

Almanaque Agrícola

ano
LXVII

Ano 2019

Monumento Á Festa Do Boi
(Allariz). Ourense.

syngenta®

A mellor elección
funxida
para o seu viñado

A **nova xeración** funxida
sinérxica e **sustentábel** para
controlar o **mildio** da vide

 Ampexio®

syngenta®

© 2017 Syngenta. Todos os dereitos reservados.

™ y ® son marcas comerciais do Grupo Syngenta.

Use os produtos fitosanitarios de maneira segura.

Lea sempre a etiqueta e a información sobre o produto antes de usalo.

®

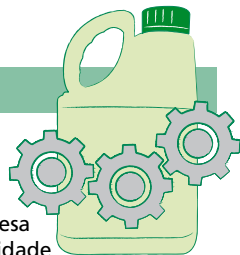
Índice

Introdución de Novos Produtos en Porriño	4		
Rescatando anacos do noso pasado: A Figueira	10		
Rescatando un anaco da nosa cultura: "A Malla"	15		
Convocatoria novo certame: "O Ferrador"	26		
As nosas castes de vide: A variedade "Pedral"	28		
Xaneiro	32	Santiago	44
Febreiro	34	Agosto	46
Marzo	36	Setembro	48
Abril	38	Outubro	50
Maio	40	Novembro	52
San Xoán	42	Nadal	54
Guieiro de herbas medicinais	57		
Guía de tratamentos viñedos galegos	60		
Outros males da viña	62		
Consellos para os coidados da viña	64		
Tratamentos das froiteiras de carabuña	67		
Tratamentos a facer nas maceiras e pereiras	68		
Tratamentos de invernadoiros e hortas	70		
Tratamentos das patacas	72		
Tratamentos do millo e outros cereais	74		
O Parque Natural: Do Invernadeiro	75		
Feiras gastronómicas	84		
Catálogo xeral de sementes	91		
Catálogo xeral de produtos fitosanitarios	94		
Lendas	108		
Valor dos ferrados galegos en metros cadrados	110		
Enderezos dos nosos colaboradores	112		

a nosa fábrica

Introdución de Novos Produtos en Porriño

S Syngenta defínese a si mesma como unha empresa de innovación tecnolóxica dedicando gran cantidade de recursos a conseguir avances científicos que beneficien á poboación. Dentro das innovacións tecnolóxicas hai un apartado ao que a fábrica de **Porriño** contribúe de maneira visible, é no proceso de introdución de novas formulacións para a súa chegada ao mercado.

Hai diversos factores que motivan os cambios na oferta que as empresas presentan aos seus clientes. Concretamente, no campo dos produtos fitosanitarios atópanse os seguintes:

- Os cambios nos mercados, que fan necesario adaptar a oferta ás necesidades dos agricultores.
- As modificacións na lexislación, que permiten ou restrinxen o uso dos produtos aos agricultores.
- Os avances noutros campos relacionados directamente coa aplicación dos fitosanitarios, como é o desenvolvemento de nova maquinaria ou novos materiais nos envases que se utilizan para os fitosanitarios.
- A sempre crecente sensibilidade social respecto dos fitosanitarios e a procura dun futuro mellor en temas ambientais e de saúde pública. Desde **Syngenta** isto conséguese mediante a investigación e desenvolvemento de novas formulacións nas que se empregan principios activos e outros compoñentes que sempre melloran as características químicas.

¿Como contribúe a fábrica de Porriño á introdución de novos produtos no mercado?

Participando activamente no proceso de introdución das novas formulacións desenvolvidas nos centros de investigación de **Syngenta**.

Descrición do proceso de introdución dun produto no mercado:

Os primeiros pasos comezan nos centros de investigación de **Syngenta** (Jealots Hill en UK, Münchwilen en Suíza, Greensborough en USA) onde se inicia o ciclo da vida dos produtos. Esta investigación ten unha duración variable, dependendo do grao de innovación do produto, desde 2-3 anos para casos sinxelos ata máis de 10 anos nos casos en que se desenvolven novas moléculas.

Os produtos iníciase cos ensaios nos laboratorios dos centros de investigación. A continuación comeza a presentación da documentación das novas formulacións a

todos os organismos reguladores que deben dar a súa aprobación. Os tempos de aprobación son moi variables, dependendo do país no que se presente, do grao de innovación do produto....

O seguinte paso, mentres os organismos reguladores estudan o novo produto, é a produción en planta piloto, é dicir faise o escalado dos ensaios previos de laboratorio (1 l, 5 l, ...) a unha escala superior, que poden ser 50-100 l.

Este paso é importante porque será o produto que se utilice para os ensaios de campo nos distintos cultivos onde se queira aplicar o produto.

En paralelo os organismos reguladores reciben información de **Syngenta** e unha vez estea todo presentado e valorado obtense o rexistro que permite a venda e aplicación a uns cultivos determinados e en determinados países. Este é o punto de partida para iniciar as vendas.

¿Cando comeza a intervir a fábrica de Porriño?

Comeza a intervención xa antes de saber en que momento conseguírase o rexistro.

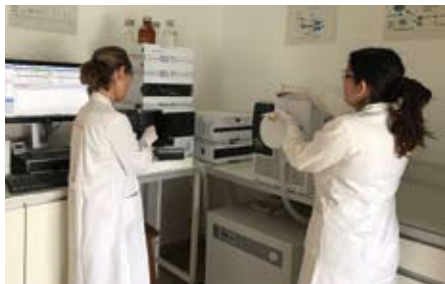

As fábricas interveñen no momento en que se necesite a formulación dos primeiros lotes que van destinados á venda (10.000 l-20.000 l) por tanto na maioría dos casos a produción debe iniciarse inmediatamente despois da consecución do rexistro.

Como as campañas dos fitosanitarios dependen dos cultivos de destino e da climatoloxía, aínda sen saber con total seguridade en que momento estará o produto rexistrado, debemos iniciar o traballo previamente para chegar a tempo para a aplicación da campaña en curso.

Este traballo previo, aínda que pouco visible, é moi importante.

Para realizalo con éxito é necesaria a coordinación de diversos departamentos: centros de investigación, aprovisionamento de materias primas e materiais de envasado, centro de produción, enxeñería de procesos, calidade, seguridade e medioambiente...

No momento en que se prevé a introdución dun novo produto os coordinadores das introducións póñense en contacto coa fábrica de **Porriño** para que podamos avaliar a idoneidade das nosas instalacións e en caso necesario facer algunha modificación ou investimento nas liñas de produción.

Coa información recibida

dos centros de investigación e da planta piloto de Münchwillen realízanse en **Porriño** ensaios a nivel laboratorio, replicando o que serán no futuro as condicións nas instalacións de produción.

Neste paso detéctanse as posibles dificultades no manexo das materias primas e nos pasos de formulación e envasado, así como estúdanse as medidas para implantar para garantir a seguridade dos traballadores, a non afección ao medio ambiente e o cumprimento de toda a lexislación de aplicación.

Algúns exemplos disto son as probas da capacidade de depuración dos efluentes que se xerarán durante a produción, as medidas de protección para evitar a exposición a produtos dos traballadores, o cumprimento da normativa de almacenamento das instalacións de preparación dos materiais (fusión, acondicionamento...), os parámetros máis adecuados para as instalacións de formulación (velocidade de axitación, características da moenda, orde de adición,...).

Por outra banda tamén é necesario poñer a punto todos os métodos de análises necesarias para verificar e asegurar a calidade das formulacións así como os controis de calidade na liña de produción.

En todos estes pasos é fundamental unha correcta planificación porque son moitas actividades para desenvolver en paralelo e manexando a incerteza que supón non saber cando se poderá empezar coas producións para a venda, xa que depende das decisións que tomen os organismos reguladores. Desta forma, no momento en que

se recibiu a aprobación do rexistro, **Syngenta** ten o centro de produción adecuado e a cadea de subministración establecida.

É o momento de empezar coa produción dos primeiros lotes. Normalmente trátase de producións de <10.000 l, que se utilizarán para o lanzamento do produto nos primeiros países nos que se permite a aplicación.

Nese momento a fábrica de **Porriño** dedica todos os recursos necesarios da planta de produción á introdución desa nova formulación. Para os casos máis complexos, persoal de Münchwilen trasládase a **Porriño** para ter maior soporte técnico.

Durante os días en que se fai a introdución en planta é importante facer un seguimento exhaustivo de todos os parámetros, das instalacións e do produto para ver como se comporta no escalado a nivel industrial.

Unha das dificultades máis repetitivas é que as necesidades de venda no lanzamento do novo produto son inferiores ao tamaño típico de lote (<5.000 l) e por tanto hai que adaptar o procedemento estándar do que sería un lote completo (5.000-8.000 l). Por outra banda este pequeno volume non permite unha observación completa do comportamento do produto nunha campaña normal de produción.

O noso procedemento interno marca que a produción dos tres primeiros lotes atópanse baixo supervisión técnica dos departamentos de soporte (Münchwilen, Calidade en POR, HSE). É o volume mínimo necesario para que se poidan observar as operacións e como se comporta o produto. Unha vez superado ese volume e se todo saíu segundo o esperado, o produto considérase introducido exitosamente en **Porriño** e pasa a formar parte do rango dos nosos produtos.

En **Porriño** temos unha media de 3-4 introducións de novas formulacións ao ano. Hai anos que son excepcionalmente bos, como o 2018, con 7 novas formulacións previstas.

Por exemplo en maio de 2018, introduciuse a formulación Minecto Alpha, insecticida e activador das defensas das plantas, para o mercado español cunha produción de 25.000 l. E espérase que se consiga o rexistro noutros países da rexión en próximos anos.

Outros produtos introducidos en 2018 en **Porriño** foron:

- 8.000 l de Vibrance Star Red, produto para protección das sementes
- 24.000 l de Scholar, un fungicida de contacto, de amplo espectro
- 8.000 l de Oxathiapiprolin 50% Millbase, produto que enviamos a outra fábrica de **Syngenta** para completar unha formulación empregada como fungicida
- 24.000 l de Maxim Quattro White, produto para protección de sementes

E no momento en que se escribe este artigo o noso laboratorio está a facer os ensaios para facer o escalado a nivel industrial de Vibrance SB e Vibrance Duo White.

Para que nos podamos facer unha idea do que supón para a fábrica de **Porriño** estas introducións de novos produtos, vexamos algúns números:

Número de distintos produtos no noso rango a fins de 2018: 69

Número de produtos introducidos nos últimos 5 anos: 13

Número de produtos introducidos nos últimos 10 anos: 30

Quere dicir que nos últimos 10 anos renovamos aproximadamente o 50% dos produtos do noso rango.

¿Que relevancia teñen para as nosas producións estas novas formulacións? Se o analizamos desde o punto de vista do volume introducido, é un % moi pequeno. Nun ano o volume correspondente aos novos produtos introducidos oscila entre 50.000 l e 100.000 l, inferior ao 0,001% do total da produción.

Con todo, analizado desde un punto de vista de beneficios para a agricultura, coa aplicación de novas, máis seguras e mellores formulacións, é moi relevante.

Desde a fábrica de **Porriño** queremos seguir contribuíndo durante os próximos anos á modernización dos produtos fitosanitarios, ofrecendo produtos de calidade, innovadores, eficaces, seguros e no momento preciso para os agricultores.

ÁRBORES SINGULARES OU EMBLEMÁTICAS DE GALICIA

A figueira (*Ficus carica*, L.)

"Antes de entrar en el Arenal del Vado, a mano derecha hay tres montes y en la cima del medio hay dos ganchos, y entre ellos está la higuera famosa; porque en el Grove hay tradición que allí ahorcaron las mujeres al Meco, y yo mandé cortar unas ramas de dicha higuera para llevar a Madrid por bufonada"

Padre Sarmiento, *Viaxe a Galicia*, 1745

Descrición e ecoloxía

Orixinaria probablemente de Asia Menor, é unha especie propia da rexión mediterránea que se cultivou en tempos antigos en Grecia e en Exipto. As variedades cultivadas foron levadas a América e a Extremo Oriente. Está amplamente estendida por toda a Península Ibérica e en Galicia é habitual atopala plantada en hortas e xardíns, case sempre de xeito individual e sobre todo nos lindeiros de cultivo. De forma espontánea crece en rochedos, onde algún paxaro excretase as súas sementes.

A figueira é unha especie dioica, é dicir, flores masculinas e femininas aparecen en árbores distintas. Pertencen á familia das moráceas, árbores ou arbustos de madeira branda, de follas grandes, verdes e brillantes pola face e grises e ásperas polo envés. As súas flores, unisexuadas, están distribuídas pola superficie interna dun receptáculo lobulado aberto nun extremo (ollo); este receptáculo, tras a fecundación, incha e vólvese carnoso, formando unha masa rica en

Figueira da Casa Museo de Rosalía de Castro

materias azucradas. O conxunto é un froito múltiple (sicono): a bévera ou o figo. O denominado froito da figueira é brando, de gusto doce, en cuxo interior, de cor encarnada e branca, se aloxan as que, aparentemente, son sementes pequenas, pero que en realidade son verdadeiros froitos. Aparece cuberto exteriormente por unha pel verdosa, negra ou morada,

segundo as diversas variedades. Moitas partes da planta producen látex, é dicir, cando son cortadas expulsan un líquido esbrancuxado e pegañento, algo cáustico, que polo seu pH pode causar picaduras e irritación na pel. Trátase dunha substancia de refugallo que acumulan moitas plantas nos seus tecidos e que pode resultar pouco apetecible, cando non tóxica, para os herbívoros.

A súa floración ten lugar na primavera e os seus froitos, os figos, maduran a finais do verán. Cando os invernos son suaves, algunhas figueiras producen tamén outra xeración de froitos, son as béveras, que se forman por partenoxénese das inflorescencias apicais que quedaron sen polinizar, permanecendo sobre a árbore durante o inverno e madurando a principios do verán.

Folha da figueira

Froitos da figueira

Trátase dunha especie de crecemento rápido, pero non moi lonxeva, que pode alcanzar un altura de oito a dez metros e un perímetro de tronco que varía entre un e tres metros. Estímase que pode vivir ata 50-60 anos.

Usos

A figueira é unha árbore rústica, e a súa fácil multiplicación convértea nunha froiteira moi apropiada para o cultivo extensivo. Sempre foi considerada como unha árbore que non require coidado ningún unha vez plantada e arraigada, limitándose o home a recoller dela os froitos cando maduran, uns para consumo en fresco e outros para conserva. As únicas figueiras con coidados culturais esmerados, en moitas comarcas, son as beverais, polo interese económico da súa primeira colleita, a de béveras.

Os figos tamén poden consumirse secos, cunha fina capa de fariña ou para facer "pan de figo", que se elabora

tras deixar secar os froitos ao sol durante varios días e facer unha pasta, receita campesiña posiblemente de orixe árabe que tamén é frecuente en Portugal.

O látex das figueiras ten sido empregado para curar as verrugas e, coas infusións das súas follas trátase a tose, axuda a baixar a tensión arterial ou calma as neuralxias e a dor de moas.

Outras curiosidades

- Coas follas da figueira coroábase a Saturno -o deus da agricultura e as colleitas na mitoloxía romana-, pois entre os romanos era unha árbore sacra.
- Teofrasto estivera estudando a figueira comestible, *Ficus carica*, e notou insectos diminutos que entraban ou saían dos figos. Pasarían máis de

O tronco dunha figueira

2.000 anos antes de que os científicos se desen conta que cada especie *ficus* ten as súas propias avespas polinizadoras. Do mesmo xeito, cada especie de avespa de figueira só pode poñer os seus ovos nas flores dos seus figos compañeiros. As especies de *ficus* deben producir figos durante todo o ano, para asegurar que as súas avespas polinizadoras sobrevivan.

- Nalgúns lugares de América do Sur existe a superstición de que ter unha figueira na casa atrae os trasgos, os cales tentan levar ao inferno os nenos non bautizados.
- Os faraóns levaron figos secos ás súas tumbas, para alimentar as súas almas durante a viaxe á outra vida. Crían que a deusa nai *Hathor* emerxería dunha figueira mítica, para darlles a benvida ao ceo.

Árbore senlleira

No Catálogo de Árbores Senlleiras de Galicia figuran dous exemplares: a Figueira do Meco no monte Siradella no concello do Grove e a Figueira da Casa Museo de Rosalía de Castro en Padrón.

Figueira do Meco. A lenda conta que un cura, chamado D. Juan de La Meca, exercía o dereito de pernada coas mulleres que ían casar. Cansos os cidadáns de tanta licenza luxuriosa, decidiron executalo colgándoo da famosa figueira no monte Siradella.

Cando a xustiza buscou un culpable de tal abuso, ao preguntar: “Quen matou o Meco?”, contestaron todos xuntos: “Matámolo todos!”. Sen probas e sen culpables aparentes, o crime quedou sen resolver, quedándolles aos grovenses o alcume de “mecos”. Así é como se transmitiu con pequenas variacións a través da tradición oral.

Figueira do Meco no monte Siradella no concello do Grove (Pontevedra)

A Figueira do Meco atópase no Monte Siradella. Accédese a ela por un sendeiro sinalizado que arranca detrás do Centro de Interpretación. O exemplar, de pequeno porte, nace dunha fenda entre rochas.

Figueira da Casa Museo de Rosalía de Castro. *"Figueiriñas que prantei"*, escribiu Rosalía de Castro no seu poema *"Adios ríos, adios fontes"* do libro *Cantares Gallegos*. A figueira que se conserva nos xardíns da casa museo da poeta en Padrón debe a súa categoría de senlleira á literatura, porque foi en gran parte a poesía a que a rescatou dunha deterioración que foi denunciada no seu día por Filgueira Valverde.

Figueira da Casa Museo de Rosalía de Castro en Padrón (Pontevedra)

A MALLA

Autor: Xosé Lois Ripalda

Historia da Malla en Galicia

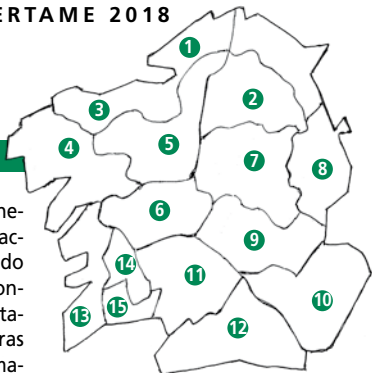
O labor de separar a semente da palla era necesario para o uso alimenticio do gran. Esta actividade remóntase ao Paleolítico, e, segundo parece, a forma máis primitiva de mallar consistía en bater o cereal contra a terra, un tableiro ou unha pedra aplanada. En pinturas exipcias hai constancia de que había dúas maneiras de mallar: a primeira facíase cun bastón ou pau longo e a segunda por medio de animais que pasaban varias veces sobre o cereal espaxado na eira de xeito que por luimento segregaba o gran da palla.

Os romanos tiveron coñecemento das dúas modalidades, porén perfeccionaron a segunda usando un aparello semellante á grade para achanzar a terra que arrousaban os animais e ao que lle poñían enriba pedras para exercer máis forza e deste xeito poder degrañar mellor o cereal. Os romanos empregaron este procedemento nos países conquistados, malia que na Gallaecia se pode dicir que apenas se usou.

PARTES DO MALLO

- 1.- Mangueira
- 2.- Pértigo
- 3.- Casulla

ZONAS DE CEREAIS

TRIGO

- 1.- As Mariñas
- 2.- Terra Chá
- 3.- A Coruña
- 4.- Santiago
- 5.- Interior da Coruña
- 6.- Lalín
- 7.- Lugo

CENTENO

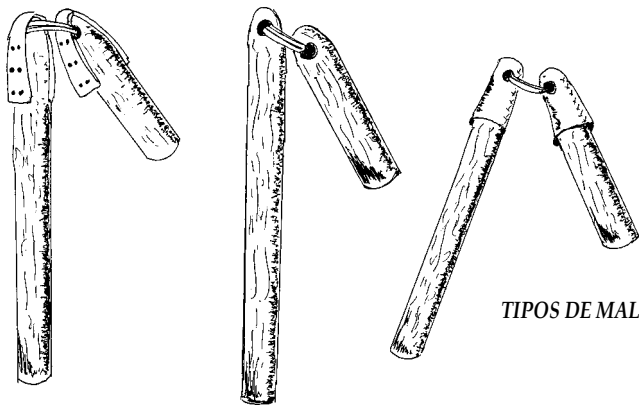
- 8.- Serras orientais
- 9.- Lemos
- 10.- O Barco de Valdeorras
- 11.- Ourense
- 12.- Verín

MILLO

- 13.- Rias Baixas
- 14.- Montaña de Pontevedra
- 15.- Baixo Miño

O que aquí se empregaba era o bastón ou pau, ao que, ao evolucionar, se lle engadiu outro pau máis por medio dunha correa, deste xeito aumentaba en sobexo o golpe. Ademais na Gallaecia o cultivo do trigo non tivo incidencia e si o centeo, que se adaptaba mellor ás condicións climáticas, e que necesitaba para degrañalo golpes máis contundentes que o trigo, por iso se utilizou o bastón.

Este sistema manual foi o que se empregou en Galicia ata chegados os anos 40, cando comezou a espallarse a malla mecánica, non obstante conviviron ambas as formas porque Galicia estaba moi pouco comunicada, de xeito que as máquinas non podían entrar polos camiños por seren moi esvexios.

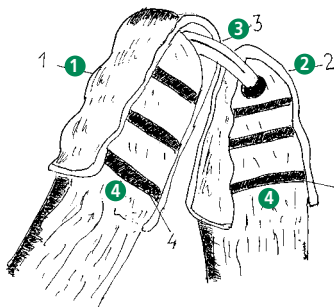

TIPOS DE MALLOS

O traballo da Malla. Materiais e ferramentas

A malla era un dos labores do conxunto de traballos que comprende a seitura ou colleita de cereais, xunto coa sega da planta e o limpado dos grans. Había dous tipos de malla: manual e mecánica.

O proceso da malla manual era complexo. Comezaba co carrexo dos mollos recollidos en medouchos ata a eira, onde se facía a meda. Para iso deitábanse varios mollos en sentido radial coas espigas cara ao centro e sobre eles colocábanse outros formando unha morea de forma cilíndrica. A medida que se colocaban os mollos, o centro collía máis altura ca as beiras, co que ían acadando a característica forma cónica. Aos trinta días, máis ou menos, tiña lugar a malla, que se facía na eira, que era un espazo amplo lastrado de pedra. A eira tamén podía ser de terra, bosta de vaca esluída en auga que ao asollar ao sol se endurecía, e ultimamente de cemento. As eiras situábanse ao carón das casas se eran particulares ou comunais usadas por toda a veciñanza da aldea. Varríanse con vasoiras de xesta, codeso ou fentos antes de comezar a mallar.

PARTES DUNHA CASULLA

- 1.- Carroucha 2.- Cidoiro
3.- Xunguideira 4.- Entrecortes

Principiábase o traballo sacando os mollos das medas, para a continuación desatalos e colocalos, sempre de dereita a esquerda, cos cañotos cara á eira, así ata completar a eirada. Deseguido colocábanse outras ringleiras de mollos a partir da metade dos anteriores, deste xeito o cereal estendido deixábase un tempo ao sol para que fose máis doado mallalo. Posteriormente tiña lugar a malla; para iso facíanse dúas ringleiras de homes en grupos de igual número uns en fronte dos outros, todos petando co mallo, ata que ao final cada un remata coas súas respectivas casullas: a do cidoiro do pértigo do mallo e a do mango do ma-

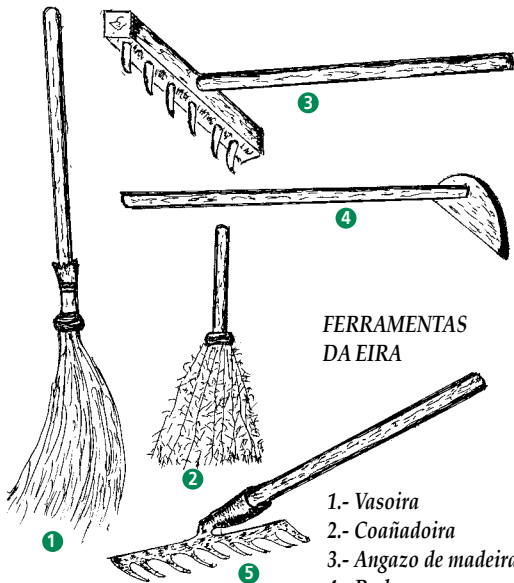
llo, ambas unidas e artelladas por un vincallo de coiro, a xunguidora. Cada casula únese ao pau coa entrecorta. Os movementos dos homes estaban perfectamente sincronizados, de xeito que cando unha ringleira tiña o mallo erguido a outra tíñao baixado.

Ao chegaren os homes á beira da eira, co fin de que os grans non saltasen fóra, dúas mulleres collían unha saba polas esquinas e estendíana a modo de pantalla. Rematada a malla, cunha forquita de pau ou galleta de ferro erguíase o cereal para que soltase o gran que lle quedase. Unha vez separada do gran, a palla dispoñíase en moreas para confeccionar o palleiro. Logo, cun angazo, formado por unha travesa de madeira munida de dentes, ou co rodo, que no canto dos dentes leva unha táboa semicircular, tirábase a palla miúda ou a muña para deixar o gran o máis limpo posible.

O gran mídese co ferrado, un caixón de forma trapezoidal no que a cabida varía segundo as zonas, e métese en sacos. Como o gran aínda queda mesturado con arganas, abuxarda e palla entre outros elementos, procédese ao seu arxilado, para o que se necesita que corra algo de vento. Toda esa mestura bótase nun cribo, formado por un aro de madeira co fondo de coiro, que se ergue en alto e se inclina deixando caer o gran. Con isto conséguese que os materiais de pouco peso sexan levados polo vento e o gran caia completamente limpo. A continuación gárdase en huchas en espera de que se leve ao muíño.

Conxunto de mallos

FERRAMENTAS DA EIRA

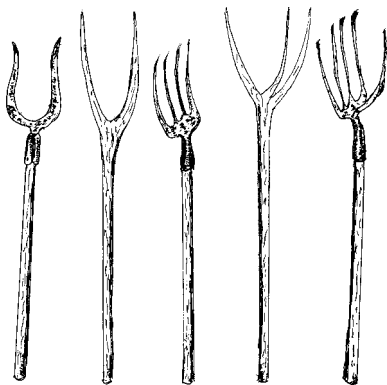
- 1.- Vasoira
- 2.- Coañadoira
- 3.- Angazo de madeira
- 4.- Rodo
- 5.- Angazo de ferro

Esta maneira de mallar utilizouse durante un longo período en Galicia. Aínda a principios do século XX se continuaba usando, para pouco a pouco trocala pola malla mecánica mediante as máquinas malladoras e limpadoras. Para iso comezase por colocar a primeira nun recanto da eira e únese a un motor mediante unha polea. A continuación, sácanse os mollos da meda e depositanse na mesa degrañadora, onde se colocan dous homes para estender o cereal e pasalo polo tambor. Así o gran cae separado da palla pola parte inferior da malladora e a palla

sen gran pola parte de diante. Despois, mediante a máquina limpadora tamén dúas persoas cargan a moxega de gran mentres outros lle dan ao veo e producen o vento para así limpar a muña do gran. Por debaixo sae o gran limpo, que se recolle en sacos.

Non obstante as máquinas de mallar o traballo seguía a ser moi duro pola calor que ía. Unha malla necesitaba entre cincuenta a sesenta persoas e nos distintos traballos que se desenvolvían había relevos cada certo tempo pois a calor era abafante.

A malla pertence aos traballos considerados colectivos, nos que se reforza o sentimento de grupo entre os participantes e axuda a saír do illamento individual ou familiar para contribuír á creación de sentimentos de comunidade.

Distintas clases de forquitas e gallas

Eira

Novos métodos da colleita de cereais

Máquina de limpar

Co avance da técnica apareceron novas máquinas que provocaron que o feito de mallar xa non fose importante na participación colectiva do campesiñado, xa que unha soa persoa podía realizar todo o traballo de segar, mallar e limpar ao mesmo tempo. Son as máquinas trilladoras, que nunha armazón ou bateadeira posúen conxuntamente os aparellos cortadores mecánicos e os depósitos elevadores. O corte do cereal facíase por medio dunha barra cortadora ou gadaña provista por coitelas ou dentes a xeito de serra. As máquinas automotoras levan dous parafusos ou roscas helicoidais que xuntan a colleita no centro da teleira, onde a recolle unha cadea elevadora que a conduce ao bastidor.

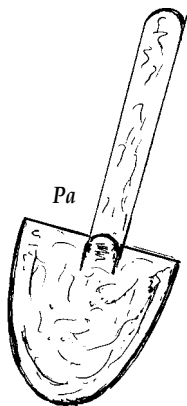
O bastidor e contrabastidor golpean o cereal, que pasa despois a dúas zaranadas ou sacudidores, e expulsan a palla pola parte posterior. O gran, unha vez limpo nas aventadoras, transportase a unha moxega ou aos tubos enxugadores. Con esta modalidade afórrase no traballo porque a cantidade de persoas as substitúe unha soa máquina; porén, por outro lado, pérdese o traballo artesán, as tradicións e o que é máis importante a solidariedade entre as xentes do agro.

O bastidor e contrabastidor golpean o cereal, que pasa despois a dúas zaranadas ou sacudidores, e expulsan a palla pola parte posterior. O gran, unha vez limpo nas aventadoras, transportase a unha moxega ou aos tubos enxugadores. Con esta modalidade afórrase no traballo porque a cantidade de persoas as substitúe unha soa máquina; porén, por outro lado, pérdese o traballo artesán, as tradicións e o que é máis importante a solidariedade entre as xentes do agro.

Degrañadora

Importancia económica dos cereais en Galicia

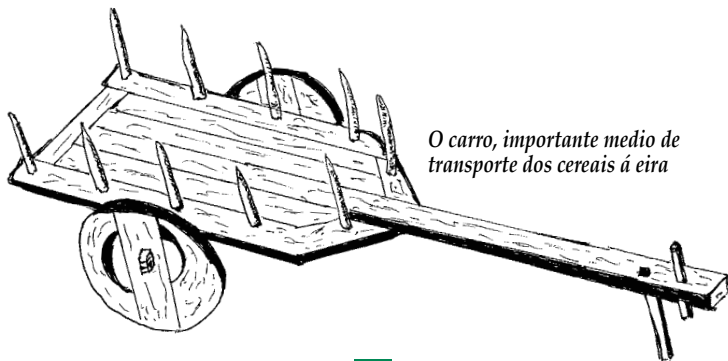

Galicia tivo de sempre unha tradición de cultivo de cereais tanto para a alimentación dos animais coma para o consumo humano, porque basea a súa economía no cultivo da terra, sendo o máis importante o dos cereais.

O cultivo do trigo é máis abundante nas bisbarras da Coruña e do interior da provincia, así como en Lugo e a Terra Chá. O centeo cultívase nas terras de Lugo e Ourense, nas zonas baixas de media montaña nos vales. Este foi un cereal moi enraizado en Galicia dende moi antigo, grazas a que se adapta ás zonas frías e aos terreos areosos, ácidos e pouco fondos de alta montaña, onde se facían as "cavadas", que tiñan lugar cando se rozaba o monte inculto e se queimaban os refugalllos, con cuxas cinsas fertilizaban a terra para deseguido plantar o devandito cereal.

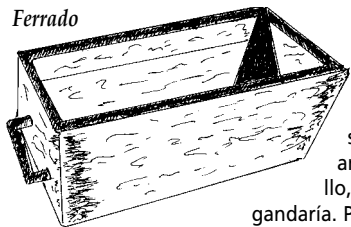
O centeo, grazas a que resiste mellor o frío, plantábase nalgunhas zonas mesturado co trigo para así servirlle de protección, pois o trigo aguanta mal as baixas temperaturas. Mais malia o centeo ser cultivado en toda Galicia, pasou a ser substituído polo trigo e polas praderías artificiais. Hoxe concéntrase case na súa totalidade nunha soa zona, en Verín, na bisbarra da Limia. Na actualidade o millo é o primeiro cultivo galego en superficie plantada, ocupando as terras de maior influencia Atlántica nas zona do Baixo Miño, Rías Baixas e montaña pontevedresa.

A cebada acada gran importancia na fabricación de cervexa que se consume en Galicia dende a época prerromana; ademais a cebada xunto coa avea empréganse para alimento do gando, sobre todo dos cabalos.

O carro, importante medio de transporte dos cereais á eira

Ferrado

O cultivo dos cereais minguou nos últimos anos a causa da maior especialización gandeira e o abandono da agricultura de subsistencia, o que fai que hoxe se oriente ao fornecemento da produción animal. Así moitos cultivos, entre eles o millo, xustifican a súa produción en función da gandaría. Por todo iso non resulta estraño que os cereais, sobre todo o centeo -e o trigo en tempos, e na actualidade o millo- se considerasen os piares da economía galega.

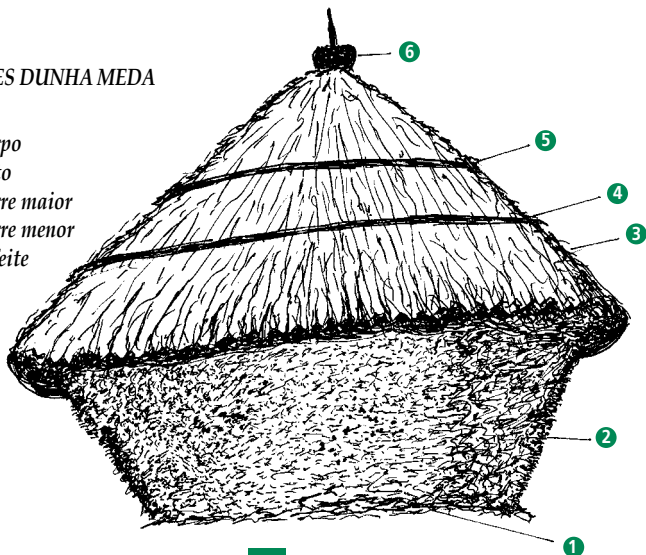
Meda

Medoucho na leira

PARTES DUNHA MEDA

- 1.- Pé
- 2.- Corpo
- 3.- Teito
- 4.- Corre maior
- 5.- Corre menor
- 6.- Enfeite

Literatura popular

Os refráns, cantigas, adiviñas, lendas e contos destilan sabedoría enxeñosa sobre moitos temas que expresan ideas e costumes e que ademais de simples pasatempos poden ser máis ou menos educativos porque lles transmiten divertindo os valores da cultura ás novas xeracións formando o seu espírito. A súa función é moi importante, ata o punto que se poden considerar as “leccións da escola galega”.

Hedoucho ao pé da casa

Saba para que non salten os grans da eira

Refráns

- ⤿ Non é só de nós a eira pois malla nela quen queira
- ⤿ Ao home canso da malla dálle de beber viño de Chantada
- ⤿ Quero o sol na eira e a chuvia no nabal
- ⤿ O que ten avea non pasa sen cea
- ⤿ Chuvia en xaneiro nin boa meda nin bo palleiro
- ⤿ Sempre chove cando malla o pobre
- ⤿ Auga por agosto nin boa malla nin bo mosto
- ⤿ Cando súa a lareira, saca o trigo da eira
- ⤿ Curuxa noiteira mallos na eira
- ⤿ Durmir e gardar a eira non hai maneira
- ⤿ Cando o trigo está enriba da eira, anda o pan por enriba da artesa
- ⤿ Eira e cociña sempre a miña
- ⤿ Limpa e arranxa a eira cando estea agosto á beira
- ⤿ A chover a chover, mellor na malla que na vendima
- ⤿ Auga na serra pan do que se malla na eira
- ⤿ Cando as gaivotas bailan a muiñeira, hai que gardar o trigo na eira
- ⤿ Se a eira a queres limpar, vasoira de xesta has de usar
- ⤿ Rodos, angazos e cañoeriras non deben de faltar na eira
- ⤿ En eira de pedra non medra a edra
- ⤿ Cada muller co seu saio e cada home co seu mallo
- ⤿ Con bosta de vaca a eira está posta
- ⤿ O peixe frito e a eira de granito
- ⤿ Na casa canciño e na eira o enciño
- ⤿ Non hai eira sen meda nin carro sen chedas
- ⤿ Á beira da casa todos queren a eira
- ⤿ Malla o rico e malla o pobre e sen mallar ninguén queda

Ditos

- ⤿ Miras máis ao ceo que un medeiro.
- ⤿ É como estar a mallar no aire.
- ⤿ Es máis longo ca unha mangureira de mallo.
- ⤿ Ser do coiro do mallo.
- ⤿ Ser coma unha máquina de mallar.
- ⤿ Ser o colmo.

Malla en Embedeiro, Carballedo (Lugo), 1944

Adiviñas

- ∞ Baila no aire, baixa á terra e pega no trigo enriba da pedra
- ∞ Homes con paus a bourar uns en fronte dos outros, porén nunca se pegan

Lenda

Un home que sementara o trigo, chegado o momento segouno e deseguido levouno á eira. Porén non tiña quen llo puidese mallar e saíu á procura de quen lle puidese facer o labor. Despois de moito andar, á fin atopou un burro e preguntoulle:

—Coñeces alguén que me poida mallar o trigo?

Ao que lle respondeu o burro:

—Eu mállollo e entrégollo.

E unha vez que acordaron o prezo, o home amosoulle a eira chea de trigo para mallar e foise. O burro ao ver tal cantidade de cereal non sabía como facer; daquela, mirou para o ceo e viu un voitre e tivo a idea de facer o morto no medio da eira. Entón a ave acercóuselle e decidiu comezar a picar pola parte máis branda, é dicir, polo cu, que o burro abriu de xeito que a cabeza do voitre puidese caber dentro. E así, unha vez que se decatou diso, o burro ergueuse do chan e comezou a mallar a galope coas patas, mentres o voitre, medio afogado, batía as alas decontino e deste xeito aventaba e limpaba o gran que o burro deixaba degrañado da palla. Unha vez rematado todo, o burro soltou o voitre, ao que lle quedou o pescozo pelado. Ao vindeiro día o burro entregoulle o gran limpo ao home tal como acordaran.

Conto

Nunha de tantas freguesías da nosa terra a xente traballaba arreo para acadar a correspondente meda de trigo. Malia o Tolín non dar pancada, era quen tamén de ter a súa meda. E cando alguén lle preguntaba:

—Tolín, como fas para ter a meda sen traballar?

El respondía moi tranquilo:

—Pois turrar de aquí e de alí.

Mesmo o crego louvaba o Tolín dicindo:

—Mirade o Tolín, non sementa nin sega e a Providencia dálle o necesario.

O caso era que o Tolín polas noite saía cun burro ao que lle penduraba unha lanterna no pescozo, de xeito que ao moverse na escuridade espantaba os veciños, que deron en dicir que era a alma en pena do muiñeiro por roubar en vida a maquiá. Isto favorecía os plans do Tolín porque así ninguén o vixiaba e deste xeito, durante varios, días carrexaba os mollos de trigo das leiras dos veciños cara á súa eira ata que tiña os necesarios para facer a meda.

E así facía un ano tras de outro.

Porén chegou o día que un grupo de veciños se reuniu dicindo un deles:

—Non vos parece que resulta algo estraño que unha alma en pena ornee coma un burro.

Pois o animal non saía moi contento palas noite e orneaba como protesta. Desta maneira descubriron o engano do Tolín, ao que lle deron unha malleira para que escarmentase.

Entón o cura cambiou o discurso dicindo:

—O traballo é unha obriga que debemos de cumprir, se non mirade o que lle ocorreu ao Tolín por non o querer facer.

—Cada un fala da feira segundo lle vai nela -dixo un fregués ao escoitalo.

Cantigas

Se unha boa malla /
decontado queres facer, /
érguete ao amencer, /
e ao sol de mediodía /
acouga á sombra /
e deixa a trilla.

Peta o canteiro na pedra, /
peta o carpinteiro no cravo, /
peta o ferreiro na zafra /
e peta o mallo na eira.

Celeiro cheo de millo, /
adega con viño nas cubas, /
meda grande de trigo na eira, /
auga sempre no rego a correr, /
fan a ledicia do labrego.

Sen ter, a que vas á vila /
e aló tomas sempre a parva? /
Xa veremos polo agosto /
cantas medas pos na eira.

RESCATANDO UN ANACO DA NOSA CULTURA

NOVO CERTAME CONVOCATORIA ANO 2019

TEMA: "O Ferrador"

SYNGENTA, continuando coa tradición deste "Almanaque" de rescatar anacos da cultura Noroeste, establece para este ano un novo certame dotado cun **PREMIO DE 750 €** ao mellor traballo sobre "O Ferrador".

O traballo gañador publicárase na próxima edición do "Almanaque agrícola ZZ".

BASES DO CERTAME

- 1) Poderán participar todas as persoas que o desexen, agás os distribuidores e da compañía e os seus familiares directos.
- 2) Os concursantes deberán enviar os seus traballos a **Syngenta España SAU, A Relva, s/n, 36400 O Porriño (Pontevedra)**. Referencia "CONCURSO" antes do 30 de setembro de 2019. Os traballos achegados non serán devoltos e a compañía poderá empregarlos para outras publicacións da mesma.
- 3) Os traballos han de estar redactados no idioma galego normativo, cunha extensión máxima de seis follas con letra e espazo normal, sendo tamén necesario remitilos á empresa nalgún soporte informático (CD, memoria portátil,...). Admitíranse traballos informáticos, que serán enviados á ligazón contacto.marketing@syngenta.com, e deberán versar sobre os seguintes aspectos.

- Historia dos ferradores en Galicia.
- Materiais e ferramentas usadas polos ferradores.
- Importancia económica e social dos ferradores en Galicia.
- Novos métodos de ferrar, novos materiais e tecnoloxías.
- Refrás, ditos, cantigas, lendas ou pequenos contos relativos a esta actividade.

Nota: no apartado gráfico valoráranse só gráficos ou debuxos inéditos, non admitíndose fotografías baixadas de internet.

- 4) O xurado que outorgará o premio ao mellor traballo estará composto por persoal de SYNGENTA coñecedor da cultura galega, e o seu veredicto darase a coñecer a partir do 1º de novembro de 2019.

Novo Karate Zeon Plus

fixate ben, porque agora é 1.5 CS

PLUS

sensiblemente
mellor

Máis seguro,
máis práctico
e máis rendible.

 Karate Zeon⁺
1.5 CS

syngenta.

Un pequeno detalle. Unha gran diferenza.

As nosas Castes de Vide

A variedade "Pedral"

1. Sinonimias

Pedrol, Dozal, Rufete.

2. Antecedentes

No Catastro Vitícola de 1983 cítase como cultivada na DO Valdeorras,

onde ocupaba 0,03 ha da extensión de viñado. Freijanes et al. (1993) cítana como cultivada na zona atlántica da rexión galega, concretamente na comarca do Condado do Tea.

3. Situación actual

Localizaronse cepas centenarias formando parte de viñedos plurivarietais do Ribeiro, e tamén no Condado e Baixa Limia. Hoxe en día na subzona do condado hai bodegas,

como Señorío de Rubiós, que apostan por recuperar esta variedade e lanzaron ao mercado un monovarietal desta uva.

4. Valoracións sobre o seu cultivo

Variedade de brotación media e maduración tardía, presenta sensibilidade moderada ao oídio e ao mildeu e baixa sensibilidade á botrite.

5. Descrición morfolóxica

Pámpano novo

O pámpano novo presenta a extremidade aberta con peluxe tombada de densidade media e pigmentación reberetada de intensidade

débil. A cara dorsal dos entrenós e nós é verde e vermella, mentres que a ventral é verde. As xemas presentan pigmentación antociánica basal de intensidade moi débil.

Folla nova

A folla nova é bronceada con peluxe tombada de densidade media.

Folla adulta

A folla adulta de cor verde media presenta tamaño grande e forma pentagonal, con cinco lóbulos; peluda, con densidade media de pelos tomados entre os nervios principais do envés do limbo; perfil alabeado; limbo con avultamento e inchazón débil; dentes con lados convexos, de lonxitude curta en relación é súa anchura; seo peciolar con lóbulos lixeiramente superpostos e coa base en forma de U; seos laterais superiores abertos coa base en forma de V ou de chave; peciolo lixeiramente máis curto que o nervio principal.

Acio

O acio é cónico, de lonxitude, anchura e compacidade media e con presenza de 1 ou 2 ás. O pedúnculo é de lonxitude media.

Bago

O bago de cor azul negra presenta forma elíptica curta.

Boa uva, **bo** viño

O teu mellor aliado fronte á botrite e asperxilo

Ao final, o que de verdade importa é a calidade

syngenta.

© 2018 Syngenta. Todos os dereitos reservados.
™ y ® son marcas comerciais do Grupo Syngenta.
Use os produtos fitosanitarios de maneira segura.
Lea sempre a etiqueta e a información sobre o produto antes de uso.

O TEMPO

No principio do mes o ceo estará neboento con bancos de brétema pola mañá en zonas do interior que poderán

traer chuvias nas horas centrais do día acadando certa intensidade no litoral oeste. Non se desbota co eslimar dos días algunha cebrigada acompañada de saraiba. Non obstante tamén aparcerán os días claros con nubes escasas porén ao mecer importantes xeadas, carazo, lentura e intensa friaxe que poñerá azuridas as orellas. Ocasionalmente nevará en zonas altas. Os ventos frios do norte revezaran cos do noroeste. No mar haberá marexada a forte marexada.

"Xaneiro quente trae ao demo no ventre"

"Cando en xaneiro cantan as ras sinal de fame no ruciro"

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Dias de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2018)	12,83	5,00	9,32	16	141,75
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2018)	11,05	4,66	8,08	19	294,44
Lugo	Campus Lugo (2000-2018)	10,42	5,24	6,59	14	114,60
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2018)	13,2	7,3	10,5	16	116,3
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2018)	9,3	3,7	7,2	12	101,8
	Ourense-Ciencias (2005-2018)	13,3	4,3	7,8	9	72,5
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2018)	10,8	2,0	6,6	16	150,1
	Corón-V. de Arousa (2002-2018)	13,3	7,7	10,8	15	181,3

1 M. **Nai de Deus.** S. María.
1953. Publícase o primeiro número do Almanaque agrícola ZZ. Sempre en idioma galego normativo, é un manual agrario de carácter técnico, etnográfico, e con diversos contidos vencellados a sabiduría popular. 100.000 exemplares de tirada anual.

2 M. Ss. Basilio; Gregorio.

3 X. S. Xenoveva.

4 V. Ss. Iolando; Rigoberto.
1882. Sae á rúa o primeiro número de La Voz de Galicia.
1922. Pepe Da Pena (José Cerviño García), morre en Cotobade, un dos mellores santeiros (construtores de cruceiros).
1977. Lei sobre a reforma do Rexistro Civil para traducir os nomes propios ó galego.

5 S. S. Emilia.
1976. Créase o Consello de Forzas Políticas.

6 D. **A Epifanía. Os Santos Reis, Melchor, Gaspar e Baltasar.**
Ss. Wilma; Melanio.

Lúa Nova

7 L. S. Raimundo.
1950. Morre Castelao en Bos Aires.

8 M. Ss. Luciano; Eladio.
1979. Fúndase en Barcelona Edicións Sotelo Blanco.

9 M. S. Lucrecia.

10 X. S. Gonzalo.

11 V. S. Alexandre.
1533. A Xunta de Goberno do Novo Reino de Galicia acorda aumentar dúas provincias: A Coruña e Tui.
1859. Nace en Carballo Alfredo Brañas.

12 S. S. Xulián.
1912. Nace en Celanova o escritor Celso Emilio Ferreiro.

13 D. **Bautismo do Señor**
S. Hilario.

14 L. S. Félix.

Cuarto
Crecente

15 M. Ss. Raquel; Amaro.

16 M. S. Marcelo.

17 X. Ss. Antón Abade; Guido.

18 V. Ss. Prisca - Priscila.

19 S. S. Mario.

20 D. Ss. Sebastián; Fabián.
1765. Inaugúrase na Coruña a Academia de Agricultura.

21 L. S. Inés.

Lúa Chea

22 M. Ss. Laura Vicuña; Vicente.

23 M. S. Virxinia.

24 X. S. Francisco de Sales.

25 V. S. Elvira.

26 S. Ss. Timoteo; Tito; Guímar; Ansurio; Viliúlfo.

27 D. Ss. Ánxela Merici.

Cuarto
Minguante

28 L. S. Tomé de Aquino.
1731. Primeira sesión da "Academia Literaria Compostelana", presidida por Pablo Mendoza de los Ríos.
1902. Nace o pintor Urbano Lugrís.

29 M. S. Valerio.
1899. Nace en Rianxo o escritor Rafael Dieste.
1930. Morre o poeta Manoel Antonio.

30 M. S. Martiña.
1886. Nace en Rianxo Alfonso Daniel Rodríguez Castelao.

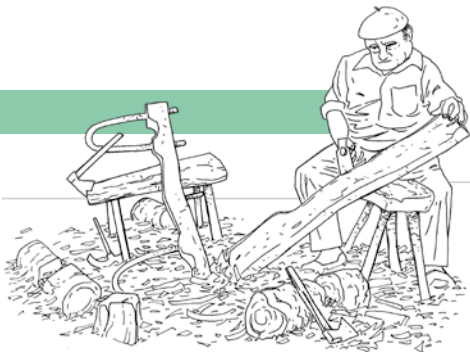
31 X. Ss. Xoán Bosco; Marcela.
1809. Ocupación de Vigo polas tropas francesas.
1820. Nace en Ferrol Concepción Arenal.

Febreiro

O TEMPO

Este mes ao longo dos seus días amosarase toleirón e falcatruero, como ten por vezo, así presentarase con fortes careifas con vento rispio e

xélido que impedirá que os mariñeiros perdan de faenar algunhas xeiras ao ter que permanecer no peirao durante varios días. As chuvias poderán espallarse en ocasións por toda a comunidade. Malia o tempo desigual tornará máis equilibrado con temperaturas mornas. Os ceos pasarán de embatumados a va-soirados de nubes. Os días se sucederán con lentura en sobexo que beneficiará ao agro. O mar non estará tan alporizado como a principio do mes pois cesará a mar grosa.

"En febrero sete capas e un sombreiro"

"Sementa avea en setembro se queres facer diñeiro"

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2018)	13,74	3,82	8,57	12	115,20
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2018)	12,53	3,97	7,45	13	211,96
Lugo	Campus Lugo (2000-2018)	11,88	4,48	6,36	12	100,60
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2018)	13,2	6,3	9,7	13	100,9
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2018)	11,7	3,8	7,2	10	96,4
	Ourense-Ciencias (2005-2018)	12,4	2,2	7,5	11	69,7
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2018)	12,0	0,9	6,3	11	127,6
	Corón-V. de Arousa (2002-2018)	14,0	7,3	10,5	12	120,0

-
- 1 V.** S. Severiano.
-
- 2 S.** S. Candeloria. *Presentación do Señor.*
-
- 3 D.** Ss. Brais; Óscar; *Francisco Blanco*.
1807. *Nace en Ferrol o pintor Pérez Villaamil.*
-
- 4 L.** S. Xilberte.
1135. *Fundación do mosteiro de Aciveiro (Forcarei).*
1864. *Nace en Betanzos Salvador Cabeza De León.*
1893. *Morre en Vigo Concepción Arenal.*
-
- 5 M.** S. Ádega.
-
- 6 M.** Ss. Doris; Paulo Miki.
-
- 7 X.** S. Gastón.
1876. *Primeiro número da publicación O Tio Marcos da Portela, totalmente en galego, dirixido por Valentín Lamas Carbajal.*
-
- 8 V.** Ss. Xerome Emiliano; Xacoba.
1835. *Nace en Ponteceso o escritor Eduardo Pondal.*
-
- 9 S.** S. Rebeca.
-
- 10 D.** S. Escolástica.
1810. *Motín obreiro en Ferrol capitaneado por Antonia Alarcón.*
1890. *Naufrexio do buque inglés The Serpent ó carón do Cabo Vilán.*
-
- 11 L.** Nosa Señora de Lurdes.
1885. *Nace na Coruña o escritor Wenceslao Fernández Flórez.*
-
- 12 M.** S. Pamela.
-
-
Cuarto Crecente
-
- 13 M.** S. Beatriz.
-
- 14 X.** Ss. Cirilo; Valentín.
-

-
- 15 V.** Ss. Fausto; Xurxa.
1765. *Sae á rúa o xornal La Región.*
1944. *Constitución do Instituto de Estudos Galegos Padre Sarmiento.*
-
- 16 S.** S. Samuel.
-
- 17 D.** **Domingo de Septuaxésima.**
S. Aleixo.
-
- 18 L.** S. Bernarda.
-
- 19 M.** S. Álvaro.
1949. *Fundación de Cerámicas do Castro.*
-
- 20 M.** S. Clodio.
-
- 21 X.** S. Severino.
1900. *Morre en Compostela Alfredo Brañas, político e economista.*
-
- 22 V.** Ss. Eleonora, Nora.
-
- 23 S.** S. Florencio.
1908. *Nace en Botos (Lalín) o pintor José Otero Abeledo "Laxeiro".*
-
- 24 D.** Ss. Rubén; Serxio.
1837. *Nace en Santiago Rosalía De Castro.*
1985. *Comeza a emitir a Radio Galega.*
-
- 25 L.** Ss. Néstor; Sebastián de Aparicio.
1861. *Nace en Pontevedra o pianista Carlos Sobrino.*
-
- 26 M.** S. Augusto.
-
-
Cuarto Minguante
-
- 27 M.** S. Leandro.
-
- 28 X.** S. Román.
1981. *Morre en Vigo o escritor Álvaro Cunqueiro.*
-

Marzo

O TEMPO

Aínda que o mes de febrero leva a sona, de tarabuleiro, troulán e verolán o marzo non vén a ser menos resultando un tanto parello de xeito que se presentará por mor do vento do oeste desabrido e lenturento, pois traerá: treboadas, chuvias e friaxe. Nos días despexados fortes xeadas ao mecer e brétemas mañaneiras. Non faltarán as temidas “marzadas” con saraibadas e algunha treboada. Porén aínda que neste mes non se poda ter moita fiuza nos agasallará con días con ceos claros e temperaturas mornas. En canto ao estado da mar se presentará desigual con mar de fondo en días a forte marexada noutros.

*“Se en marzo escoitas tronar prepara a cuba e o lagar”
“Marzo chuvioso, verán caluroso”*

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2018)	15,63	5,36	10,77	13	137,95
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2018)	14,81	5,42	9,38	14	235,46
Lugo	Campus Lugo (2000-2018)	14,44	5,92	9,11	13	102,82
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2018)	14,6	7,6	11,3	14	92,1
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2018)	13,9	5,1	10,1	9	57,9
	Ourense-Ciencias (2005-2018)	14,1	5,1	8,6	21	249,0
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2018)	14,4	2,4	8,6	11	123,5
	Corón-V. de Arousa (2002-2018)	15,2	8,8	12,4	12	129,7

1 V. S. Rosendo.
1493. *Arribada da caravela La Pinta ó porto de Baiona, pilotada polo pontevedrés Sarmiento.*

2 S. S. Lucio.
1886. *Nace na Coruña o compositor Eduardo Rodríguez Losada.*

3 D. S. Celidonio.

4 L. Ss. Ariel; Capitón.
1889. *Nace en Cambados o escultor Francisco Asorey.*
1936. *Morre o galeguista Antón Vilar Ponte.*

5 M. **Martes de Entroido.**
S. Olivia.
1888. *Nace en Ourense Ramón Otero Pedrayo.*

6 M. **Mércores de Cinza.**
S. Elcira.
1856. *Banquete intelectual de Conxo, con Pondal e Aurelio Aguirre.*

7 X. Ss. Perpetua; Felicidade.
1908. *Morre en Cuba o escritor Curros Enríquez.*
1909. *Nace en Santiago Xosé Mª Castroviejo.*

8 V. S. Xoán de Deus.
1917. *Morre na Coruña Eduardo Pondal.*

9 S. S. Francisca Romana.
1695. *Nace no Bierzo Frei Martín Sarmiento.*

10 D. S. Macario.
1944. *Editase en Bos Aires Sempre en Galiza de Castelao.*
1965. *Morre en Belesar o derradeiro guerrilleiro da Resistencia Galega Xosé Castro Veiga "O Piloto".*

11 L. S. Eulolio.

12 M. S. Norma.

13 M. S. Rodrigo.

14 X. S. Matilde.

Cuarto
Crecente

15 V. S. Luísa de Marillac.

16 S. S. Heriberto.

17 D. S. Patricio.
1960. *Morre en Madrid o pintor Álvarez De Sotomayor.*

18 L. S. Cirilo.
1897. *Nace en Pontecesures o pintor Carlos Maside.*

19 M. S. Xosé.
1847. *Fúndase o "Círculo de Artesanos" a prol do desenvolvemento cultural de Galicia.*

20 M. S. Alexandra.
1886. *Nace en Mugardos o pintor Felipe Bello.*

21 X. S. Uxía.
1874. *Nace na Coruña o músico Andrés Gaos.*

Lúa Chea

22 V. S. Lea.
1992. *Morte do poeta Antón Aviles De Taramancos.*

23 S. S. Dimas.

24 D. Ss. Elba; Catarina de Suecia.

25 L. S. Anunciación.
1990. *Morre en Santiago Ricardo Carvalho Calero.*

26 M. S. Braulio.
1930. *Pacto de Lestrove.*

27 M. S. Ruperto.

28 X. S. Octavio.
1809. *Os exércitos de Morillo e Cachamuiña liberan Vigo dos Franceses.*
1966. *Morre en Lalín o astrónomo Ramón Mª Aller.*

Cuarto
Minguante

29 V. S. Gladys.

30 S. S. Artemio.

Cambio horario
(Adiantarase o reloxo 1h)

31 D. Ss. Benxamín; Balbina.
1901. *Nace en Ponteareas o escritor Fermín Bouza Brey.*

Abril

O TEMPO

En días o tempo se presentará avolto predominando o forte vento do atlántico e o ceo se inzará ds buzarras que traerán batégadas de chuva. Poderá haber algúns días con xeadas ao alborexar que causarán preocupación nos labregos e labregas. O cumio dos oroles aínda lucirán o se caperuzo branco. As chuvias proporcionará a lentura necesaria ao solo porén non en cantidade. Porén seguindo a sabedoria da xente do campo que di que non hai mes de abril que non sexa ruín ao principio ou a fin, teremos no intermedio do mesmo días mornos e ceo claro e no mar forte marexada.

*"Dúas augas de abril e unha de maio valen os bois e o carro"
"Abril frío, moito pan e pouco viño"*

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2018)	17,56	6,39	11,92	12	97,17
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2018)	15,80	6,54	10,77	13	165,09
Lugo	Campus Lugo (2000-2018)	17,01	7,37	10,65	12	78,30
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2018)	15,6	8,7	12,2	11	77,1
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2018)	17,7	6,7	11,5	10	60,3
	Ourense-Ciencias (2005-2018)	19,0	7,7	13,9	13	125,7
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2018)	25,7	3,7	10,0	13	96,9
	Corón-V. de Arousa (2002-2018)	17,5	10,5	13,8	12	107,5

- 1 L.** S. Hugo.
1188. *Inauguración do "Pórtico da Gloria" da Catedral de Santiago.*
1844. *Comeza en Lugo a "Revolución Progresista Galega".*
1917. *Sae á rúa o xornal El Ideal Gallego.*
- 2 M.** Ss. Xandra; Francisco de Paula.
- 3 M.** S. Ricardo.
1841. *Nace en Santiago o escultor Isidoro Brocos.*
- 4 X.** S. Isidoro.
1284. *Morte de Afonso X o Sabio, creador das Cantigas de Santa María.*
- 5 V.** S. Vicente Ferrer.
1889. *Nace en Lugo o pintor Jesús Rodríguez Corredoira.*
1896. *Nace en Ourense o galeguista Ben-Cho-Shey.*
1897. *Morre na Coruña Francisco de la Iglesia, autor da letra da famosa Alborada de Pascual Veiga.*
1902. *Nace en Pontevedra o pintor Arturo Souto.*
1979. *Morre na Coruña Luís Seoane.*
1926. *Xoaquín Loriga inicia o voo Madrid-Manila.*
- 6 S.** S. Edith.
- 7 D.** S. Xoán Bautista da Salle.
1963. *Créase a Fundación Penzol en Vigo.*
- 8 L.** S. Constanza.
- 9 M.** S. Demetrio.
1842. *Nace o compositor Pascual Veiga en Mondoñedo, autor do Himno Galego.*
- 10 M.** S. Ezequiel.
1874. *Nace na Coruña o pintor Francisco Lloréns.*
1976. *Morre en Ourense Ramón Otero Pedrayo.*
- 11 X.** S. Estanislao.
- 12 V.** Ss. Arnaldo; Xulio.
1888. *O químico Antonio Casares e Rodrigo falece en Compostela.*

Cuarto
Crecente

- 13 S.** Ss. Martiño; Aída.
1840. *Nace en Lugo Juan Montes Capón, un dos mellores músicos galegos de todos os tempos.*
- 14 D.** **Domingo de Ramos.**
S. Máximo.
- 15 L.** S. Crescente.
- 16 M.** S. Flavio.
- 17 M.** Ss. Leopoldo; Aniceto.
- 18 X.** **Xoves Santo.**
S. Vladimír.
1978. *Constitúese a Xunta de Galicia.*
- 19 V.** **Venres Santo.**
S. Enma.
- 20 S.** **Sábado de Gloria.**
S. Edgardo.
- 21 D.** **Domingo de Pascoa.**
S. Anselmo.
- 22 L.** Ss. Karina; Señoriña.
- 23 M.** S. Xurxo.
- 24 M.** S. Fidel.
- 25 X.** S. Marcos.
1734. *Nace na Coruña José Andrés Cornide Saavedra.*
1974. *Revolución dos Caraveis en Portugal.*
- 26 V.** Ss. Cleto; Marcelino.
1846. *Mártires de Carral: fusilamento do coronel Solís e os seus compañeiros do alzamento contra o goberno absolutista de Narváez.*
- 27 S.** Ss. Zita; Toribio de Mogrovejo.
- 28 D.** **Domingo de Quasimodo - As Pascuiñas.**
S. Valeria.
- 29 L.** S. Catarina de Siena.
- 30 M.** Ss. Amador; Pío V.
1963. *Falece en Ourense Vicente Risco.*

Lúa Chea

Cuarto
Minguante

Maio

O TEMPO

Neste mes haberá días nos que o ceo se verá atoldado de nubes sobre todo nas horas de mediodía. As bategadas dispersas aparecerán polo xeral nos vales e polas mañás brétemas en sobexo. No decorrer do mes se presentarán nubes baixas no extremo norte e pouco nuboso no resto. Poderán aparecer treboadas con lóstregos e algunha xistra, nalgúns días a calor se fará sentir aínda que nin moito menos nos abafará, pois a temperatura será agradábel. O estado da mar será de fondo do oeste maña, tarde e noite.

*"En abril deixame durmir que en maio do ceo me caio"
"Veñan días mil e non veñan as de abril"*

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2018)	19,34	8,76	14,56	11	76,98
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2018)	18,44	8,65	13,19	12	118,89
Lugo	Campus Lugo (2000-2018)	19,17	9,63	13,65	10	61,74
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2018)	17,2	10,8	14,3	11	71,8
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2018)	19,2	8,7	14,8	10	57,6
	Ourense-Ciencias (2005-2018)	24,8	10,3	16,2	3	36,4
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2018)	18,9	5,7	13,0	11	80,2
	Corón-V. de Arousa (2002-2018)	19,2	12,4	15,9	9	78,2

1 M. S. Xosé Obreiro.
1880. *Nace a primeira publicación periódica de Galicia: El Catón Compostelano.*

2 X. Ss. Anastasio; Boris.
1988. *Morte do escritor Ben-Cho-Shey en Madrid.*

3 V. S. Santa Cruz.

4 S. S. Filipe e Santiago.
1907. *Fúndase o Centro Gallego de Bos Aires.*

5 D. S. Xudit.

Lúa Nova

6 L. S. Eleordo.

7 M. S. Domitila.

8 M. S. Segundo.

9 X. S. Isaías.

10 V. S. Antonio/a.

11 S. S. Estela.

12 D. Ss. Pancracio; Nereo.

Cuarto
Crecente

13 L. Nosa Señora de Fátima.

14 M. S. Matías.
1589. *O pirata Drake asedia a cidade da Coruña.*

15 M. S. Isidro.

16 X. Ss. Honorato; Eufrasio.
1984. *Constitúese a Asociación de Funcionarios para a Normalización Lingüística.*

17 V. S. Pascual Bailón.
1833. *Nace Manuel Murguía en Arteixo.*
1863. *Editase en Vigo a primeira edición de Cantares Gallegos de Rosalía de Castro.*
1963. *A Real Academia Galega institúe o Día das Letras Galegas.*

18 S. Ss. Enriqueta; Corina.
1916. *Créase na Coruña as Irmandades dos Amigos da Fala.*
1970. *Fúndase o Museo Maside de Arte Contemporánea en Sada.*

19 D. Ss. Yvo; Yvone.

20 L. S. Bernardino de Siena.

21 M. Ss. Constantino; Trocado.

22 M. Ss. Rita; Quiteria.

23 X. S. Desiderio.

24 V. Ss. Marta Auxiliadora; Susana.

25 S. Ss. Beda; Gregorio.

26 D. S. Mariana.
1898. *Nace en Soutelo de Montes Avelino Cachaifeiro Bugallo, considerado o mellor gaiteiro de Galicia.*

Cuarto
Minguante

27 L. Ss. Emilio; Agostiño de Cantorbery.

28 M. S. Xermán.

29 M. Ss. Maximiano; Hilda.

30 X. **Ascensión do señor.**
Ss. Fernando / Hernán; Xoana de Arco; Lorena.

31 V. S. Visitación.
1915. *Nace Ramón Piñeira na Lán cara.*

O TEMPO

Aínda que o mes pode encetar embatumado e vento velaño e seco o que poderá ocasionar algunha treboada aillada en determinados lugares, o certo é que non acadaran alterar o bo tempo. Non se desbota chuva de intensidade máis ou menos forte porén que non será moi duradeira. O tempo será xangal con fogueiras importantes de sol que non anuncia a entrada do degorado verán, con gran ledicia da paxaramenta que non agasallarán cos seus axirios nas polas das árbores. No mar marexadilla durante todo o día e visibilidade boa.

"Cando cuca o cuco de San Xoán a San Pedro, cava e roza sen medo"

"Se San Xoán v én claro e maio pardo, dá leira para a casa cantar á carro"

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Dias de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2018)	22,63	11,79	17,22	7	46,67
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2018)	21,37	11,56	15,95	8	81,05
Lugo	Campus Lugo (2000-2018)	23,54	12,69	16,85	6	41,90
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2018)	19,7	13,8	16,8	8	57,4
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2018)	24,1	11,5	17,0	5	26,2
	Ourense-Ciencias (2005-2018)	25,7	15,0	20,5	9	103,8
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2018)	23,3	9,0	16,3	7	41,3
	Corón-V. de Arousa (2002-2018)	22,1	15,1	18,4	6	60,5

- 1 S.** Ss. Xustino; Pedro Vázquez.
1910. *Nace Luís Seoane en Bos Aires.*
- 2 D.** Ss. Marcelino; Erasmo.
- 3 L.** S. Maximiliano.
1876. *Nace en Cambados Ramón Cabanillas.*
1903. *Nace Alexandre Bóveda en Ourense.*
- 4 M.** S. Frida.
- 5 M.** Ss. Bonifacio; Salvador.
- 6 X.** S. Noberto.
- 7 V.** S. Clodio.
1809. *Batalla de Pontesampaio contra as tropas francesas de Ney na que interveu tamén o "Batallón Literario de Santiago".*
- 8 S.** S. Armando.
- 9 D.** **Domingo de Pentecostés.**
S. Efrén.
- 10 L.** S. Paulina.
1909. *Nace o poeta Aquilino Iglesias Alvariño en Abadín.*
1958. *Falece o pintor Carlos Maside en Compostela.*
- 11 M.** Ss. Bernabeu; Trinidad.
- 12 M.** S. Onofre.
1874. *Nace en Vigo o músico e escritor Teodosio Vesteiro Torres.*
- 13 X.** S. Antón.
- 14 V.** S. Eliseo.
1987. *Publícase o primeiro número do "Atlántico Diario".*
- 15 S.** Ss. Leonidas, Manuela.

- 16 D.** **Santísima Trinidad.**
S. Aurelio.
- 17 L.** S. Ismael.

Lúa Chea
- 18 M.** S. Salomón.
- 19 M.** S. Romualdo.
- 20 X.** **Santísimo Corpus Christi.**
S. Florentino.
- 21 V.** Ss. Raúl; Rodolfo; Luís Gonzaga.
- 22 S.** Ss. Paulino de Nola; Tomé Moro.
- 23 D.** S. Marcial.
- 24 L.** S. Xoán Bautista.
1891. *Xogos Florais do Idioma Galego en Tui, con intervencións de Murguía, Brañas e o bispo Lago González.*
- 25 M.** Ss. Guillermo; Tramunda.

Cuarto Minguante
- 26 M.** Ss. Paio; Xoán Tersón.
- 27 X.** S. Cirilo.
- 28 V.** S. Ireneo.
1936. *Aprobación en plebiscito do Estatuto de Autonomía de Galicia.*
- 29 S.** S. Pedro e Pulo.
- 30 D.** S. Adolfo.

O TEMPO

Un ceo completamente claro fará que a calor se faga sentir ata chegar a ser abafante non obstante isto non quita para que algúns días o ceo troque turbo e certa lentura porén sen transcendencia. Poderá haber algunha chuva moi ocasional un tanto testimoñial en certas zonas. O vento soprará do noroeste o que se agradecerá polos intensos días de ardentía. As treboadas faránse sentir. Finalizará o mes con importantes solleiras que nos acompañaron case a cotío. Os ventos soprarán de distintas direccións porén moi velaños que serán como un conforto pola ardentía e no mar marexadilla.

*"En xulio arder e partacas coller"
"Xulio, xuliño colleita de trigo"*

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2018)	23,91	13,15	19,05	5	35,84
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2018)	22,20	12,92	17,70	7	40,13
Lugo	Campus Lugo (2000-2018)	24,69	14,51	18,77	4	22,74
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2018)	21,6	15,4	18,9	6	36,3
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2018)	26,0	12,7	20,1	3	22,3
	Ourense-Ciencias (2005-2018)	29,3	17,1	21,5	4	23,7
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2018)	23,5	10,2	18,0	4	22,5
	Corón-V. de Arousa (2002-2018)	23,4	16,5	19,9	5	39,1

1 L. S. Ester.
1824. *Nace en Vigo o mariño Méndez Núñez.*
1920. *Morre na Habana Ramón Armada, fundador de A Gaita Galega, a primeira publicación en galego na América.*

2 M. S. Gloria.
1861. *Celébranse na Coruña os 10s Juegos Florales de Galicia. As súas creacións literarias serán publicados no libro Álbum de la Caridad en 1862.*

 Lúa Nova

3 M. S. Tomé.
1528. *Constitúese en Compostela o Reino de Galicia.*

4 X. Ss. Sabela; Eliana; Liliana.

5 V. Ss. Antón-María; Berta.

6 S. S. María Goretti.

7 D. S. Fermín.

8 L. S. Uxío.
1923. *Anxel Casal promove a creación das Escolas do Ensino Galego, ofrecidas polas Irmandades da Fala.*
1983. *Fúndase o Consello da Cultura Galega.*

9 M. S. Verónica.

Cuarto
Crecente

10 M. Ss. Elías; Xoán Xacobo Fernández.

11 X. S. Bieito.

12 V. S. Filomena.
1900. *Nace en Rianxo o poeta Manoel Antonio.*
1906. *Morre o compositor galego Pascual Veiga, autor do Himno de Galicia ou a Alborada Gallega.*

13 S. Ss. Henrique; Xoel.

14 D. S. Camilo de Lelis.

15 L. Ss. Boaventura; Xulio.
1885. *Morre Rosalía de Castro en Padrón.*

16 M. S. Carme.

Lúa Chea

17 M. S. Carolina.

18 X. S. Federico.

19 V. S. Arsenio.
1989. *Morre o etnógrafo e historiador Xaquín Lorenzo (Xocas).*

20 S. Ss. Mariña; Xosé Mª Díaz.
1979. *Apróbase o decreto polo que o galego pasa a formar parte do sistema educativo galego.*

21 D. S. Daniel.

22 L. S. María Madalena.

23 M. S. Bríxida.

24 M. S. Cristina.
1985. *Primeira emisión da Televisión de Galicia.*
1967. *Morre o galeguista Lois Peña Novo.*

25 X. **Santiago Apóstolo.**
813. *Descuberta a tumba do apóstolo Santiago polo bispo de Iria Teodomiro.*
1965. *O xesuíta Xaime Seixas celebra en Compostela a primeira misa en galego.*

Cuarto
Minguante

26 V. Ss. Xoaquín; Ana.

27 S. S. Natalia.

28 D. S. Celso.

29 L. S. Marta.

30 M. S. Abdón e Senén.
1881. *Nace en Vigo o xornal La Propaganda, creado por Ricardo Mella para a defensa e ilustración da clase obreira.*

31 M. S. Ignacio de Loyola.

Agosto

O TEMPO

O ceo como no mes anterior seguirá claro con ausencia de nubes agás no litoral que se estenderán cara o sur, traerán brétemas que se espallarán a medida que o día avance. Nas zonas altas do interior posibilidade de que aumenten as nubes durante as tardes que poderán traer ameazas de treboadas. O tempo enxoito manteranos ao axexo polo gran perigo de incendios. O vento soprará floxo de componente norte con intensidade moderada no litoral Poida que se faga sentir algunha chuvia aillada porén en xeral a calor farase notar en case todos os días o que fará non se se poida esquecer o botixo de auga fresca da fonte.

"En agosto o orballo queima o rostro"

"Se en agosto non secan todas as fontes en setembro secan ben os montes"

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2018)	24,90	12,94	18,79	6	41,48
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2018)	23,54	13,03	17,41	7	71,39
Lugo	Campus Lugo (2000-2018)	25,92	14,41	18,49	4	26,28
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2018)	22,7	15,6	19,1	8	42,7
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2018)	27,3	13,0	19,1	4	11,9
	Ourense-Ciencias (2005-2018)	32,4	16,4	24,5	1	7,8
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2018)	25,8	10,0	17,7	6	33,8
	Corón-V. de Arousa (2002-2018)	24,3	16,7	20,0	5	40,3

1 X. S. Alfonso María de Ligorio.
1878. *Sae á rúa o primeiro número do xornal El Correo Gallego.*

2 V. S. Eusebio.

3 S. S. Lidia.

4 D. S. Xoán María Vianney.

5 L. Ss. Osvaldo; Neves.

6 M. **Transfiguración do Noso Señor.**

7 M. Ss. Sixto; Caetano.

Cuarto
Crecente

8 X. S. Domingos de Guzmán.

9 V. S. Xusto.

10 S. S. Lourenzo.

11 D. S. Clara de Asís.
1903. *Nace en Lugo o escritor Ánxel Fole.*

12 L. S. Laura.

13 M. S. Víctor.

14 M. S. Alfredo.

15 X. **Asunción da Virxe María.**

Lúa Chea

16 V. Ss. Roque; Xema.

17 S. S. Xacinto.
1908. *Sae á rúa o primeiro número de El Progreso de Lugo.*
1936. *Alexandre Bóveda é fusilado na Caeira (Pontevedra).*

18 D. Ss. Helena, Leticia.

19 L. S. Mariano.

20 M. S. Bernardo.

21 M. S. Pio X.

22 X. S. María Raíña.

23 V. S. Rosa de Lima.

Cuarto
Minguante

24 S. S. Bartolomeu.

25 D. Ss. Luís (rei); Xosé Calasanz; Pedro Vázquez.

26 L. Ss. Tareixa de Xesús; César.
1990. *Morre o galeguista Ramón Piñeiro.*

27 M. S. Mónica.

28 M. S. Agostiño.

29 X. Ss. Xoán Bautista; Sabina.

30 V. Ss. Donato; Ero.
1879. *Créase o Centro Gallego de Montevideo.*

Lúa Nova

31 S. S. Ramón.
1979. *Morre en Vigo o escritor Celso Emilio Ferreiro.*

O TEMPO

Haberá bancos de parrumada mañanceiros en zonas do interior por mor de nubes baixas que revezarán con claros. Posibilidade de chuvias provocadas por nubes medias e altas, nos derradeiros días do mes, que embazarán o ambiente de frescura e lentura Non se desbota en algunha bisbarra, malia a época do ano, algunha xeadada. Non obstante os días serán mainos de outono o que fará doado as vendimas onde teñan lugar. O vento predominante será do oeste. Polo xeral os días serán despexados e calmos o mesmo que o estado do mar.

Non se desbota en algunha bisbarra, malia a época do ano, algunha xeadada. Non obstante os días serán mainos de outono o que fará doado as vendimas onde teñan lugar. O vento predominante será do oeste. Polo xeral os días serán despexados e calmos o mesmo que o estado do mar.

"Polo San Lucas, ceba os bois, mata o porco e tapa as cubas"

"En setembro ou secan as fontes ou a auga leva as pontes"

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2018)	23,76	11,55	17,71	6	47,99
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2018)	22,04	11,94	16,68	6	94,02
Lugo	Campus Lugo (2000-2018)	23,39	12,96	16,99	5	41,61
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2018)	21,3	14,2	17,9	7	50,1
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2018)	23,2	12,1	18,4	4	29,0
	Ourense-Ciencias (2005-2018)	31,9	14,9	21,1	3	19,7
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2018)	23,6	8,5	16,1	7	55,9
	Corón-V. de Arousa (2002-2018)	22,6	15,3	18,8	5	57,5

1 D. S. Arturo.

2 L. S. Moisés.

3 M. S. Gregorio Magno.

4 M. S. Irma.
1906. Morre o poeta Valentín Lamas Carvajal.

5 X. S. Victorino.

6 V. Ss. Eva; Evelyne.

Cuarto
Crecente

7 S. S. Rexina.

8 D. **Natividade da Virxe.**
1897. Nace en Ourense o escritor Eduardo Blanco Amor.

9 L. Ss. Serxio e Omar; Remedios.

10 M. Ss. Nicolás de Tolentino;
Adalberto; Pedro de Mezonzo.

11 M. Ss. Orlando; Roldán.

12 X. S. María.

13 V. S. Xoán Crisóstomo.
1898. Morre en Pontevedra o galeguista Ramón Martínez López.

14 S. S. Imelda.

Lúa Chea

15 D. **Nosa Señora das Dores.**
1851. Nace en Celanova o escritor Cúrros Enriquez.

16 L. S. Cibrán.

17 M. S. Roberto.

18 M. S. Xosé de Cupertino.

19 X. S. Xenaro.

20 V. S. Amelia.

21 S. S. Mateu.

22 D. S. Mauricio.

Cuarto
Minguante

23 L. Ss. Lino e Tegra.
1895. Nace en Lalín o aviator Xoaquín Loriga, o primeiro da aviación en Galicia.

24 M. Nosa Señora do Carme.

25 M. S. Aurelio.
1110. Afonso Raimúndez é proclamado rei de Galicia polo arcebispo Xelmírez.

26 X. Ss. Cosme e Damián.

27 V. S. Vicente de Paúl.

28 S. S. Wenceslao.

Lúa Nova

29 D. Ss. Miguel; Gabriel e Rafael.

30 L. S. Xerónimo.

Outubro

O TEMPO

Comenzará o mes con días des-
pexados agás no extremo
norte onde se agardan intervalos
de nubes de retención. Conforme
avance o mes posibilidade de al-
gunha chuvia dispersa polo interior
procedente do litoral oeste que se des-
plazará a metade occidental e tamén poida
se presente de súpeto algunha cebrigada. Os ventos soprarán sen rumbo fixo
floxos no interior con intervalos de maior intensidade na costa . Antes que o mes
remate pode haber algún risco de xeadas ademais de friaxe ,non obstante tere-
mos días nos que disfrutaremos de importantes solleiras. A mar será de fondo.

*"No outono enfermo que non se agarre cae coa follas de parra"
"Polo Pilar os nabos a terra e o viño envasado"*

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2018)	19,75	9,89	15,03	13	158,70
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2018)	18,65	10,26	14,22	13	258,98
Lugo	Campus Lugo (2000-2018)	18,94	10,75	13,47	12	126,07
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2018)	19,1	12,4	15,9	12	107,5
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2018)	17,7	10,7	14,9	9	89,4
	Ourense-Ciencias (2005-2018)	26,1	9,2	16,8	4	25,6
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2018)	18,5	6,9	12,8	12	187,5
	Corón-V. de Arousa (2002-2018)	19,8	13,1	16,6	11	179,1

- 1 M.** S. Tareixa do Neno Xesús.
1884. O escritor Vicente Risco nace en Ourense.
- 2 M.** S. Anxos Custodios.
1881. Nace en Viveiro o galeguista Antón Vilar Ponte.
- 3 X.** S. Xerardo.
1914. Nace en Silleda Ramón De Valenzuela.
- 4 V.** S. Francisco de Asís.
- 5 S.** Ss. Flor; Froilán.
-
Cuarto
Crecente
- 6 D.** S. Bruno.
1923. Morre Andrés Martínez Salazar, transcribiu a Crónica Troyana.
- 7 L.** Nosa Señora do Rosario.
- 8 M.** Nosa Señora de Begonia.
1676. Fr. Benito Jerónimo Feijoo nace en Casdemiro (Pereiro de Aguiar).
- 9 M.** S. Dionisio.
- 10 X.** S. Francisco de Borja.
1974. Creación do Museo do Traxe Galego.
- 11 V.** S. Soidade.
- 12 S.** Nosa Señora do Pilar.
- 13 D.** S. Eduardo.
-
Lúa Chea
- 14 L.** S. Calisto.
- 15 M.** S. Tareixa de Ávila.
1702. Entra na ría de Vigo a escuadra que transporta 108 millóns de pezas de ouro e prata, o famoso tesouro de Rande.
- 16 M.** S. Edivixes.
1881. O músico Marcial De Adalid morre na Coruña.

- 17 X.** S. Margarida Mª de Alacoque.
- 18 V.** S. Lucas.
- 19 S.** Ss. Paulo da Cruz; Renato.
1869. Nace en Mondoñedo o escritor Noriega Varela.
- 20 D.** S. Irene.
1929. O compositor Reveriano Soutullo estrea o pasodobre Pontearreas.
- 21 L.** S. Úrsula.

Cuarto
Minguante
1886. Nace o filósofo Xoán Vicente Viqueira.
- 22 M.** S. Sara.
- 23 M.** S. Remixio.
1923. Fundación do Seminario De Estudos Galegos.
- 24 X.** Ss. Antón Mª Claret; Paderna.
- 25 V.** S. Olga.
1854. Nace en Mondoñedo Manuel Leiras Pulpeiro.
- 26 S.** S. Darío.

Cambio horario
(atrasarase o reloxo 1h)
- 27 D.** S. Gustavo.
- 28 L.** Ss. Simón; Xudas.

Lúa Nova
- 29 M.** S. Narciso.
1977. Inauguración do Museo Do Pobo Galego.
- 30 M.** S. Alonso.
1920. Aparece o primeiro número en Ourense da revista "NÓS"
- 31 X.** S. Lucía.

Novembro

O TEMPO

Os ceos se presentarán en determinados días con fumazo no interior e nas zonas altas nubes baixas. Malia esta situación que se dará pola mañá desaparecerá a medida que o mes siga seu curso, agás no extremo norte onde se manterán as nubes baixas. A mediados de mes poderán presentarse chubascos polo oeste que nalgún lugar se convertirán en nevadas o tempo arrefriará con lazo e xiadas ao alborexar do día. Os ventos poden traer careifas do atlántico. Malia todo teremos días claros e despexados e non faltará lo degorado veraniño de San Martiño. No mar de merexadilla a marexada.

"De Santos a Nadal inverno carcoal"

"Horta de San Martiño mantén ao dono e máis ao veciño"

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2018)	15,43	6,37	11,24	13	139,35
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2018)	13,55	6,87	10,30	14	200,96
Lugo	Campus Lugo (2000-2018)	13,15	7,38	8,85	13	103,17
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2018)	15,4	9,2	12,6	13	137,8
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2018)	12,2	6,1	9,6	12	89,1
	Ourense-Ciencias (2005-2018)	16,1	4,1	8,2	6	71,6
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2018)	13,4	3,5	8,6	14	142,2
	Corón-V. de Arousa (2002-2018)	16,0	9,7	13,2	14	194,6

1 V. **Todos os Santos.**
1567. Nace en Baiona Diego Sarmiento De Acuña, Conde de Gondomar.
1849. Nace en Ourense o escritor Valentín Lamas Carvajal.

2 S. Todos os Fieis Defuntos.

3 D. S. Martiño de Porres.
1853. Sae á rúa o primeiro número de Faro De Vigo.

4 L. S. Carlos Borromeo.

Cuarto
Crecente

5 M. S. Silvia.

6 M. S. Leonardo.

7 X. Ernesto.

8 V. S. Ninfa.

9 S. S. Teodoro.
1959. Nace en Cambados o escritor Ramón Cabanillas.

10 D. S. León Magno.

11 L. S. Martiño de Tours.

12 M. S. Cristián.

Lúa Chea

13 M. S. Diego.
2002. Afundimento do petroleiro Prestige fronte ás costas galegas.

14 X. S. Humberto.
1738. Nace en Noia o escultor Xosé Ferreiro.
1886. Nace en Ourense o investigador Florentino López Cuevillas.
1916. Sae á rúa o primeiro número da publicación galeguista "A Nosa Terra".

15 V. S. Alberte Magno.
1944. Créase en Montevideo o Consello De Galiza.

16 S. Ss. Margarida; Xertrude.
1877. Nace en Ourense o músico Francisco Santalices.

17 D. S. Sabela de Hungría.
1918. 1ª Asemblea en Lugo das Irmandades Da Fala.

18 L. S. Elsa.

19 M. Ss. André; Avelino.

Cuarto
Minguante

20 M. S. Edmundo.

21 X. S. Presentación da Virxe.

22 V. Ss. Cecidia; Xoán de Pontevedra.

23 S. S. Clemente.
1879. Reunión de creación do Centro Galego Na Habana.

24 D. S. Flora.

25 L. S. Catarina Labouré.

26 M. S. Delfina.

Lúa Nova

27 M. Ss. Virxilio; Facundo; Primitivo.

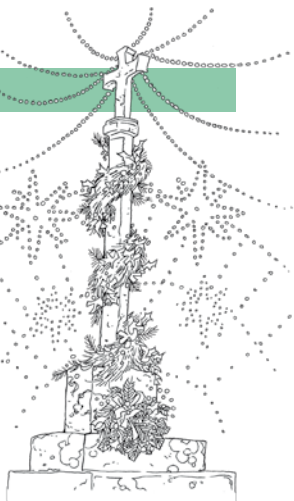
28 X. S. Branca.

29 V. S. Saturnino.

30 S. S. André.
1232. Consagración da Catedral De Tui.
1833. As sete Provincias Galegas do antigo reino de Galicia pasan a ser as catro actuais.

O TEMPO

Encetará o mes con ceos claros aínda que as brétemas farán non esquecer que estamos no inverno e traerán friaxe, carazo e xeadas a cotío contribuíndo a este tempo despacíbel o vento frío do norte. As chuvias no extremo oeste poderán acadar certa intensidade porén non serán xeneralizadas. Os días como corresponde a este mes serán de moito frío e como dicen os labregos "corre e non cria" Haberá algunha xistra acompañada de saraibada. O mar será de fondo do noroeste.

*"Cada cousa no seu tempo e os navos en adviento"
"No mes de Nadal a carón da lareira vaite sentar"*

DATOS CLIMATOLÓXICOS

	Estación de recollida de datos y media anos	 Temperatura media das máximas (°C)	 Temperatura media das mínimas (°C)	 Temperatura media do mes (°C)	 Días de choiva	 Precipitación total L/m ²
A Coruña	Mabegondo (2000-2018)	13,89	4,86	8,96	13	137,43
	Fontecada-Sta. Comba (2003-2018)	12,69	5,25	8,33	16	269,47
Lugo	Campus Lugo (2000-2018)	10,90	5,10	5,59	12	106,48
	Pedro Murias-Ribadeo (2000-2018)	14,0	7,4	10,6	11	96,8
Ourense	Gandarela-Celanova (2005-2018)	10,7	4,3	7,2	10	75,8
	Ourense-Ciencias (2005-2018)	11,4	3,4	7,4	11	116,5
Pontevedra	Mouriscade-Lalín (2000-2018)	17,3	1,9	6,4	14	150,1
	Corón-V. de Arousa (2002-2018)	14,3	8,2	11,2	13	155,4

-
- 1 D.** **Primeiro Domingo do Adviento.**
S. Florencia.
1979. *O escritor Eduardo Blanco Amor morre en Vigo.*
-
- 2 L.** S. Viviana.
-
- 3 M.** S. Francisco Xabier.
-
- 4 M.** Ss. Xoán Damaceno; Bárbara.
1967. *Fundación de Edicións Do Castro.*
-
Cuarto
Crecente
-
- 5 X.** S. Ada.
-
- 6 V.** S. Nicolás.
1931. *Fundación en Pontevedra do Partido Galeguista.*
-
- 7 S.** S. Ambrosio.
-
- 8 D.** Inmaculada Concepción.
-
- 9 L.** S. Jéssica.
1617. *Cangas foi saqueada polos turcos.*
-
- 10 M.** Nosa Señora de Loreto. S. Eulalia.
-
- 11 M.** S. Dámaso.
-
- 12 X.** Nosa Señora de Guadalupe.
1925. *O Pazo de Castrelos é doado a Vigo por Quiñones de León.*
-
Lúa Chea
-
- 13 V.** S. Lucía.
-
- 14 S.** S. Xoán da Cruz.
1895. *Nace en Betanzas o músico José Rodríguez Arriola.*
-
- 15 D.** S. Reinaldo.
-
- 16 L.** S. Alicia.
1811. *Nace en Pontevedra o escritor Xoán Manuel Pintos.*
1884. *Nace en Vilanova de Arousa o escritor Julio Camba.*
-
- 17 M.** S. Lázaro.
1900. *Nace en Laxe o investigador e xeólogo Isidro Parga Pondal.*
1932. *Redacción do 1º Estatuto de Galicia.*
-
- 18 M.** S. Sonia.
1895. *Nace en Lugo o escritor Luís Pimentel.*
-
- 19 X.** S. Urbano.
1981. *Constitución do Parlamento De Galicia.*
-
Cuarto
Minguante
-
- 20 V.** Ss. Abrahán; Isaac; Xacobe.
1907. *O Himno Galego estrése no Gran Teatro da Habana.*
-
- 21 S.** Ss. Pedro Canisio; Aldara.
1121. *Entrega de Dona Urraca a Xelmírez das Torres do Oeste.*
1980. *Referendo do Estatuto De Autonomía.*
-
- 22 D.** S. Fabiola.
1884. *Nace en Ourense o escritor Antón Losada Diéguez.*
1896. *Primeira proba da luz eléctrica en Vigo.*
1911. *Nace en Mondoñedo Álvaro Cunqueiro.*
-
- 23 L.** S. Victoria.
1973. *Morre en Vigo o pintor Urbano Lugrís.*
-
- 24 M.** S. Adela.
-
- 25 M.** **Natividade do Noso Señor.**
Noel; Noelia.
-
- 26 X.** S. Estevo.
-
Lúa Nova
-
- 27 V.** S. Xoán.
-
- 28 S.** S. Santos Inocentes.
-
- 29 D.** Ss. Tomé Becket; David.
-
- 30 L.** S. Roxelio.
-
- 31 M.** S. Silvestre; Fránquila.
-

Ampligo® 150ZC

¿quiere o control?

Ampligo® 150ZC

syngenta.

dobre eficacia en acción
para o control de lepidópteros no millo

Guieiro de herbas medicinais

Estruga *Urtica dioica*
Cast. Ortiga picante .

Descrición

A ortiga picante (*Urtica dioica*) é unha planta salvaxe que crece espontaneamente, de xeito especial en zonas húmidas. É rica en vitaminas A, grupo B, C, E e minerais como o ferro, o calcio, o magnesio ou o zinc. Moi importante durante o crecemento, o coidado da vista, a demora do envellecemento, favorecedora do funcionamento do sistema nervioso, muscular e inmunolóxico etc.

Propiedades e indicacións

Ten gran poder para depurar o sangue, é diurética. Posúe propiedades antihistamínicas. É útil para combater as infeccións de riles (nefrite) e do tracto urinario. Mellora as afeccións da pel e aumenta a secreción de leite materno. Facilita a eliminación de cálculos renais, axuda a reducir os niveis de azucre en sangue, axúdanos a combater a caspa e a caída do cabelo regulando o exceso de graxas, mellora os casos de reumatismo e gota e favorece as funcións do sistema dixestivo.

Ten propiedades antibacterianas, ademais de axudar a combater a anemia ferropénica.

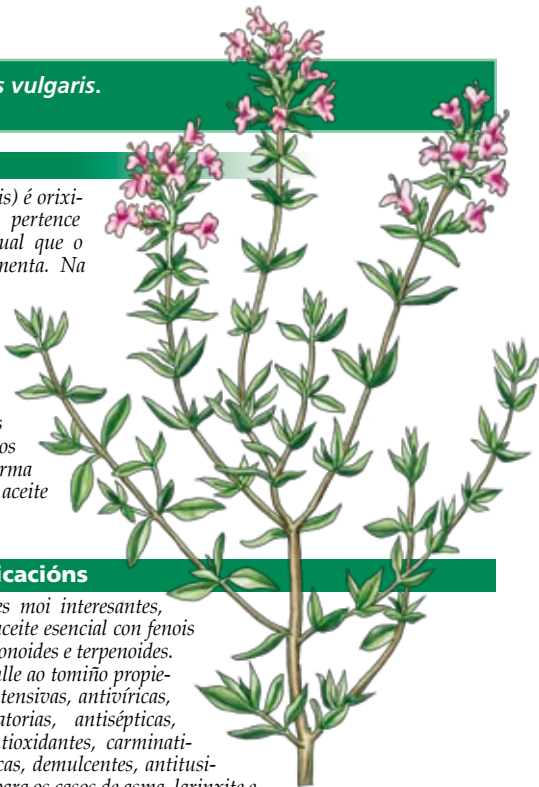
Preparación e emprego

En zume: pulveriza ou licúa toda a planta para obter o seu zume. Toma unha dose de 10 ml (2 culleriñas) 3 veces diarias como tónico para a anemia e a debilidade. **En infusión:** toma 1 cunca de infusión estándar de follas 3 veces diarias como parte dunha limpeza para tratar a artrite, o reumatismo, a gota ou o eccema; ou como enxaugue final para o cabelo con caspa. **Coméndoas:** podes engadir as follas da ortiga ás túas comidas, como ensaladas, batidos verdes, purés, sopas, potaxes e mesmo en tortilla. Lembra lavar ben as follas de ortiga antes de consumilas **En crema ou unguento:** aplica sobre cortes e rozaduras e inflamacións da pel tales como o eccema ou as hemorroides. **En compresas:** utiliza un disco de algodón mollado nunha infusión forte ou en tintura das follas diluída para a dor de artrite, a gota, a neuralxia, as escordaduras, a tendinite e a ciática. **En tintura:** toma 2-4 ml (40-80 pingas) de tintura das follas 3 veces ao día para as alerxias cutáneas e a febre do feo. Toma 2-4 ml de tintura da raíz 3 veces ao día para a hipertrofia benigna da próstata. Por outra banda, a urticación de articulacións artríticas con follas e talos frescos de ortigas é un remedio tradicional, aínda que desagradable, cuxa eficacia quedou probada.

Tomioño *Thymus vulgaris*. Cast. Tomillo.

Descrición

O tomiño (*Thymus vulgaris*) é orixinario do Mediterráneo e pertence á familia das labiadas, igual que o romeu, a alfabaca ou a menta. Na cociña o tomiño utilízase como unha especia para condimentar todo tipo de pratos debido ao aroma e sabor desta planta aromática. Con fins medicinais utilízanse as follas e flores do tomiño. Podemos preparalas en infusión de forma interna ou tamén usar o aceite esencial de tomiño.

Propiedades e indicacións

O tomiño ten compoñentes moi interesantes, entre os que destacamos o aceite esencial con fenóis como timol e carvacrol, flavonoides e terpenoides. Estes compoñentes confírenlle ao tomiño propiedades antibacterianas, hipotensivas, antivíricas, expectorantes, antiinflamatorias, antisépticas, dixestivas, mucolíticas, antioxidantes, carminativas, antifúnxicas, analxésicas, demulcentes, antitúnsivas e diuréticas. É efectiva para os casos de asma, larinxite e bronquite. A infusión de tomiño mellora as dixestións lentas e pesadas. Os fungos de uñas e pel tamén se eliminan con aceite esencial de tomiño.

Preparación e emprego

Planta seca: para preparar infusións ou decoccións. **En decocción** (máis concentrada ca a infusión simple): para aplicala en forma de baño parcial ou lavado, ou para empapar compresas en aplicación tópica. **Infusión de tomiño en aceite de oliva:** para aplicar por vía externa sobre queimaduras, feridas, chagas e úlceras. **O alcol de tomiño -** maceración de ramalletes de tomiño en alcol de 96° - para aplicar en fregas ou masaxe sobre zonas doridas por reumatismos, lumbalxias e tensións musculares. O tomiño úsase como ingrediente en pomadas, cremas, linimentos, xeles, xampús e dentífricos.

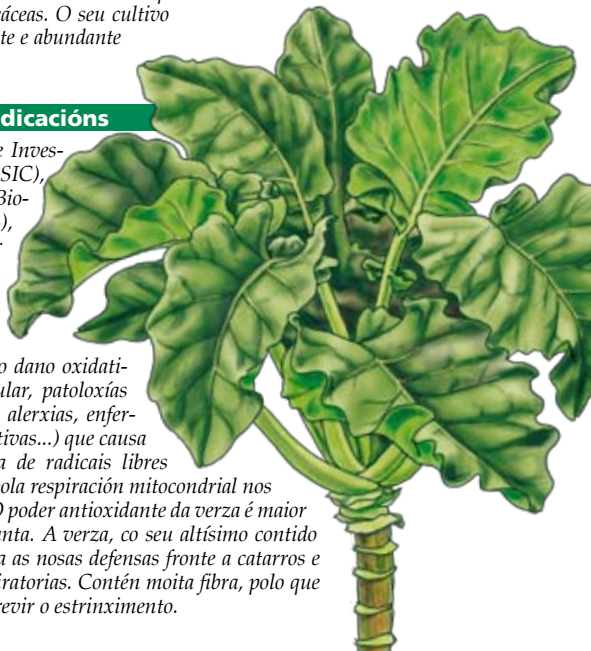
Verza *Brassica oleracea* var. *viridis*. Cast. Berza.

Descrición

A verza ou col de folla é unha verdura de tempada imprescindible nos meses de outono e inverno. É unha planta biennial da familia das brasicáceas. O seu cultivo e consumo é moi frecuente e abundante no norte de España.

Propiedades e indicacións

O Consello Superior de Investigacións Científicas (CSIC), a través da Misión Biolóxica de Galicia (MBG), constatou o alto valor antioxidante das verzas, superior mesmo ao do brócoli, o repolo e a coliflor. “Axuda a protexer o organismo do dano oxidativo (envellecemento celular, patoloxías cardiovasculares, asma, alerxias, enfermidades neurodexenerativas...) que causa a acumulación excesiva de radicais libres nas células, producido pola respiración mitocondrial nos organismos aerobios”. O poder antioxidante da verza é maior canto máis nova é a planta. A verza, co seu altísimo contido en vitamina C, aumenta as nosas defensas fronte a catarros e infeccións das vías respiratorias. Contén moita fibra, polo que é boa para combater e previr o estrinximento.

Preparación e emprego

Como zume: machúcanse follas frescas de verza e cóase o zume. **Como uso externo:** prénsanse as follas frescas cun rodete e aplícanse directamente sobre feridas para axudar a cicatrizar rapidamente. **En cataplasmas:** nun pano de algodón ou liño empapado coa auga da cocción para acougar a pel irritada, as queimaduras lixeiras, as insolacións e as frieiras. **Inxerida:** actúa como regulador da acidez do noso corpo e é un remedio preventivo contra a gota, a cistite e a artrite. A auga de verza con mel é boa para acougar a tose infantil.

Guía de Tratamientos

ESTADOS	NO INVERNO	Ô GROMAR	GROMOS DE 10 - 30 cm.	ACIOS Á VISTA
PRAGAS E ENFERMEDADES				
MILDEU			RIDOMIL GOLD MZ PEPITE 250 g/hl	RIDOMIL GOLD MZ PEPITE 250 g/hl ou PERGADO F 200-250 g/hl
OÍDIO		THIOVIT-JET 500 g/hl	THIOVIT-JET 500 g/hl	THIOVIT-JET 500 g/hl ou TOPAS 200 20 ml/hl
PODRE DA UVA				
VERMES DA UVA				
NUTRICIÓN E REGULACIÓN				

No caso de ataques de "Acariosis" ou "Araña Vermella", aplicar VERTIMEC (75 ml/hl).

Viñedos Galegos

COMENZO DA ESFARNA	REMATE DA ESFARNA	GRAN DE ERVELLA	NA PINTA	3 SEMANAS ANTES DA VENDIMIA
				
 Ampexio ® 0,5 kg/ha		COBRE SYNGENTA ¹	COBRE SYNGENTA ¹	COBRE SYNGENTA ¹
PERGADO F 200-250 g/hl	COBRE SYNGENTA ¹			
QUADRI MAX 2 l/ha (200 ml/hl) ^(*)	 Dynali ® 50-65 ml/hl		TOPAS 200 20 ml/hl	
TOPAS 200 20 ml/hl	TOPAS 200 20 ml/hl	TOPAS 200 20 ml/hl		
		SWITCH 100 g/hl	SWITCH 100 g/hl ou GEOXE 100ml/hl	SWITCH 100 g/hl
KARATE ZEON+ 1,5CS (65-130 ml/hl) ou COSTAR (50-100 g/hl) ou INSEGAR (20-60 ml/hl)	KARATE ZEON+ 1,5CS 65-130 ml/hl ou COSTAR 50-100 g/hl ou INSEGAR 20-60 ml/hl			KARATE ZEON+ 1,5CS 65-130 ml/hl ou COSTAR 50-100 g/hl ou INSEGAR 20-60 ml/hl
	ISABIÓN 200-300 ml/hl ABOFOL 100-300 g/hl	ISABIÓN 200-300 ml/hl ABOFOL 100-300 g/hl		

(*) Considérase un gasto de 1.000 l de auga por ha.

¹ Produto pendente de registro

Outros males da viña

ÁCAROS

Case sempre se encontran nas follas. Son de tamaño moi pequeno, visible con lupa. Poden causar danos importantes á viña, producindo a caída prematura das follas e dificultando a maduración do gran con diminución do grao alcohólico, así coma o bo agostamento dos bacelos.

Debe tratarse ao comezo dos primeiros síntomas ou de forma preventiva cun produto como **Vertimec** (75 ml/hl), mollando homoxeneamente toda a follaxe.

PODRE DA UVA

Este mal ataca sempre as mellores castes do país e tamén a todas aquelas de acio pecho.

- O primeiro tratamento farase ó remata-la "Purga" con **Quadris Max** contra mildeu.
- Os outros tratamentos faranse con **Switch** antes do peche do acio e durante o pintor. Prazo de seguridade 21 días. Pode mesturarse cos produtos antimildeu.

Dose 100-150 g/hl.

VERME DA UVA

É un verme que no primeiro come as flores do acio e fai unhas teñías como se fose unha araña; máis tarde fura as uvas e podrecen por esta causa. Esta praga tópanse en case que todas as viñas, uns anos máis que outros. Combátese botando **Karate Zeon +** 65-130 ml/hl.

BLACK-ROT OU PODREMIA NEGRA

Esta enfermidade ataca con virulencia a follas, bace-lo e acios da vide. Produce manchas de color vermella ladrillo e cóbrese nos seu interior de pequenas pústulas negras circulares. En acios produce a desecación e engurrado dos grans.

Tratar con **Dynali** 50-60 ml/hl.

REFORZAMENTO DAS CEPAS

Os nosos viñedos son moi pouco fertilizados, por iso vanlle moi ben os tramentos cun "fertilizante foliar". Deben facerse tres ou catro aplicacións durante a época de máis medrío das gromadas e uvas.

Aplicar **Isabión** a 300 ml/hl ou **Abofol** a 100-150 g/hl. Este fertilizante pode mesturarse no momento do tratamento cos produtos indicados contra o Mildeu.

A partir do pintor aplicacións con **Stimufol K** 300 g/hl favorecen a maduración da uva.

MALAS HERBAS

Para combater-las malas herbas entre as cepas en calquera época do ano, pode botarse o herbicida **Reglone** a dose de 500-750 ml/hl. Os mellores resultados acádanse durante os meses de menos sol e máis humidade (dende Outono a Maio).

O **Reglone** pode botarse cantas veces veñan as herbas e non dana as raíces nin os talos.

Tamén pode botarse **Touchdown Premium** á dose de 500 a 800 ml/hl, tendo coidado de non mollar as partes verdes da viña.

Se o que se precisa é un desherbado duradeiro, botárase **Terafit**, herbicida de pre e postemerxencia contra malas herbas anuais de folla estreita e ancha.

Consellos

para os coidados da viña

CANDO PLANTES CEPAS, procura un patrón axeitado á túa terra: nas terras soltas e secas de ladeira precisa plantas con patrón de raíz profunda; nas terras frescas de ribeira, a clase de ten que ser de raíz máis superficial. Tamén é importante que a afinidade da caste de cepa a enxertar con patrón sexa boa. Antes de mercar os patróns ou cepas enxertadas, convén asesorarse nas Oficinas Agrarias Comarcais ou na Estación de Viticultura e Enoloxía de Galicia.

GALICIA, POLA SÚA CLIMATOLOXÍA, é un país endémico de enfermidades de fungos, especialmente “Mildeu”. Os tratamentos de inverno contribúen a unha sanidade mellor das cepas.

OS LABORES FONDOS DA VIÑA deben facerse sempre na plena parada invernal, sempre antes da movida do zume.

O RISCO DE XEADAS AUMENTA nas viña con herba. No mes de abril, en que hai risco de xeadas tardías, as cepas deben ter un solo limpo de herbas. Unha aplicación de REGLONE nese mes é moi recomendable. É posible facer a aplicación con TOUCHDOWN PREMIUM, tendo en conta non mollar nin pámpanos, nin gromos nin follas.

COMEZA A SULFATAR cando vexas que hai risco; non esperes a cando sulfate o veciño ou a que cho diga alguén de fóra da túa bisbarra; as viñas de cada terra e de cada caste teñen riscos distintos; a túa experiencia de anos anteriores é a que máis vale.

NON SACHES A VIÑA CANDO está próxima a “purga” ou “esfar-na”, pois un pequeno dano nas finas raíces da superficie pode ser motivo de caída de flor.

OS PRIMEIROS TRATAMENTOS ata inicio de floración con RIDOMIL GOLD MZ PEPITE. E ata o grao de ervella é axeitado facelos con AMPEXIO, PERGADO ou QUADRIS MAX; este sulfato combate el só "Mildeu", "Oídio", ademais é dos indicados nos programas de "Loita Integrada".

SE O TEMPO TEN RISCO nunca espere máis de 12 días dun tratamento a outro, e se chove procura un escampo para tratar, pois un tratamento nestes días pode ser a salvación da colleita.

DEPOIS DA UVA "GRAN DE ERVELLA" son axeitados os tratamentos con produtos equilibrados en Cobre. O COBRE SYNGENTA* está especialmente indicado nos viñedos de Galicia pola súa acción funxicida triple e polo seu contido en Magnesio, do que teñen carencia case que todos os nosos viñedos.

ÓS TRATAMENTOS CON O COBRE SYNGENTA* debe mesturárselle TOPAS, DYNALI ou THIOVIT JET para combater ó mesmo tempo "Mildeu" e "Oídio".

NON ESFOLLES A VIÑA MOI CEDO nin máis da conta: esfoliar moi cedo coas uvas medrando pode facer que o sol lles produza danos; quitarlle moitas follas adultas pode mermar a formación de azucres na uva.

NON VENDIMES UVA MOLLADA e quíttalle o "Podre" se o ten.

* Produto en fase de rexistro

Carial[®] Flex

O funxicida mais versátil

Carial[®] Top

O funxicida que vale por dous

Ridomil[®] Gold

MZ Pepite

A tecnoloxía que marca a diferenza

syngenta[®]

A combinación perfecta para
o tratamento antimildeu das patacas

Tratamentos

Das Froiteiras de Carabuña

(Pavieiras, melocotoeiros, ameixeiras e outros)
Por cada 100 litros de auga

TRATAMIENTO PREFLORACIÓN

ZZ-CUPROCOL (200 ml/hl)

LEPRA-CRIBADO

SCORE (30 ml/hl)

OÍDIO

TOPAS 200 (25 ml/hl)

ou **SCORE** (20-30 ml/hl)

MONILIA

SCORE (20-30 ml/hl)

PULGÓNS

KARATE ZEON + (65-130 ml/hl)

ou **EVURE** (10-20 ml/hl)

ÁCAROS

VERTIMEC (75 ml/hl)

OUTROS INSECTOS

(Anarria, mosca da froita, cirugas
minadoras, carpocapsa, pulgóns, etc.):

KARATE ZEON + (65-130 ml/hl)

FERTILIZACIÓN FOLIAR

ISABIÓN (300 cc/hl)

ABOFOL (100 g/hl)

CLOROSE FÉRRICA

SEQUESTRENE G-100 (50-100 g/árbore)

Tratamentos a fazer

Por cada 100 litros de água

TRATAMIENTO PREFLORACIÓN

ZZ-CUPROCOL (200 ml/hl)

MOTEADO

SCORE (15 ml/hl)

OÍDIO E FUNGOS

TOPAS 200 (25 ml/hl)

PULGÕES

KARATE ZEON + (65-130 ml/hl)

ou EVURE (10-20 ml/hl)

VERMES OU CARPOCAPSA

KARATE ZEON + (65-130 ml/hl)

VOLIAN TARGO (50-75 ml/hl)

PSILA OU MIELETA

VERTIMEC (80-100 ml/hl)

VOLIAN TARGO (50-75 ml/hl)

nas Maceiras e Pereiras

Por cada 100 litros de auga

ÁCAROS

VOLIAN TARGO (50-75 ml/hl)

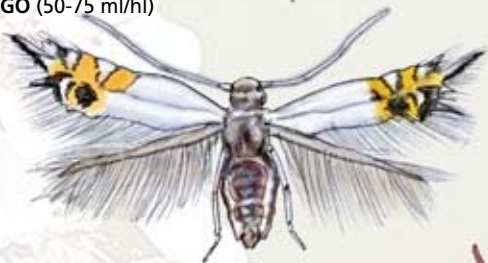
OUTROS INSECTOS

(minadores, tigre da pereira, fioallo de San José, etc.):

KARATE ZEON + (65-130 ml/hl)

ou

VOLIAN TARGO (50-75 ml/hl)

FERTILIZADOR FOLIAR

ISABIÓN (300 cc/hl)

ABOFOL (150 g/hl)

CLOROSE FÉRRICA

SEQUESTRENE G-100

(50-100 g/árbore) conforme porte.

Tratamentos de Invernadoiros e hortas

PROBLEMAS	TRATAMENTOS
VERMES da terra	FORCE 1,5 g (5 kg/ha); mesturado coa terra.
MILDEU (Tomates e outros)	CARIAL TOP (60-300 ml/hl) ou ORTIVA (80 ml/hl) ou ZZ-CUPROCOL, cando os froitos estean xa a madurar (150-200 ml/hl).
BOTRITE (Calquera cultivo)	SWITCH (morango, tomate, berenxena, leituga e xudía verde) 100 g/hl.
PULGÓNS (Calquera cultivo)	KARATE ZEON + (65-130 ml/hl) MINECTO ALPHA (1 l/ha) (soio invernadoiro) ou EVURE (10-20 ml/hl).
MOSCA BRANCA	MINECTO ALPHA (1 l/ha) (soio invernadoiro) EVURE (10-20 ml/hl) (10-20 ml/hl).

PROBLEMAS	TRATAMENTOS
HERBAS	ZETROLA (500-1500 ml/hl). Mata herbas de follla estreita sen danar o cultivo aínda que este se molle.
CULTIVOS CATIVOS	ISABIÓN (250 ml/hl) aplicar varias mans. Pode mesturarse cos funxicidas.
FUNGOS, en Caraveis, Rosas e outros cultivos	SCORE (30-50 ml/hl).
OÍDIO	THIOVIT-JET (400-600 g/hl) ou TOPAS 200 (25 ml/hl).
VERMES que comen froitos, flores, follas ou talos	KARATE ZEON + (65-130 ml/hl) ou AFFIRM (150 g/hl) (en invernadoiro) ou COSTAR (30-50 g/hl) ou EVURE (10-20 ml/hl).
ARAÑA VERMELLA	VERTIMEC (50-100 ml/hl).

NOTA: non mesturar Isabión con ZZ-Cuprocol.

Tratamentos

Sementeira

Xerminación

Desenvolvemento das follas

Formación de brotes laterais

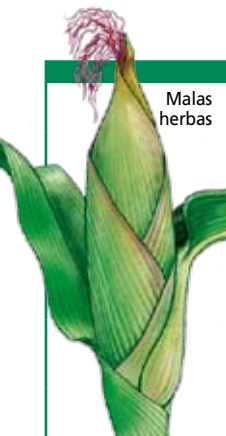

Crecemento lonxitudinal (brotes principais)

Pragas	Sementeira	Xerminación	Desenvolvemento das follas	Formación de brotes laterais	Crecemento lonxitudinal (brotes principais)
Mildeu (Mera)			Ridomil Gold MZ Pepite (200 g/hl ou 2,5 kg/ha) Cariál Plus (0,2-0,6 l/ha)		
Ternaria					
Insectos do chan	Force 1,5 G (3-5 kg/ha)				
Eirugas	Karate Zeon + (65-130 ml/hl)				
Escaravello				Karate Zeon + (65-130 ml/hl) Evure (10-20 ml/hl) Ampligo (30 ml/hl)	
Pulgón				Karate Zeon + (65-130 ml/hl) Evure (10-20 ml/hl)	
Malas herbas	Dual Gold (0,5-1,5 l/ha) Auros (4 l/ha) Touchdown Premium (3-6 l/ha) Arcade (4 l/ha)				
Desecantes					
Fertilizantes			Abofol (100 g/hl)		
Bioestimulantes					

Tratamentos do millo e outros cereais

Millo

	TRATAMENTOS	OBSERVACIÓNS
Malas herbas	Lumax (4 l/ha)	Para herbas gramíneas e de folla ancha antes da nacemento do millo.
	Camix (3,75 l/ha)	Para herbas gramíneas e de folla ancha antes o pouco despois da nacemento do millo. Aplicar ata 4-8 follas do millo.
	Primextra Líquido Gold (4 l/ha)	Para herbas gramíneas e de folla ancha antes da nacemento do millo.
	Callisto (0,75-1,5 l/ha)	Aplicase 1,5 l/ha para control da xuncia. Controla ademais as herbas de folla ancha e dixitaria (pata de galiña).
	Elumis (1-2 l/ha)	Aplicar para controlar herbas gramíneas e folla ancha despois de nacidas. Aplicar con o millo 3-8 follas.
	Casper (400 g/ha)	Aplicar para controlar herbas de folla ancha despois de nacidas. Aplicar con o millo 3-8 follas.
Pulgóns e eirugas	Karate Zeon + (0,065 - 0,130 l/ha)	Aplicar ó inicio do ataque.
	Ampligo 150 ZC (0,3 l/ha)	Aplicar ó inicio do ataque.
Insectos chan (verme arame, vermes brancos, etc).	Force 1,5 G (3-5 kg/ha)	Aplicar localizado na liña de sementeira.

Cereais de inverno (Trigo e Cebada)

	TRATAMENTOS	OBSERVACIÓNS
Malas herbas	Auros Plus (3 l/ha + 15 g/ha)	Controla xoio e herbas folla ancha. Aplicar desde a sementeira ata herbas en 2 follas.
	Addition (1,5-2,5 l/ha).	Control de hoja ancha y estrecha en trigo, cebada, centeno y triticale. Aplicar en pre y post del cereal.
	Axial Pro (0,75-1 l/ha). Aplicar con non máis de 300-400 l agua.	Para controlar aveia e xoio en trigo e cebada, cando están nacidas. Aplicar pleno afillamento.
	Serrate (250 g/ha).	Só en Trigo, centeo e triticale. Controla bromo, xoio, aveia e outras herbas de folla ancha.
Tratamentos funxicidas en vexetación.	Elatus Era (1 l/ha). Amistar Pack [Amistar (1l/ha) + Raster (0,75 l/ha)]	Aplicar a partir da folla bandeira.

O Parque Natural Do Invernadeiro

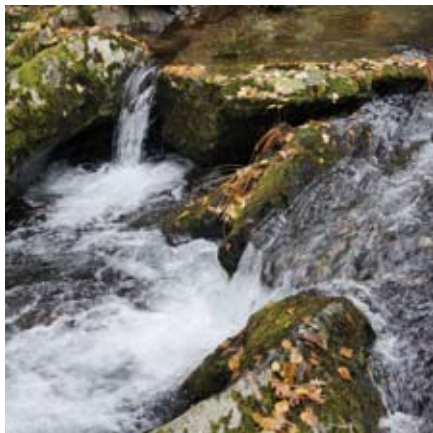
Fotografías: Servizo de Conservación da Natureza de Ourense

Agochado no extremo sur do Macizo Central Ourense atópase unha zona montañosa conformada polos vales dos ríos Ribeira Grande e Ribeira Pequena, afluentes do Camba e pertencen á conca do Sil e encadrada polas serras de Queixa e Fial das Coerzas, con picos de máis de 1.600 metros de altitude.

As 5.722 ha de extensión do Parque Natural do Invernadeiro pertencen á comarca de Viana e lindan coas de Terra de Trives e Verín no centro-oriental da provincia. Pertence integramente ao concello de Vilaño de Conso e foi declarado Parque Natural o 05/06/1997, sendo o cuarto de Galicia.

Descrición

O parque forma parte do denominado Macizo Central Ourenán, un conxunto de serras separadas polo río Sil e os seus afluentes Bibei e Camba dos macizos do Courel e dos Ancares, que dan continuación no noroeste ibérico á cordilleira Cantábrica, e do macizo de Trevinca, representante da alta montaña mediterránea Berciano-Sanabrense en Galicia. O Parque do Invernadeiro, así como a maior parte dos ourensáns, é un parque de montaña. A súa cota de altitude inferior está situado a 900 m e a superior a preto de 1.600 m na proximidade do Alto do Seixo. Nas zonas de máis altura a falta de chan, o frío e a permanencia da neve durante varios meses ao ano, así como a seca do verán, impiden a formación de bosques que deben atopar refuxio ladeira abaixo, fundamentalmente nas zonas de valgada onde a achega de auga é superior.

Clima

Cun inverno chuvioso e frío e unha seca estival o carácter climático do Invernadeiro sitúao no límite entre o clima atlántico e o mediterráneo. Os veráns son suaves, con temperaturas ao redor dos 15 °C, e os invernos moi fríos, con mínimas que poden chegar a -7 °C. As precipitacións son moi abundantes (2.000 mm/ano), con parte da precipitación en forma de neve.

Solos, relevo e hidroloxía

No material dos solos do Invernadeiro predominan as cuarcitas, as lousas e os xistos. Dada a morfoloxía moi accidentada do terreo e a longa historia de incendios provocados polo ser humano para obter pastos, os solos do Invernadeiro son esqueléticos e pobres.

Predominan os vales, con grandes manifestacións da acción erosiva das augas fluviais, que separan as zonas altas e planas. Aparecen tamén algunhas chairas illadas, relativamente extensas e rexuvenecidas pola rede fluvial, con elevacións dun 1.000 m. Hai evidencias de glaciario debido á acción do frío durante o cuaternario, que deixou claras pegadas en forma de morenas, circos glaciares etc.

As cuncas fluviais dos ríos Ribeira Grande e Ribeira Pequena, que desembocan no encoro das Portas, constitúen os dominios do Parque Natural. Ademais dos ríos principais citados, as ladeiras e valgadas do parque están sucadas por un gran número de pequenos cursos de auga aos que se incorporan numerosos regatos ou corgas, como os de Cenzoá, O Lobo, O Bidueiral ou Teixeiraóá. Todos estes leitos discorren encaixados, para caer frecuentemente en fervenzas (como a dos Arcos, no barranco de Guasenza).

Vexetación

O carácter fronteirizo do clima fai que concorran especies arbóreas atlánticas, como o carballo común, e submediterráneas, como o carballo cerquiño ou rebolo. Aprécianse antigas plantacións forestais de piñeiros rubios, que ocuparon unha gran parte do actual parque ata comezos da década de 1980.

Entre os diferentes tipos de bosques atópanse as carballeiras de carballo común, que ocupan ladeiras orientadas ao norte en valgadas e vales angostos, frescos e húmidos. Un bo exemplo é o barranco de Augacenza, con exemplares de máis de cincocentos anos. Acompañanas o acivro, o carballo albar, que alcanza aquí a súa localización máis suroccidental en Europa, e, sobre todo, o seu híbrido co carballo común (*Quercus x rosacea*). Propia da zona tamén é a carballeira de cerquiño ou rebolo (*Quercus pyrenaica*) transicional entre as rexións eurosiberiana e mediterránea.

O bidueiral (dominado por *Betula celtiberica*) e as formacións de acivros (*Ilex aquifolium*) ocupan pisos máis altos nas abas, mentres que as abeleiras (caracterizadas por *Corylus avellana*) predominan no fondo das corgas, nas inmediacións de cursos de auga de forte pendente. En zonas máis baixas encóntrase o bosque de ribeira, no que destacan o ameneiro (*Alnus glutinosa*) e o sanguíño (*Frangula alnus*).

Outras especies arbóreas ou arbustivas de especial interese, presentes nestes bosques, son o teixo (*Taxus baccata*), o cancreixo (*Sorbus aucuparia*), o salgueiro cabuxo (*Salix caprea*), o abruñeiro (*Prunus spinosa*) e o pradairo (*Acer pseudo-platanus*).

Nas áreas arboradas e nos seus clareiros refúxianse un importante número de feitos, así como interesantes especies de hepáticas (algunhas moi raras en España, como a *Aphanolejeunea microscopica*), e certo número de plantas vasculares endémicas ibéricas, raras ou pouco comúns, como *Anemone trifolia* subespecie *albida*, *Silene acutifolia*, *Veronica micrantha* ou o ameazado *Eryngium duriae* subespecie *juresianum*.

As matogueiras predominantes no parque pola súa extensión son as uceiras, caracterizadas pola uz *Erica australis sub. aragonensis* e a carqueixa.

En solos máis profundos e húmidos aparecen *Erica arborea* e as xesteiras de *Genista florida* subespecie *polygaliphylla* e *Cytisus multiflorus*.

Aínda que ocupan unha área moito menor, son tamén de elevado interese os pastos pioneiros de rochedos, os diferentes tipos de herbais, os prados e as depresións húmidas con herba das malladas, que se sitúan en cotas por encima dos 1.500 m.

Todos estes hábitats albergan un gran número de plantas endémicas e infrecuentes en Galicia, entre as que cabería citar, entre moitas outras, a *Allium victorialis*, a *Festuca elegans*, a *Festuca graniticola* (exclusiva do Macizo Central Ourenán) ou o *Narcissus asturiensis*.

Fauna

Especies de invertebrados forestais incluídas no anexo II da Directiva Hábitats son a lesma (*Geomalacus maculosus*) e a vacaloura (*Lucanus cervus*). Entre os vertebrados coñécense dúas especies de peixes autóctonos ameazados no ámbito do parque: o cacho (*Squalius carolittertii*) e a boga do Douro ou escalo (*Chondrostoma duriense*). A víbora fociñuda (*Vipera latastei*), de distribución restrinxida a moi poucos puntos da provincia de Ourense, é, xunto co moito máis común pero endémico lagarto das silveiras (*Lacerta schreiberi*), o réptil de maior significación.

A avifauna forestal e a propia de áreas de matoqueira e rochedos, e en particular as aves rapaces, confírenlle un notable interese á zona. Un número indeterminado de aguias reais (*Aquila chrysaetos*), do núcleo reprodutor existente noutros puntos do Macizo Central, utilizan este espazo como zona para campar (a especie nidificou hai uns anos na zona). Outras rapaces diúrnas reprodutoras seguras ou probables son a aguia cobreira (*Circaetus gallicus*), a tartarañas cincenta (*Circus pygargus*), a gatafornela (*Circus cyaneus*), o azor (*Accipiter gentilis*), o gabián (*Accipiter nisus*), o falcón peregrino (*Falco peregrinus*), e o lagarteiro (*Falco tinnunculus*). Tamén se citou, entre as nocturnas, o bufo real (*Bubo bubo*). As picas campestre (*Anthus campestris*), e alpina (*Anthus spinoletta*), o merlo rubio (*Monticola saxatilis*), a andoriña dos penedos (*Ptyonoprogne rupestris*) e, sobre todo, a rara e ameazada charrela ibérica (*Perdix perdix subsp. hispaniensis*) son outros elementos avifaunísticos de relevancia.

A fauna de mamíferos posúe un relevo excepcional no marco de Galicia e é un dos maiores valores do parque natural. Entre os pequenos mamíferos de maior interese, o leirón (*Glis glis*) propio de bosques climácicos, encóntrase aquí ao bordo do seu límite meridional de distribución, ao igual que a trilladeira nival (*Chyonomis nivalis*) acantoadada a máis de 1.200 m de altitude, mentres que o ameazado desmán ibérico (*Galemys pyrenaicus*) ten nos numerosos regatos un hábitat óptimo. O catálogo de carnívoros é moi importante, e inclúe o lobo (*Canis lupus*) do que se coñece unha poboación estable, así como ao gato bravo (*Felis sylvestris*), a marta (*Martes martes*), o armiño (*Mustela erminea*), o tourón (*Mustela putorius*), e a lontra (*Lutra lutra*) entre os de maior relevo. Por outra parte, as poboacións de ungulados son moi notables, con altas densidades de xabaril (*Sus scrofa*), corzo (*Capreolus capreolus*), cervo (*Cervus elaphus*) (reintroducido hai anos), e presenza de cabra brava (*Capra pyrenaica*) e rebezo (*Rupicapra rupicapra*), todos estes procedentes de soltas. Tamén existe unha notable poboación de lebre ibérica (*Lepus granatensis*).

Patrimonio cultural

Na actualidade non existen núcleos habitados dentro do parque, pero no pasado este territorio foi aproveitado polos habitantes da contorna. Deste xeito, chegaron aos nosos días numerosos elementos de patrimonio etnográfico como curros, cabanas de pastores, muíños, marcos de orientación ou barrios de carboeiros como os de Sangubiñedas ou A Ortiga.

Tamén é de subliñar o patrimonio industrial da época de Papelera Española, conformado por barracóns, casetas de vixilancia ou viveiros.

O Invernadeiro é un caso excepcional na historia do monte galego: na documentación histórica aparece co nome actual desde o século XV. Estas terras pertenceron durante cinco séculos á familia nobre dos Cadórniga ligada á Casa da Mezquita. Dende a Idade Media, os pobos do val do Conso, en réxime de arrendamento ou foro, fixeron aproveitamentos de pastos, cultivaron centeo en searas, recolleron leña e practicaron a caza e a pesca.

O feito de que O Invernadeiro pertencese durante longo tempo a mans laicas fixo que non se vise afectado pola desamortización de Mendizábal na primeira metade do século XIX. Tampouco experimentou divisións coma outras tantas propiedades ao longo da historia, mantendo a súa integridade ata a actualidade.

O terreo pasou a ser propiedade de Papelera Española, SA, en 1949, iniciándose as primeiras repoboacións forestais.

No verán de 1979 un impresionante incendio reduciu a cinzas o predio e cinco anos despois, en 1984 este foi adquirido pola Xunta de Galicia, que o declarou refuxio de caza e pesca, para despois pasar a ser Parque Natural.

Rutas

Ruta da Auga: 4 km, 2 horas, circular, dificultade baixa.

Ruta de Valdeirexa ou dos cercados: 3 km, 2 horas, lineal, dificultade media/alta.

Ruta das troitas: 3,5 km, 2 horas, circular, dificultade baixa.

Ruta da Ortiga: 22 km, 7 horas, circular, dificultade alta.

Ruta da Corga ou do Depósito: 2 km, 1,3 horas, circular, dificultade alta.

Ruta da Aceveda: 8 km, 3,3 horas, circular, dificultade media.

Miradoiros

- **A Aceveda** (1.056 m). Boas vistas do val do río Ribeira Pequena.
- **O Birlauto** (1.286 m). Vista da Serra de Fial das Corzas.
- **Pico da Ortiga** (1.488 m). Espectacular paisaxe do Parque Natural e da Serra de Queixa e de Manzaneda.
- **A Fenteira** (1.240 m). Vista panorámica dos vales do Ribeira Pequena e do Ribeira Grande, os dous principais ríos do Parque Natural.
- **Punto de observación Cercado de Cabras Bravas** (1.216 m). Situado na metade do percorrido da Ruta dos Cercados; con sorte poderá verse algún exemplar.
- **Punto de observación Cercado dos Cervos** (1.100 m). Situado no tramo inicial da Ruta dos Cercados; con sorte poderá verse algún exemplar.

Como chegar

Pola autovía A-52 ou a estrada N-525 ata Verín. Unha vez alí cóllese a estrada comarcal en dirección a Laza (OU-113), para desviarse a 2,5 km pola estrada OU-114 e chegar a Campobeceros. Desde este lugar accédese por unha pista forestal asfaltada ao Parque Natural, que se encontra a uns 8 km ao norte.

Equipamento

- **Centro de Recepción, Ribeira Pequena**, s/n. 32547 Vilariño de Conso
Horario: 9:00-11:30 (só visitas autorizadas). Tfno.: 988 386 376 - 988 386 029
- **Aula da Natureza**, na Ribeira Grande.
- **Observatorios de fauna** (cercado de ungulados silvestres).
- **A Aula da Natureza** conta con dormitorios e outras instalacións como laboratorio e aula de proxeccións para a realización de actividades coordinadas por monitores.

Máis información

Servizo de Conservación da Natureza de Ourense

Rúa do Paseo, 18, 5º, Ourense.

Tfno.: 988 386 376 - 988 386 029 (laborables de luns a venres de 9:00 a 14:00 horas)

e-mail: servizo.conservacion.natureza.ourense@xunta.gal

<http://galicianaturaleunica.xunta.gal/es/o-invernadeiro>.

f feiras gastronómicas de toda Galicia

A CORUÑA		
DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Xaneiro	Ferrol	Día do Arroz con Leite
Febreiro	Moeche	Feira do Mel de Moeche
Domingo de Entroido	As Pontes	Feira do Grelo
Domingo de Entroido	Lestedo (Boqueixón)	Festa da Filloa
Sab. sig. ao Martes de Entroido	Bergondo	Festa da Orella
Marzo	Ribadumia	Festa da Augardente do Ulla
Marzo	Santiago de Compostela	Festa da Uña
Marzo	Vedra	Festa da Orella
1º domingo de Marzo	Arzúa	Feira do Queixo de Arzúa
7 ao 10 de Marzo	Ferrol	Fevino
Finais de Marzo	Cee	Festa do Cocido de Cee
Finais de Marzo	Muxía	Festa do Longueirón
Domingo seguinte á Pascua	Betanzos	Feira Exaltación do Viño do Ulla
Domingo seguinte á Pascua	Sarandón (Vedra)	Festa do Viño da Ulla
Xoves Santo	Camariñas	Festa do Polbo
Venres Santo	Camariñas	Festa do Rodaballo
Sábado Santo	Camariñas	Festa do Mexillón
Sábado Santo	Carnota	Festa da Centola
Sábado Santo	Padrón	Festa da Empanada de Lamprea
Venres Santo	Muxía	Festa do Congro de Muxía
2º quincena de Abril	Betanzos	Festa do Viño de Betanzos
Último sábado de Abril	Ordes	Feira do Champiñón
Maio	Carballo	Festa do Pan
Maio	Curtis	Feira Exaltación do Melindre
Maio	Padrón	Festa da Tortilla Xigante
Maio	Teo	Festa da Cacheira
1º domingo de Maio	Teo	Exaltación da Lamprea do Ulla
1º domingo de Maio	Teo	Festa da Carne ao Caldeiro
9 de Maio	Oroso	Festa da Troita
Venres ant. ao últi. dom. de Maio	Teixeiro (Curtis)	Feira Exaltación do Melindre
S. Xoán	Dodro	Festa do Carneiro
S. Xoán	Tallós (Dodro)	Degustación de Cordeiro Estufado

A CORUÑA

DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Últ. fin de semana de S. Xoán	Melide	Carne Estufada
Santiago	A Brea (Carballo)	Festa do Pan da Brea
Santiago	Brión	Festa da Froita
Santiago	Corme (Ponteceso)	Festa do Percebe de Roncudo
Santiago	Malpica	Festa da Tortilla
18 de Santiago	Mugardos	Festa do Polbo
25 de Santiago	Rianxo	Festa de Xouba
Últ. fin de semana de Santiago	Melide	Festa do Melindre
Últ. fin de semana de Santiago	Santiago de Compostela	Festa da Sidra
Últ. sábado de Santiago	Mugardos	Festa da Ameixa
31 Santiago - 1 Agosto	Cedeira	Festa do Percebe
Agosto	A Coruña	Feira do Viño Galego
Agosto	Cee	Festa do Berberecho
Agosto	Corcubión	Festa da Ameixa
Agosto	Fisterra	Festa do Longueirón
Agosto	Meá (Mugardos)	Festa da Ameixa
Agosto	Padrón	Festa do Pemento de Herbón
Agosto	Porto do Son	Festa do Polbo de Porto do Son
1º domingo de Agosto	Zas	Festa da Troita
17 de Agosto	Sada	Sardiñada
Última fin de sema. de Agosto	Narón	Oenach Céltico
Último domingo de Agosto	Noia	Festa da Empanada
1º domingo de Setembro	Lariño (Carnota)	Día do Porquiño
1º domingo de Setembro	Neda	Festa do Pan
1º domingo de Setembro	Pontedeume	Festa das Peras
15 de Setembro	Coristanco	Festa da Pataca
Outubro	A Barqueira (Cerdido)	Feira Monográfica do Mel
Outubro	Ponteceso	Festa da Faba
4º domingo de Outubro	Moeche	Festa da Faba
Novembro	As Pontes	Feira dos Fungos e Cogomelos
Novembro (San Martiño)	Ortigueira	Feira do Mel
30 de Novembro	Ortigueira	Festa do Bonito
6 - 8 Decembro	Mañón	Festa do Marisco
Último domingo de cada mes	Melide	Feira do Queixo da Montaña de Melide

LUGO

DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
23-24 de Xaneiro	Foz	Festa do Berberecho
Febreiro	A Fonsagrada	Feira do Butelo
Febreiro	Monforte de Lemos	Romaría das Roscas

LUGO

DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Domingo de Entroido	Navia de Suarna	Feira das Androllas
Domingo de Entroido	Taboada	Festa do Caldo de Osos
Marzo	Chantada	Feira do viño de Chantada
Marzo	Friol	Feira do queixo e pan de Ousá
Marzo	Pobra do Brollón	Feira do Viño de Vilachá
Sábado e Domingo de Ramos	Sober	Feira do Viño de Amandi-Sober
Domingo de Pascua	Portomarín	Día da Augardente de Portomarín
Domingo de Pascua	Quiroga	Feira do Viño de Quiroga
Abril	Monterroso	Queixo de denom. de Orixe Arzúa-Ulloa
Abril	Vilalba	Festa do Queixo San Simón
Abril (Domingo de Ramos)	Pedrafita do Cebreiro	Feira do Queixo do Cebreiro
20 de Abril	Xove	Festa do Polbo á pedra
Maio	Mondoñedo	As Quendas
Maio	O Courel	Xornada gastronómica do Cocido
Maio	Pobra do Brollón	Cata do Viño
1 de Maio	A Pontenova	Festa da Troita
1 de Maio	Cospeito	Festa da Filloa
S. Xoán	Monforte de Lemos	Mostra de viños da Ribeira Sacra
S. Xoán	Monterroso, Palas de Rei, Antas de Ulla	Feira do Queixo da comarca da Ulloa
S. Xoán	Pantón	Feira do Viño de Pantón
S. Xoán	Ribas de Sil	Festa da Cereixa e do Aceite
Santiago	Mondoñedo	Festa da Ensalada
Santiago	Viveiro	Festa da Pescada
1º Domingo de Santiago	Parga (Guitiriz)	Festa dos Callos
Último sábado de Santiago	Ribadeo	Festa do Polbo
Agosto	A Chousa de Merlán (Chantada)	Festa da Empanada
Agosto	Chantada	Festa da Empanada
Agosto	Folgosos do Courel	Festa da Empanada de Acelga
Agosto	Grolos (Guntín)	Festa do Pemento
Agosto	O Chanto (Sarria)	Festa da Empanada
Agosto	Sarria	Festa da Tortilla
Agosto	Sarria	Festa do Lacón
Agosto	Sober	Feira da Rosca
Principios de Agosto	Burela	Festa do Bonito
Primeiros de Agosto	Quiroga	Mostra do Mel
4º domingo de Agosto	Viveiro	Romaría do Naseiro

LUGO		
DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
1ª fin de semana de Setembro	Chantada	Degustación de carne de touro á pedra
1º domingo de Outubro	Vilanova de Lourenzá	Festa da Faba
2ª fin de semana de Outubro	Ferreira-O Valadouro	Feira do Mel
Outubro (San Lucas)	Mondoñedo	Feira do Mel de Mondoñedo
3º sábado de Outubro	Taboada	Festa do Viño Novo
Novembro	Cospeito	Feira do porco da ceba
Novembro	O Vicedo	Festa da Coquina
Fin de semana ant. a Noiteboa	Vilalba	Feira do Capón

OURENSE		
DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Xaneiro	Ábedes (Verín)	Festa do Chourizo
Xaneiro	O Barco de Valdeorras	Festa do Butelo
1ª fin de semana de Febreiro	Pobra de Trives	Festa do Chourizo de Vilanova
Domingo de Entroido	Vilariño de Conso	Festa do Cabrito
Abril	Ribadavia	Feira Exposición do Viño do Ribeiro
Maio	Ribadavia	Feira do Viño do Ribeiro
Domingo próx. ao 14 de Maio	Amoeiro	Festa do Porco
Santiago	Ourense	Festa da Pasta Fresca
Día 6 de Santiago	San Cristovo de Cea	Festa do Pan de Cea
Último domingo de Santiago	Pobra de Trives	Festa da Bica
Agosto	A Rúa	Festa do Viño
Agosto	Oímbra	Festa do Pemento de Oímbra
2-6 Agosto	Castelo de Miño	Festa da Anguía
Primeira semana de Agosto	Arnoia	Festa do Pemento de Arnoia
7-8 Agosto	Muiños	Festa das Sopas de Burro Canso
2º domingo de Agosto	O Carballiño	Festa do Polbo do Carballiño
17-18 Agosto	Allariz	Festa da Empanada de Allariz
22 de Agosto	Lobios	Festa dos Callos Limiaos
Último domingo de Agosto	Leiro	Festa da Vendimia
Setembro	Allariz	Feira do Doce, Armendoado e Melindre
Setembro	O Barco de Valdeorras	Festa do Viño de Valdeorras
2º domingo de Outubro	Vilar de Barrio	Festa da Pataca
29 de Outubro	Leiro	Festa do Licor Café
Novembro	A Gudiña	Festa do Xabarán con Castañas
Novembro	Cabanelas O Carballiño	Festa do Viño Novo de Cabanelas
Novembro	Riós	Feira da Castaña e do Cogomelo
8 de Novembro	A Veiga	Magosto Popular
11 de Novembro	Ourense	Magosto Popular

PONTEVEDRA

DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Xaneiro	Santa María de Oia	Festa do Chourizo
Xaneiro	Vilanova de Arousa	Festas dos Callos de Vilanova
3º sábado de Xaneiro	A Guarda	Festa da Paletada
Domingo antes de Entroido	Lalín	Festa do Cocido
4 de Febreiro	Vila de Cruces	Festa de Exaltación do Chourizo
Véspera do domingo de Paixón	Pontecures	Festa do Ovo con Chourizos
2º domingo de Marzo	Mourente (Pontevedra)	Festa do Caldo
Domingo anterior ao Ramos	Pontecures	Festa da Lamprea en Pontecures
Sabado e domingo de Ramos	Sanxenxo	Festa da Raia
Venres Santo	As Neves	Feira do Requeixo e o Mel
Sábado e Domingo de Pascua	Arcade (Soutomaior)	Festa da Ostra
23 de Marzo	Pontevedra	Feira da Cabaza
Domingo de Pascua	Silleda	Festa da Rosquilla
Domingo de Pascua	Tui	Festa da Angula
27-30 Marzo	Marín	Festa da Caldeirada
Último domingo de Marzo	Bueu	Festa do Millo Corvo
Último domingo de Marzo	Silleda (Sta María de Abades)	Romaría da Rosquilla
Abril	Nigrán	Festa da Cadelucha
19 e 20 Abril	Arbo	Feira de Lamprea
Último sábado de Abril	Santa María de Oia	Festa do Polbo
Maio	A Lama	Festa do Codillo
Maio	Pontecaldelas	Festa da Troita
Maio	Vila de Cruces	Festa do Galo de Curral
Maio	Vilaboa	Festa do Churrasco
7-8 de Maio	Silleda	Festa da Cacheira
2º domingo de Maio	Redondela	Festa do Choco
3º domingo de Maio	A Estrada	Festa do Salmón
Maio-S. Xoán	Ribadumia (Barrantes)	Festa do Viño Tinto do Salnés
S. Xoán	A Guarda	Festa do Roscón de Xema
S. Xoán	Vigo (Beade)	Feira-Festa da Cereixa de Beade
7-8 de S. Xoán	Bueu	Festa do Churrasco
1º domingo de S. Xoán	O Covelo	Festa do Chourizo de Paraños
21 de S. Xoán	Silleda	Festa da Parrilla
28-29 de S. Xoán	Campo Lameiro	Festa da Augardente
Último domingo de S. Xoán	A Guarda	Feira-Festa da Langosta
30 de S. Xoán	Cotobade	Festa do Queixo
Santiago	A Guarda	Festa do Peixe Espada
Santiago	Meis	Festa dos Callos de Meis

PONTEVEDRA

DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Santiago	O Rosal	Festa do Viño
Santiago	Vigo	Festa do Mexillón
2-4 Santiago	Bueu	Festa do Viño Tinta Femia
Día 6 de Santiago	Arbo	Festa da Lamprea Seca
6 de Santiago	Pontevedra	Festa da Peneirada
1º Domingo de Santiago	Gondomar	Festa da Rosquilla
7 de Santiago	Pontevedra	Festa da Anguía
2º sábado de Santiago	Catoira	Festa da Solla
13 de Santiago	Fornelos de Montes	Festa da Chanfaina
13 de Santiago	Portas	Festa do Galo de Curral
3º Domingo de Santiago	Ribadumia	Festa do Polo
24 de Santiago	Vilagarcía de Arousa	Xornadas Gastronómicas do Bacallau
25 de Santiago	Meaño	Encontro co Viño de Autor
25 de Santiago	O Covelo	Festa do Churrasco
26-27 de Santiago	Poio	Festa da Ameixa
Últi. fin de sem. de Santiago, día 27	Moraña	Festa do Carneiro ao Espeto
28 de Santiago	Cangas	Festa do Percebe e a Navalla
Agosto	A Caniza	Festa do Xamón
Agosto	Cambados	Festa de Exaltación da Vieira
Agosto	Carballeira de Ribadumia	Festa do Pan do Salnés
Agosto	Forcarei (Carballeira de Frei)	Festa do Porquiño
Agosto	Marín	Festa da Cigala
Agosto	Salvatera do Miño	Feira do Viño do Condado
Agosto	Vigo	Festa da Sardiña
Agosto	Vigo	Festa do Polbo
Agosto	Vilagarcía de Arousa (Carril)	Festa da Ameixa
Agosto	Vilanova de Arousa	Festa do Mexillón
1 de Agosto	Cangas	Festa do Bocho
1ª fin de semana de Agosto	Cambados	Festa do Viño Albariño
1º sábado de Agosto	Silleda	Festa da Tortilla
2º domingo de Agosto	Sanxenxo	Festa da Ostra
10-18 de Agosto	Pontevedra	Feira do Mel
14 de Agosto	Lalín	Festa do Xamón
16 de Agosto	Mondariz	Festa da Empanada
16 de Agosto	Poio	Festa do Mexillón
3º fin de semana de Agosto	Silleda (Bandeira)	Festa da Empanada de Bandeira
3º domingo de Agosto	Arbo	Festa da Augardente
Última semana de Agosto	Poio (Combarro)	Festa do Mar
Últi. fin de semana de Agosto	Poio (San Xoán de Poio)	Festa dos Callos

PONTEVEDRA

DATA	LUGAR	FESTA GASTRONÓMICA
Último domingo de Agosto	Moraña (Carballeira dos Mila)	Festa do Porquiño á Brasa
Último domingo de Agosto	Vigo (Cabral)	Festa do Pan de Millo
Setembro	Pazos de Borbén (Moscoso)	Festa das Chulas
4 de Setembro	Sanxenxo	Festa da Cebola
5 de Setembro	Redondela	Festa do Mexillón
1º domingo de Setembro	Salceda de Caselas	Festa dos Callos
7-9 Setembro	A Lama	Festa do Viño Pelete
3º fin de semana de setembro	A Guarda	Festa da Zorza
21 de Setembro	Mos	Festa da Orella
3º domingo de Setembro	Vigo	Festa dos Pexegos
21 e 22 de setembro	Marín	Festas da Sidra e da Mazá
22 de Setembro	Vigo	Festa da Empanada
Último domingo de Setembro	Valga	Festa da Augardente e a Anguia
3-5 Outubro	Bueu	Festa do Polbo
5 de Outubro	Cambados	Festa da Vendima
1º domingo de Outubro	O Porriño	Festa dos Callos
5 de Outubro	Redondela (Negros)	Festa da Mazá
2º domingo de Outubro	O Grove	Festa do Marisco do Grove
21-25 de Outubro	Bueu	Xornadas Micolóxicas
Último sábado de Outubro	Silleda (Breixa)	Festa da Castaña
27 de Outubro-1 de Novembro	Pontevedra	Xornadas Micolóxicas
2 de Novembro	Pontevedra (Lourizán)	Magosto Popular
2 de Novembro	Pontevedra (Salcedo)	Festas de Outono
3 de Novembro	A Estrada	Festa do Cogomelo
4 de Novembro	Vila de Cruces	Feira da Castaña
8-11 de Novembro	Bueu	Festa de San Martiño
9 de Novembro	Barro	Festa do San Martiño
9 de Novembro	Caldas de Reis	Festa do Magosto
9 de Novembro	Meis	Festa de San Martiño
9 e 10 de Novembro	Pontevedra (Tomeza)	Festa da Castaña
9 ao 11 de Novembro	Salceda de Caselas	Festa do San Martiño
9 ao 11 de Novembro	Vilaboa	Festa do San Martiño
10 e 11 de Novembro	Poio	Magosto Popular
11 de Novembro	Cotobade (Insula)	Magosto Popular
14 de Novembro	Moraña	Magosto Popular
2º quincena de Novembro	Vilagarcía de Arousa	Semana Micolóxica
3º domingo de Novembro	Vigo (Cabral)	Festa do Cabazo
Decembro	Agolada	Feira do Porco Cebado
5-14 de Decembro	O Grove	Festa do Centolo
6 de Decembro	Sanxenxo	Festa da Fabada
1º domingo de Decembro	Forcarei	Festa da Richada

Catálogo xeral

DE SEMENTES DE INTERESE PARA
GALICIA E CORNIXA CANTÁBRICA

TELIAS > N° 1 en rendemento

Ciclo

Ensilado: 200 curto

Gran: 200 curto

É unha variedade de ciclo 200 curto cun gran potencial de produción de gran para o seu ciclo (leva 2 anos sendo a variedade nº 1 en produción de gran nos ensaios oficiais de Francia). O gran é redondo (Flint) o que lle proporciona alta calidade e produción de fariña. Planta alta, con inserción baixa e moi boa sanidade de planta, o que proporciona un alto rendemento en materia verde e materia seca en ensilado e dixestibilidade. Admite altas densidades e, por tanto, grandes producións para o seu ciclo.

TALISMAN > Gran 5 estrelas

Ciclo

Ensilado: 260

Gran: 260 curto

É unha variedade específica para o mercado de gran redondo de calidade debido á súa regularidade na espiga e calidade da súa fariña. Planta de porte medio con inserción da espiga baixa e boa enchedura. Talo robusto e bo vigor de nacemento.

NK PERFORM > Alta calidade

Ciclo

Ensilado: 260

Gran: 260 curto

É unha planta de talle medio, follas anchas e erectas e de cor verde intenso. Presenta un bo vigor de nacemento e desenvolvemento, así como un gran de calidade. O seu talo é robusto e resistente á caída. A súa calidade sanitaria é alta, xa que é tolerante a enfermidades foliares como o *helminthosporium*. A regularidade na súa espiga favorece un alto nivel produtivo para gran.

PHOTON > Gran potencial en rendemento e calidade

Ciclo Ensilado: 300 curto Gran: 300 curto

É unha variedade de ciclo 300 curto de gran potencial de rendemento, cun elevado vigor de nacemento, o que facilita a implantación nos primeiros momentos. Posúe unha excelente relación espiga/planta, o que o fai especialmente apto para o ensilado, mantén o verdor ata a colleita grazas á elevada tolerancia a Helminthosporium e outras enfermidades da folia. É moi produtivo, cun elevado contido de amidón e materia seca, e mostra unha gran resistencia á caída, mesmo en sementeiros tardíos.

SY ZEPHIR > Un ha xoia no Ciclo 300

Ciclo Ensilado: 300 Gran: 300

É un híbrido cunha aptitude dobre, para gran e ensilado, que ten a particularidade de manter o seu potencial produtivo mesmo en condicións difíciles. Posúe unha capacidade de implantación moi rápida debido ao seu excelente vigor de nacemento. Ademais presenta unha planta moi sólida dada a súa boa tolerancia ás principais enfermidades foliares, cun bo comportamento fronte encamado ten ademais un rápido secado do gran.

SY TRIADE > Dúas plantas nunha: Produción e sanidade

Ciclo Ensilado: 400 Gran: 400

SY Triade é unha planta cunha dobre característica difícil de conseguir: un elevado potencial produtivo (consistente en varias zonas de produción) e cunha excepcional sanidade da planta e da espiga. Ten un porte e inserción da espiga alto, cun talo robusto e cun óptimo vigor de nacemento, precoz para o seu ciclo. Tola moi ben as enfermidades das follas así como o virus do ananismo rugoso (MDRV).

É unha variedade de dobre aptitude con calidade de ensilado excelente, mesmo en segundas colleitas.

SY GIBRA > A mellor rendibilidade

Ciclo Ensilado: 400 Gran: 400

Un millo de ta lle medio e alto potencial produtivo cun rendemento moi estable. Posúe dobre aptitude para gran e ensilado presentando un ha boa adaptabilidade para zonas de estrés térmica, cun excelente Dry Down e unha gran sanidade de planta.

PROSPERIC > Un excelente 500

Ciclo Ensilado: 500

 Gran: 500

É unha variedade cunha planta de porte medio-alto e caracterízase por un talo e espatas de cor avermellada. Excelente sanidade da planta ao final de ciclo, stay-green e moi boa tolerancia ás enfermidades foliares, o que proporciona un silo de excelente calidade. A espiga é de gran tamaño e, grazas á súa excelente enchedura e gran de calidade, as análíticas son sempre moi boas.

SY MIAMI > O máis estable

Ciclo Ensilado: 500

 Gran: 500

É a referencia dunha nova xeración de híbridos Syngenta. É un puro produtor de gran, destacando polo seu excelente comportamento e adaptación a todas as rexións da península ibérica dedicadas ao cultivo de millo. É un híbrido cun porte de planta medio, moi equilibrada, tolerante ao encamado e cun bo vigor de arranque inicial, permitindo unha rápida instalación do cultivo e con baixa inserción da mazorca. A espiga é uniforme, ancha, con moitas fileiras e cun bo enchido ata ao final.

SY HYDRO > Expressa sempre o seu máximo potencial rodutivo

Ciclo Ensilado: 600

 Gran: 600

Variedade cunha dobre aptitude para gran e ensilado, cun bo Stay Green que se adapta a unha gran diversidade de tipos de chane cunha elevada eficiencia hídrica que permite tolerar mellor as situacións puntuais de estrés hídrico, o que é unha garantía de produtividade. É tolerante ao virus do ananismo (MRDV).

SY INOVE > O millo con mais gran

Ciclo Ensilado: 600

 Gran: 600

Permite obter unha óptima produción en todo tipo de chan. É un híbrido extremadamente fiable en todas as situacións de campo grazas á súa tolerancia a *Helminthosporium* e ao virus do enanismo (MDRV). É unha planta cun porte medio-alto e vigoroso, moi estable e con unha boa tolerancia ao encamado de raíz e talo, cunha excelente sanidade ao final do ciclo (que se traduce en máis rendemento de materia verde/hectárea).

Catálogo xeral

DE PRODUTOS FITOSANITARIOS DE INTERESE PARA GALICIA E CORNIXA CANTÁBRICA

PRODUTO

COMPOSICIÓN

FORMULACIÓN

Nº= Nº Rexistro

PRAZO SEGURIDADE

INDICACIÓNS E DOSE

A información incluída neste almanaque é orientativa e non exige da lectura da etiqueta e da ficha de datos de seguridade do produto que se atopan á súa disposición na páxina web de Syngenta.

INSECTICIDAS

ACTARA 25 WG

25 % Tiamethoxam

WG

Nº 23.093

PS: 1 día en amorodo; 3 días en tomate, pemento, berenxena, cogombro, melón e sa día; 7 días en feixóns verdes; NP en ornamentais herbáceas, ornamentais leñosas, sementeiro de hortícolas.

Insecticida sistémico que actúa por inxestión e contacto, contra pulgóns, mosca branca e cochinillas para os cultivos de amorodo, tomate, pemento, berenxena, cogombro, melón, sandía, feixóns verdes e ornamentais herbáceas e leñosas e sementeiro de hortícolas. Ten que ser usado en invernadoiro e pode ser aplicado en pulverización normal ou rega por goteo.

DOSE: pemento, berenxena, cogombro, melón, sandía; feixóns verdes, ornamentais herbáceas e leñosas a 20-40 g/h. No caso da mosca branca usar 20-40 g/hl. En amorodo usar 800 g/ha (1 aplicación de 800 g/ha o dos de 400 g/ha con un intervalo de 7 días).

AFFIRM

0,855 % Emamectina (benzoato)

SG

Nº 25.353

PS: 3 días en amorodo, berenxena, cucurbitáceas de pel non comestible, leituga, pemento e tomate.

Insecticida de alta eficacia por inxestión e lixeira acción de contacto para tratamentos en invernadoiro. A súa acción translaminar proporciónalle unha eficacia moi elevada para o control de insectos mastigadores, especialmente eirugas de lepidópteros. Presenta unha baixa toxicidade e está admitido na maioría dos protocolos de protección integrada.

DOSE: amorodo; berenxena, cucurbitáceas de pel non comestible, leituga, pemento e tomate de 100 a 150 g/hl.

AMPLIGO 150 ZC

10 % Clorantiraniliprol + 5 % Lambda-cixhalotrin ZC Nº 25.712

PS: 3 días en tomate e hortícolas do xénero brassica de inflorescencia y repolo; 7 días en hortícolas de folia e repolo; 14 días en leituga, escarola, coéngos, mastuerzos e outros brotes tenros (incluídos as especies de brassica), millo e millo doce.

Insecticida foliar para controlar vermes (ao aire libre). Combina dous ingredientes activos con diferentes modos de acción: clorantiraniliprol e lambdacialotrina cunha nova formulación ZC. Ten un amplo espectro de acción, efecto de choque e eficiencia insecticida prolongada.

DOSE: tomate e hortícolas do xénero brassica de inflorescencia y repolo; coéngos, mastuerzos e outros brotes tenros (incluídos as especies de brassica 400 cc/ha; millo e millo doce 300cc/ha; leituga, escarola 150 cc/ha; Repolo 300 cc/ha; En escarola, realizar unha única aplicación. Para o resto de cultivos, Se é necesario, repetir a aplicación a os 7 días (en millo e millo doce, só co cultivo menor de 1 m de altura).

COSTAR

18 % *Bacillus thuringiensis* var. *Kurstaki*.
serotipo 3a3b, cepa SA-12

WG Nº 22.060

PS: NP.

Insecticida biolóxico específico contra vermes de lepidópteros nalgúns cultivos hortícolas, viña e froiteiras (consultar a etiqueta). Preparado constituído por esporas e cristais proteicos de *Bacillus thuringiensis* var. *kurstaki* que actúa sobre eirugas de bolboretas e couzas (lepidópteros). Aplicar mediante pulverización normal. Realizar un máximo de 4 tratamentos, seguidos de 4 semanas sen tratar.

DOSE: variable segundo cultivo, entre 30 e 200 g/hl (consultar etiqueta). Con alto volume de caldo por ha. Aplicar ao observar as primeiras eirugas ou síntomas. Usar as doses máis altas se hai vermes desenvolvidos.

EVURE

24 % Tau-fluvalinatol SC Nº 18.498

PS: 7 días en algodoeiro, feixóns verdes, tomate e amendoeira; 14 días en alcachofa, alfalfa, leituga, pataca e trigo; 21 días en ameixeira; 28 días en cítricos; 75 días en froiteiras de pebida; NP en froiteiras de óso, pexegueiro, nectarina, ornamentais herbáceas e ornamentais leñosas.

Piretroide sintético con actividade insecticida e acaricida principalmente por contacto, menos por inxestión, moi activo a altas temperaturas, presentado en forma de suspensión concentrada para aplicar en pulverización foliar. Resulta efectivo no control de mosca branca, pulgóns, trips e outros insectos chupadores, eirugas, apión e outros insectos mastigadores. Non aplicar en invernadoiros nin en locais pechados.

DOSE: 10-20 ml/hl en alcachofa, amendoeira, ameixeira, froiteiras de óso, froiteiras de pebida, feixóns verdes, pataca e tomate; 20-60 ml/hl en melocotoeiro e nectarina; 10-40 ml/hl en cítricos, ornamentais herbáceas e ornamentais leñosas; 10-50 ml/hl en algodoeiro; 20-40 ml/hl en leituga; 100-200 ml/ha en trigo e alfalfa.

FORCE 1,5G

1,5 % Teflutrin

GR

Nº 24.883

PS: 30 días en espárrago. NP en algodoeiro, xirasol, chícharos, hortícolas do xénero brassica, feixóns verdes, millo, melón, nabos, patacas, pemento, tomate e cenoria.

Insecticida piretroide para tratamento da terra contra vermes de arame, vermes brancos, vermes grises, prodenia negra, pulguiñas e moscas.

DOSE: 3-5 kg/ha.

KARATE ZEON 1,5 CS

1,5 % Lambda cihalotrin

CS microencapsulado

Nº 25.143

PS: 1 día en amendoeira e abelá; 3 días en allo, alcachofa, apiorravo, berexena, cebola, chalota, coliflor, melón, sandía, cogombro, cabaciña, amorodo, pataca, pemento, ravo e tomate; 7 días en alfalfa, apio, cereixa, cítricos, coles de Bruxelas, espinaca e similares, maceira, peral, marmelo, néspere e néspere do Xapón, albaricoquero, cerdeira, ciruelo, melocotonero e nectarino, groselleira, chícharos, herbas aromáticas, feixóns verdes, oliveira, remolacha, repolo e vide; 14 días en ceboliña, leitugas, escarola, cóengos, mastuerzos e outros brotes, barbareas, rúcula e brotes tenros (incluída as especies de Brassica), e legumes gran; 21 días en algodoeiro; 30 días en cebada, centeo e trigo, colza e millo; NP en baldíos e ornamentais herbáceas.

Insecticida piretroide de amplo espectro en forma microencapsulada que actúa por inxestión, contacto e acción repelente, contra vermes, pulgóns, mosca, pulguiñas e escaravellos.

DOSE: 50-130 ml/hl en xeral (consúltese a etiqueta antes de usar para verificar a dose por cultivo), en olivo: 50-130 ml/hl, dependendo da praga; En vide contra *Scaphoideus titanus*: 165 ml/hl. En alcachofa: 65-100 ml/hl, respetándose un máximo de 1,3 l/ha.

MATCH 5 EC

5 % lufenurón

EC

Nº 19.623

PS: 7 días en tomate, cogombro, cogombríño, cabaciño e pemento.

Inhibidor do crecemento dos insectos, con acción sobre a quitina contra vermes e trips. Ten uso só en invernadoiros. Como só os estados inmaturos forman quitina non afecta os adultos. Actúa máis por inxestión que por contacto. Non é sistémica nin ten acción de vapor, Non é adulticida pero as femias que inxeren o produto transfírenos aos ovarios e ovos, os embrións non eclosionan (efecto transovárico).

DOSE: Trips 200 ml/hl e lepidópteros 100 ml/hl.

MINECTO ALPHA

10 % Ciantraniliprol + 1,25 % Acibenzolar-S-metil

SC

Nº ES-00096

NOVO

PS: 3 días en leituga e tomate en aplicación foliar e 14 días para rega por goteo; 14 días en pemento.

Novo insecticida activador das defensas das plantas mediante aplicación foliar ou rega por goteo. Controla a mosca branca, trips, eirugas de lepidópteros, tuta e *liriomyza*, permite adicionalmente reducir a incidencia de virus en cultivos hortícolas.

DOSE: leituga (Uso únicamente ao aire libre) 1-1,25 l/ha para trips e 0,75-1 l/ha para *spodoptera*; pemento e tomate (uso únicamente en invernadoiro) 1 l/ha.

TERVIGO**NOVO**

2 % Abamectina

SC

Nº ES-00375

PS: 0 días en berenxena, cogombro, cabaciña, melón, sandía e cabaza, feixóns verdes, pemento e tomate.

É un produto a base de abamectina utilizado para o control de nematodos das bugallas (*Meoidogyne spp.*). Aplicáselle en invernadoiro en rega por goteo ao chan durante o período vexetativo das plantas. Posúe acción por contacto, aínda que tamén por inxestión, e rapidamente orixina a parálise e cesamento da alimentación e finalmente a morte dos nematodos.

DOSE: 5 l/ha.

TRIGARD 75 WP

75 % Ciromazina

WP

Nº 17.832

PS: 3 días en tomate, berenxena e pemento; melón e sandía; cabaciña, cogombro e cogombriño; chícharos e feixóns verdes. NP: ornamentais herbáceas, ornamentais leñosas e cogomelos (inclúe oyster y shi-take).

Insecticida sistémico contra larvas de dípteros (*Liriomyza spp.*), regulador do crecemento dos insectos que interfere os procesos de muda das larvas dos insectos e impide a formación de pupas e adultos.

DOSE: Aplicación foliar: 20-40 g/hl. Aplicación mediante rega por goteo: 250 g/ha; no caso de ornamentais herbáceas e leñosas: 200-500 g/ha. En cogomelos: 5,4 kg/ha; unha única aplicación sobre compost antes de inocular ou sobre a capa de cobertura mediante pulverización, realizada desde antes da inoculación das esporas ata antes do desenvolvemento do corpo do froito.

VERTIMEC

1,8 % de Abamectina

EC

Nº 16.784

PS: 3 días en tomate, pemento, feixóns verdes, amorodo, cucurbitáceas, berenxena e algodoiro; 7 días en mora e framboesa; 10 días en cítricos e apio; 14 días en albaricoqueiro, leituga e pexego e nectarina; 28 días en maceira, pereira e vide. NP: en flor cortada, ornamentais herbáceas e ornamentais leñosas.

Insecticida-acaricida con acción translaminar, contra ácaros, eriófidos e minadores de follas, actúa por inxestión con limitada actividade por contacto.

DOSE: 50-100 ml/hl (consúltase a etiqueta antes de usar para verificar a dose por cultivo). En vide tratar ao inicio do ataque dos ácaros a razón de 75 ml/hl (aplicar entre os estados de tres follas despregadas e todas as bagas dun acio tócanse), mollando moi ben toda a follaxe. Nos cítricos, para *Phyllocnistis*, 40-75 ml/hl.

VOLIAN TARGO**NOVO**

4,5 % Clorantniliprol +1,8 % Abamectina

SC

Nº 25.443

PS: 3 días en berenxena, cabaciña, melón, cogombro, pemento, sandía e tomate; 14 días en maceira, pexego, nectarina e pereira.

Acaricida/insecticida de aplicación foliar con acción de inxestión e de contacto para o control de eirugas de lepidópteros, insectos chupadores e minadores en froiteiras e en cultivos hortícolas en invernadoiro.

DOSE: 50-80 ml/hl segundo os cultivos (consúltase a etiqueta antes de usar para verificar a dose por cultivo).

FUNXICIDAS

AMISTAR PACK

25 % Azoxistrobin, 12,5 Epoxiconazol SC N° 22.000, 25.740

PS: 35 días en trigo e cebada.

Combinación de dous produtos funxicidas en forma de solución concentrada para o control das enfermidades dos cereais, presenta un bo control de oidio, hemiltosporium, rincosporium, septorias e roias en trigo e cebada. Presenta unha acción complementaria entre os dous produtos que favorece a enchedura da espiga nos momentos críticos finais do cultivo. Ademais presenta un efecto verdor que mellora a produción final.

DOSE: Amistar 0,8-1 l/ha, Raster 0,75-1 l/ha.

AMPEXIO

25 % Mandipropamida, 24 % Zoxamida WG N° ES-00288

PS: 21 días.

Funxicida, formulado en forma de gránulos dispersables, indicado para o control preventivo do mildio da vide. AMPEXIO é un funxicida con dúas materias activas de alta eficacia e sinerxías que permite un excelente control da enfermidade desde comezo da floración ata o tamaño de chícharo. As súas dúas materias activas actúan complementariamente reducindo o risco de resistencias. Presenta unha gran resistencia ao lavado pola choiva.

DOSE: 0,5 kg/ha.

BRAVO 720 SC

72 % Clortalonil SC N° 24.121

PS: 3 días en berenxena, cucurbitáceas de pel non comestible, cogombro, cogombriño e tomate; 10 días en coles de Bruxelas e coliflor; 14 días en allo, cebola, chalote, garavanzo, chícharos para gran e feixón para gran; 15 días en charouvia, pataca e cenoria; 42 días en cebada; NP en ornamentais herbáceas, ornamentais leñosas, trigo e tritcale

Funxicida de amplo espectro para o control de alternariose, antracnose, botrite, chancros, helmintosporiose, mildio, momificados, moteados e outras enfermidades producidas por fungos endoparasitos.

DOSE: 160 ml/hl.

CARIAL TOP

25 % Mandipropamida + 25 % Difenconazol SC N° ES-00066

PS: 3 días en pataca e tomate.

Un funxicida para pataca con dúas materias activas: mandipropamida, unha nova materia activa coa tecnoloxía Lock&Flow que lle permite fixarse rapidamente ás ceras da folla e ao mesmo tempo fluír cara ao interior, protexendo a folla tanto pola face coma polo envés, evitando o desenvolvemento do mildio. Na súa formulación conta tamén co difenoconazol, que é un funxicida sistémico de contrastada eficacia no control de alternaria, mantendo o cultivo protexido durante longo tempo e detendo a enfermidade durante o período de incubación do fungo. A asociación de ambas as materias activas permítenos obter un extraordinario control tanto da alternaria coma do mildio nunha presentación líquida de moito máis doado manexo para a súa aplicación e mestura.

DOSE: 0,6 l/ha en pataca e 60-300 ml/hl en tomate (máximo 0,6 l/ha).

CARIAL FLEX

18 % Cimoxanilo + 25 % Mandipropamida

WG

Nº ES-00322

PS: 21 días en pataca.

Funxicida en forma de gránulo dispersable específico para o control do mildio da pataca, con dúas materias activas de acción complementaria e de diferente modo de acción. Recomendamos utilizar CARIAL FLEX preventivamente cando as condicións de ataque sexan inminentes, para evitar as infeccións primarias e posibles perdas no cultivo. Pódense dar ata 6 pases por ciclo de cultivo para evitar a aparición da enfermidade.

DOSE: 0,6 kg/ha.

CIDELY TOP

12,5 % Difenconazol + 1,5 % Ciflufenamida

DC

Nº E-00056

PS: 3 días en tomate, pemento, berenxena, amorodo, cogombro, cabaciño, melón e sandía.

Funxicida preventivo e curativo para controlar enfermidades fúxicas, combinación de dous ingredientes activos con modos de acción diferentes (Difenoconazol e Ciflufenamida). Esta combinación ofrece un amplo espectro de acción funxicida con alta persistencia a oídio, alternaria, Cladosporium, antracnose e Mycosphaerella. Difenconazol é un funxicida que ten efecto preventivo e curativo, translaminar e sistémico cun amplo espectro de control da enfermidade. Ciflufenamida é moi activa nunha ampla gama de mildios, con actividade preventiva, curativa e residual. Presenta movemento translaminar dentro da planta e de vapor na superficie.

DOSE: 100 ml/hl (máximo 1 l/ha).

ZZ CUPROCOL

70 % En forma de oxicloruro de cobre

SC

Nº 14.534

PS: 3 días en cucurbitáceas de pel comestible, allo, cebola, chalota chícharo, fabas e feixón verde; 7 días en tomate de invernadoiro, berenxena de invernadoiro e amorodo de invernadoiro, alcachofa, cucurbitáceas de pel non comestible e hortalizas do xénero brassica; 10 días en tomate ao aire libre, berenxena ao aire libre e amorodo ao aire libre; 15 días en cítricos, leitugas e similares, oliveira e pataca. NP: amendoeira, froiteiras, froitos secos e ornamentais leñosas.

Funxicida a base de cobre en formulación coloidal con 90 % das súas partículas inferiores a un micron, polo que a súa actividade funxicida está máis potenciada. Na vide contra mildio, bacteriose, axeitado para últimos tratamentos antes da colleita, e tamén en tratamentos do inverno. Cultivos de tomate e outras hortícolas, contra mildio, antracnose, bacteriose e alternariose

DOSE: 100-200 ml/hl segundo o cultivo.

DYNALI

3 % Ciflufenamida + 6 % Difenconazol

DC

Nº E-00001

PS: 21 días en vide.

Funxicida preventivo para o control do oídio da viña, con dúas formas de acción e formulado como concentrado dispersable a base de disolventes de orixe natural, que permite unha mellor disolución e unha pulverización de maior calidade.

DOSE: 50-65 ml/hl (máximo 650 ml/ha).

GEOXE

50 % Fludioxonil

WG

Nº 25.920

PS: 3 días en maceira e pereira; 7 días en uva de mesa; 21 días en vide.

Tratamento fungicida en pereira e maceira contra estenfiliose, alternariose e enfermidades poscolleita; en vide de mesa e viño contra botrite.

DOSE: 30 g/hl en pereira e maceira; 100 g/hl en vide (máximo 2 aplicacións).

ORTIVA

25 % Azoxystrobin

SC

Nº 22.000

PS: 1 día en cucurbitáceas de pel comestible e amorodos; 3 días en cucurbitáceas pel non comestible, berenxenas, tomates e pementos; 7 días en alcachofa, leituga e similares, apio, berros, herba dos cóengos, endivia, escarola, perexil, cenoria e feixón verde; 14 días en brócoli, coliflor, repolo, allo, cebola e chícharo; 28 días en feixón (faba); 35 días en trigo e cebada. NP en caqui e espárrago.

Fungicida para o control de esclerotinia en leituga, fungos en allos, mildio da alcachofa, berenxena, cebola, cucurbitáceas, amorodo, leituga, pemento e tomate, oídio, fungos e outras enfermidades en trigo e cebada.

DOSE: 80-100 ml/hl. Trigo e cebada; 0,8-1 l/ha. brócoli, coliflor 0,8-1 l/ha; Cucurbitáceas 75-80 ml/hl.

ORTIVA TOP

20 % Azoxistrobin + 12,5 % Difenconazol

SC

Nº 25.588

PS: 3 días en tomate de invernadoiro, berenxena de invernadoiro, cucurbitáceas, amorodo e pemento; 7 días en alcachofa, feixón verde, tomate ao aire libre, leituga, berenxena, alcachofa e framboesa; 14 días en allo, apio, brócoli, cebola, chalota, coliflor, chícharo, leituga e similares, framboesa en invernadoiro, cenoria e outras raíces e tubérculos; 21 días en coles, coles de Bruxelas e porro. NP en espárrago.

Fungicida de aplicación foliar a base de Azoxistrobin e Difenconazol para o control de enfermidades fúngicas. O Azoxistrobin é un potente inhibidor da xerminación de esporas, presentando acción preventiva, curativa e erradicante, con propiedades de contacto e translaminares. O Difenconazol é un fungicida sistémico con acción preventiva e curativa, que é absorbido pola planta e ten unha grande acción acrópeta, basípeta e translaminar.

DOSE: 100ml/hl.

PERGADO F

5 % Mandipropamida + 40 % Folpet

WG

Nº 25.316

PS: 28 días en vide.

Fungicida indicado para o control preventivo do mildio da vide. PERGADO é un fungicida cun novo modo de acción cunha alta eficacia no control dos oomicetos que atacan a vide. Posúe unha alta resistencia ao lavado pola choiva tras 2 horas da aplicación.

DOSE: 200-250 g/hl.

REVUS

25 % Mandipropamida

SC

Nº 25.186

PS: 3 días en pataca, tomate, melón e cabaciña; 7 días en leituga, pirixel, rúcula, herbas aromáticas, escarola, herba dos cóengos, chicoria, acelga e hortícolas de folia.

Funxicida de amplo espectro de acción preventiva e curativa para o control da mildio da pataca, leituga e tomate. REVUS é un funxicida cun novo modo de acción cunha alta eficacia no control dos oomicetos que atacan a algunhas hortícolas. Posúe unha alta resistencia ao lavado pola choiva ou ás regas tras 2 horas da aplicación.

DOSE: 0,4-0,6 l/ha.

RIDOMIL GOLD MZ PEPITE

3.9 % Metalaxyl-M + 64 % Mancozeb

WG

Nº 24.294

PS: 14 días tomate e cogombro; 21 Pataca; 28 días cebola e leituga; 30 días en brecol e NP en vide.

Funxicida sistémico e de contacto contra o mildio nos cultivos de tomate, cogombro, pataca, leituga, cebola, brócoli e vide. Tamén contra alternaria en pataca e tomate e septoria en tomate. Formulación funxicida, sistémico e de contacto, que se absorbe en 30 minutos polas partes verdes da planta. Especialmente indicado para o tratamento da vide nas primeiras mans contra a mildio.

DOSE: 200-250 g/hl. Facer un máximo de 3 tratamentos por ano excepto na vide que son 4.

SCORE 25 EC

25 % Difenconazol

EC

Nº 18.767

PS: 3 días en amorodos, fiúncho, moreira-framboeseiro e cogombro; 7 días en albaricoqueiro, cerdeira, ameixeira, chícharos, feixóns verdes, pexego, nectarina, pemento e tomate; 14 días en alcachofa, apio, brócoli, cardos comestibles, charouvia, leitugas e similares, maceira, nespereira, pereira, repolo e cenoria; 21 días en porro, remolacha azucreira e vide; 30 días en oliveira e pataca. NP en caqui, caravel, dalia, espárrago e roseira.

Funxicida de acción sistémica, preventivo e curativo. Nos cultivos de caravel e espárrago para fungos; apio contra septoria; leituga, pataca e tomate contra alternaria; pereira contra moteado, fungos e septoria; maceira e nespereira contra moteado; pexego e albaricoqueiro contra lepra, cribado, monilia e oídio; ameixeira contra monilia e oídio; cerdeira contra monilia.

DOSE: caravel, espárrago e apio 0,5 l/ha; pataca 0,5-0,6 l/ha; tomate 50-64 ml/hl; pereira e nespereira 20 ml/hl; pexego, albaricoqueiro, ameixeira e cerdeira 30 ml/hl.

SWITCH

37,5 % Ciprodinil + 25 % Fludioxonil

WG

Nº 21.714

PS: 1 día en amorodos; 3 días en berenxena, tomate, cucurbitáceas de pel comestible e pemento; 7 días en leituga e similares, albaricoqueiro, pexego, ameixeira, cerdeira e moreira-framboeseiro; 14 días en leguminosas (feixóns), pereira, maceira e cebola; 21 días en viña.

Funxicida específico contra botrite nos cultivos de viña, amorodos, pemento, pexegueiro, albaricoqueiro, cerdeira, ameixeira, leitugas, berenxena, tomate, cucurbitáceas de pel comestible e feixóns (faba). Tamén controla monilia, sclerotinia e asperxilo.

DOSE: 60-100 g/hl en todos os cultivos, excepto: amorodo 0,6 - 1 kg/ha, pereira 80-100 g/hl, albaricoqueiro 60 g/hl, cerdeira 80 g/hl, ameixeira e melocotoeiro 80-100 g/hl, leituga 500-600 g/ha e viña 600-1000 g/ha.

THIOVIT JET

80 % Xofre

WG

Nº 12.901

PS: NP en Chicoria, abelá, berenxena, brócoli, cereais, coles de Bruxelas, coliflor, cucurbitáceas, endivia, escarola, amorodo, froiteiras de óso, froiteiras de pebida, froiteiras tropicais, leituga, lúpulo, oliveira, ornamentais, pemento, remolacha azucreira, repolo, tomate e vide.

Funxicida a base de xofre en microesferas, con acción por contacto e vapores, contra oídio, ácaros, eriófidos e fumaxina.

DOSE: 200-500 g/hl.

TOPAS 200 EW

20 % Penconazol

EW

Nº 21.291

PS: 3 días en melón, sandía, cabaciña, cogombriño, cogombro, amorodo, pemento e tomate; 14 días en albaricoqueiro, alcachofa, maceira, pereira, pexego, nectarina e vide.

Excelente actividade contra oídio. Tras a aplicación é rapidamente absorbido pola planta, polo que non é necesario repetir a aplicación se acontece unha choiva pasados 30 minutos do secado do depósito de pulverización. Robusto fronte ás resistencias.

DOSE: 15-25 ml/hl conforme os cultivos.

HERBICIDAS

AMADEUS TOP

50 % Tifensulfuron-metil + 25 % Tribenuron-metil

WG

Nº 25.522

PS: NP.

Está autorizado para o seu uso como herbicida en postemerxencia en cultivos de trigo e cebada contra malas herbas dicotiledóneas. Controla poboacións invasoras de compostas (como *Matricaria*, *Anthemis*), crucíferas (como *Diplotaxis*, *Sinapis*), *Papaver*, *Stellaria*, *Fumaria*, *Urtica*, *Lamium*, *Rodolfia segetum* e *Salsola kali* entre outras.

DOSE: 30-50 g/ha.

AUROS PLUS 2.0

80 % Prosulfocarb (Auros), 75 % Clorsulfuron (Avenir 75PX)

WG

Nº 18.087, ES-00021

PS: NP.

Combinado herbicida de pre e postemerxencia contra herbas anuais de folla estreita e ancha. Para utilizar nos cultivos de trigo e cebada de inverno.

DOSE: para trigo aplicar pouco despois da sementeira e antes de que as herbas teñan dúas follas. En cebada aplicar en postemerxencia do cultivo e antes de que as herbas teñan dúas follas. 3-5 l/ha do Auros (Prosulfocarb 80 %) e 15-20 g/ha do Avenir (Clorsulfuron 75 %).

AXIAL PRO

6 % Pinoxaden

EC

Nº ES00015

PS: NP.

Herbicida de postemerxencia de alta eficacia, contra avea, xoio e outras gramíneas nos cultivos de trigo e cebada. Aplicar a partir de 3 follas do cereal e cando as malas herbas nazan. A eficacia do produto non se ve alterada polas baixas temperaturas.

DOSE: 0,5-1 l/ha (Trigo duro: 0,5-0,75 l/ha).

CALLISTO 100 SC

10 % Mesotrione

SC

Nº 25.810

PS: 60 días (42 días en millo dulce).

Herbicida para o cultivo do millo, contra a xunca e outras herbas cando estas son noviñas. Bótase co millo nacido e cando a xunca é noviña, entre 2-4 follas. Pódese facer o tratamento entre o millo, se xorde, ata o estado de oito follas do cultivo.

DOSE: 0,75-1,5 l/ha.

CAMIX

40 % S-Metolacloro + 4 % Mesiotrione

SE

Nº 24.063

PS: NP.

Herbicida de pre e postemerxencia precoz contra herbas de folla estreita e ancha no cultivo do millo. CAMIX leva na súa composición unha substancia protectora que lle impide producir fitotoxicidade ao cultivo (Benoxacor).

DOSE: 3-3,75 l/ha.

CASPER

50 % Dicamba (sal sódico) + 5 % Prosulfuron

WG

Nº 25.411

PS: NP.

Herbicida en forma de gránulo dispersable, cun amplo espectro de control sobre malas herbas dicotiledóneas, anuais e perennes no cultivo do millo. A aplicación debe ser en postemerxencia das malas herbas e co millo entre 3 e 8 follas.

DOSE: 0,3-0,4 kg/ha.

DUAL GOLD

96 % S-Metolacloro

EC

Nº 22.126

PS: NP.

Herbicida activo contra gramíneas anuais: *Echinochloa*, *Digitaria*, *Setaria*, *Lolium* e outras. A xunca é moderadamente sensible a DUAL GOLD. Indicado para os cultivos de millo, pataca, remolacha, xirasol e tomate. As aplicacións en postemerxencia deben ser só con herbas moi noviñas.

DOSE: en pataca e remolacha 0,5-1,5 l/ha; en millo e xirasol 0,5 - 1,6 l/ha. En tomate 1-1,3 l/ha.

ELUMIS

3 % Nicosulfuron + 7,5 % Mesotriona

OD

Nº 25.423

PS: NP.

É un herbicida formulado como dispersión oleosa, para o control en postemerxencia de malas herbas presentes no cultivo do millo. Con gran eficacia tanto sobre gramíneas como dicotiledóneas. A aplicación debe ser en postemerxencia das malas herbas e co millo entre 3 e 8 follas.

DOSE: 1-2 l/ha.

LUMAX

18,75 % Terbutilazina + 3,75 % Mesotrione +
31,25 % S-metolacloro

SE

Nº ES-00102

PS: NP.

Herbicida formulado como unha suspoemulsión para o control en preemerxencia das malas herbas do millo. A base de 3 ingredientes activos con modos de acción diferentes e complementarios, permite ter ou terreo limpo durante máis tempo e controlar de forma efectiva as principais malas herbas do millo, incluíndo aquelas que teñen unha nacemento graduada. Presenta unha excelente tolerancia polo cultivo, sendo totalmente seguro para o mesmo.

DOSE: 3-4 l/ha.

PRIMEXTRA LIQUIDO GOLD

31,25 % S-Metolacloro + 18,75 % Terbutilazina

SE

Nº 22.199

PS: NP.

Herbicida a base dunha adecuada combinación de dúas substancias activas que permiten combater as gramíneas e dicotiledóneas anuais que invaden normalmente o cultivo do millo de consumo ou de forraxe. En condicións normais poden sementarse ou plantarse calquera dos cultivos que poden seguir ao millo nunha rotación normal.

DOSE: 3,5 - 4 l/ha en preemerxencia e 3,5 l/ha en postemerxencia.

REGLONE

20 % Dicuat

SL

Nº 12.346

PS: 15 días.

Herbicida de contacto de acción rápida e eficaz contra as malas herbas. Axeitado para desecante de diversos cultivos facilitando as colleitas. Autorizado en patacas, xirasol e algodón como desecante. Noutros cultivos, como herbicida de prelaboreo ou para botar entre liñas sen mollar as follas do cultivo.

DOSE: 1,5-4 l/ha segundo os cultivos.

SERRATE

20 % Clodinafop-propargil + 7,5 % Pyroxsulam

WG

Nº ES-00153

PS: NP.

Herbicida de postemerxencia para o control de bromo e outras malas herbas nos cultivos de trigo, centeo e triticales. SERRATE caracterízase por unha rápida absorción a través dos brotes e as follas das malas herbas. Os síntomas obsérvanse dunha a tres semanas despois da aplicación, dependendo das condicións ambientais e da herba tratada. Recoméndase o uso de SERRATE cun coadxuvante á súa dose recomendada.

DOSE: 0,25 kg/ha.

TERAFIT

25 % Flazasulfuron

WG

Nº 21.990

PS: NP.

Herbicida residual e de contacto para o control de malas herbas tanto gramíneas coma dicotiledóneas e ciperáceas, en cultivos de oliveiras, viña e cítricos. É un herbicida sistémico para aplicacións de preemerxencia e postemerxencia temperá con actividade residual e de contacto para o control de malas herbas de folla ancha e estreita, así como ciperáceas en cultivos establecidos. Absórbese polas follas e as raíces das malas herbas en crecemento activo e permite un control prolongado das malas herbas sensibles.

DOSE: 0,06-0,2 kg/ha segundo o cultivo.

TOUCHDOWN PREMIUM

36 % Glisofato (sal amónico)

SL

Nº 25.428

PS: 7 días en canais para facer recircular a auga; No tratamento dos ruedos de oliveiral, con oliva caída, respectar un prazo de seguridade de 14 días. NP demais cultivos.

Herbicida sistémico, non selectivo de postemerxencia, contra todo tipo de herbas, incluídas as perennes e malezas leñosas, cun gran ámbito de aplicación. Plantacións de algodón, praderías, herbáceas extensivas e intensivas, cultivos leñosos, contornos de oliveira, forestais e arbustos non froiteiros, redes viarias e de servizo (camiños, cercas e lindeiros, marxes de canles e de cultivos, canles de risco etc.) e áreas non cultivadas (recinto industriais). Grazas á tecnoloxía Sistem 4, TOUCHDOWN PREMIUM actúa máis rápido, e en condicións difíciles obtéñense mellores eficacia ca con outros herbicidas sistémicos.

DOSE: 2-7,5 l/ha segundo o cultivo.

ZETROLA

NOVO

10 % Propaquizafop

EC

Nº 19.140

PS: 30 días Allos, Albaricoquero, Apionabo, Berenxena, Brócoli, Caqui, Cebola, Chalote, Chirivia, Coliflor, Colinabo, Espárrago, Froiteiras de pebida, Péxego, Nabo, Nectarino, Rábano, perexil de raíz, Repolo, Salsifies, Tomate, Vide de mesa, Vide de vinificación, Cenoria; 40 días Chicharo de raposo, Batata, Garabanzo verde, Chicharos para gran, Chicharos verdes, Fabas para gran, Xudías para gran, Xudías verdes, Lentellas, Pataca; Altramuz, garbanzo, tirabeque. 45 días Alfalfa, Cabaza, Leguminosas forrajeras, Melón, Remolacha azucreira, Remolacha forrajera, Sandía, Tabaco, Veza; 60 días Algodonero, Xirasol, Soia; 90 días Adormidera, Colza; NP Almendro, Arroz, Avellano, Castiñeiro, Cerdeira, Ciruelo, Cítricos, Nogueira, Oliveira, cítricos, Ornamentais herbáceas, Ornamentais leñosas, Piñeiro piñonero, Pistacho, Viveiros.

Un herbicida baseado na acción gramínicida do ingrediente activo Propaquizafop, selectivo para cultivos de folia ancha e tamén se pode usar para combater o arroz salvaxe nos arrozais. É capaz de controlar rápida e efectivamente todas as malas herbas máis comúns de folia estreita tanto anuais como perennes, axudando ao crecemento dos cultivos.

DOSE: 0,5-1 l/ha segundo o cultivo e praga a combater.

FITOREGULADORES

ABOFOL

24 % Nitróxeno (N) total baixo varias formas + 16 % Fósforo (P₂O₅) soluble + 12 % Potasio (K₂O) soluble. 0,02 % Boro (B) e 0,04 % Zinc (Zn) + quelados por EDTA-Na.

Sólido cristalino

Nº Rexistro de fertilizantes e afíns

PS: NP.

Fertilizante foliar que estimula e regula a vexetación das plantas, diminúe os problemas de carencias e mellora a calidade das colleitas. Axuda a recuperar os cultivos nos accidentes climáticos. Autorizado para todos os cultivos.

DOSE: 100-300 g/hl. Tamén pode aplicárselle á terra para ser tomado polas raíces dos cultivos.

ISABION

Complexo de aminoácidos

LS

Nº Rexistro de fertilizantes e afíns

Nutriente orgánico bioestimulante da vexetación das plantas en todo tipo de cultivos. Aplicar na fase de crecemento das plantas, especialmente indicado en cultivos cativos ou afectados por accidentes climatolóxicos, fitotoxicidades etc.

DOSE: 200-300 cc/100 l de auga (2-3 l/ha). Despois de xeadas, e en cultivos afectados, aumentar a dose a 400 cc/100 l de auga (4 l/ha).

O herbicida cheo de tecnoloxía

System 4
TECHNOLOGY

 TouchdownPremium®

syngenta.

Herbicida non selectivo de postemerxencia, de potente efecto sistémico que controla todas as malas herbas anuais e perennes, mesmo as máis difíciles

O TOURO BRAMADOR

Carregal (A Coruña)

Disque na lagoa de Reirís, en Carregal, mesmo o vento se detén a escoitar o arrepicante bramido que xorde da profundidade das súas augas. Disque é un touro que, enrabechado pola súa sorte, aínda porfía en saír da lagoa.

Todo encozou hai moitos, moitos anos, nos felices tempos en que un rei e a súa fermosa filla habitaban estas terras. Moraban nun fermoso palacio, arrodado de fértiles aldeas. Un xéldo inverno chegou un mouro ancián atecrido polo frío. A princesa apiadouse del e proporcionoulle comida e acubillo. Pero o mouro namorouse dela e pediulle ao rei a súa man. A princesa, apesurada, pregoulle ao seu pai que non a casase con el e o rei díxolle ao mouro que a voda era imposible, pois era vello, meigo e infiel.

O mouro, aldraxado e anoxado, lanzou unha maldición e a terra empezou a tremar. As casas esborrallábanse, as fontes alagaban os campos, os súbditos corrían espavorcidos. O rei e a súa filla, na súa fuxida, viron o mouro empoleirado no curuto dun penedo ríndose vilmente namentres contemplaba a ruína que provocara. O rei arremeteu contra el cunha lanza e o mouro, como non podía fuxir por ser ancián, transformouse nun enorme touro. O rei perseguiu e obri-gouno a somerxerse na vila aso-lagada, entrementes a princesa guindaba as súas xoias á auga e suplicáballes ás boas fadas:

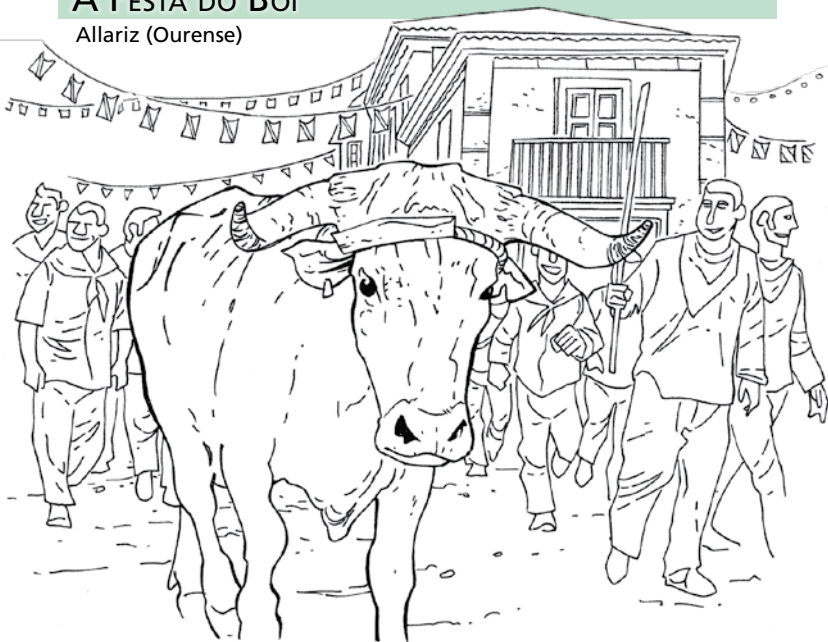
“Pídivos acorro, que ese mouro traizoero e malvado non saia endexamais das ruínas e as augas que causou coa súa maldade e que pene para sempre no fondo da lagoa!”

Así se cumpriu. O mouro loitou por saír pero, canto máis tentaba fuxir da auga, máis se afundía. Os habitantes reconstruíron a vila ao redor da lagoa, e alí viven, vixilantes, escoitando o terrible bramido do touro e prontos a defender, se for mester, a felicidade da súa comarca.

A FESTA DO BOI

Allariz (Ourense)

Sucedeu o xoves de Corpus, o ano de 1317. Un grupo de xudeus que habitaba en Allariz congregouse, como todos os anos, nas rúas contiguas á igrexa para chufarse da procesión que os cristiáns respectuosamente lle ofrecían ao Santísimo. Ao paso da comitiva, os xudeus rían, gritaban, facían pantomimas burlescas e toda clase de excesos.

Os cristiáns, ofendidos e fartos, todos os anos decidían que iso non podía quedar así, pero que facer? Entón, un nobre allaricense, relixioso e fidalgo, coñecido como Xan de Arzúa, irrompeu contra aquela

multitude de irrespectuosos montado ao lombo dun robusto boi e cargou contra os xudeus, ao mesmo tempo que os seus criados os axitaban botándolles por encima a cinza e as formigas que levaban en sacos furados. O resultado foi proporcionarlles un memorable escarmento aos xudeus, gañar o seu respecto e fundar unha tradición que se repite e forma parte da tradición, aínda hoxe, desta ilustrada vila.

Valor dos ferrados galegos en metros cadrados

PROVINCIA DA CORUÑA

A Baña	528	Cerceda	639	Mugardos	548
A Coruña	444	Cerdido	509	Muros	335
Abegondo	436	Cesuras	436	Muxía	424
Ames	639	Coiros	436	Narón	509
Aranga	436	Corcubión	424	Neda	509
Ares	548	Coristanco	524	Negreira	528
Arzúa	536	Culleredo	444	Noia	420
As Pontes	548	Dodro	420	Oleiros	444
Ateixo	444	Dumbria	424	Ordes	639
Bergondo	436	Enfesta	639	Oroso	639
Betanzos	436	Ferrol	509	Ortigueira	444
Boimorto	536	Fisterra	424	Outes	396
Boiro	484	Frades	636	Oza dos Ríos	436
Boqueixón	639	Irixoa	436	Paderne	436
Brión	500	Laracha	524	Padrón	420
Cabana	524	Laxe	524	Pino	536
Camariñas	424	Lousame	420	Pobra do Caramiñal	484
Cambre	444	Malpica	524	Ponteceso	524
Capela	548	Mañón	548	Pontedeume	548
Carballo	524	Mazaricos	424	Porto do Son	480
Cariño	444	Melide	536	Rianxo	484
Carnota	400	Mesía	603	Ribeira	484
Carral	444	Miño	548	Roís	424
Cedeira	509	Moeche	509	Sada	436
Cee	436	Monfero	548		

PROVINCIA DA CORUÑA

Sadurniño	509	Teo	639	Vedra	639
Santiago	639	Toques	536	Vilamaior	548
Santiso	536	Tordoia	639	Vilasantar	536
Sobrado	536	Touro	536	Vimianzo	424
Somoza	509	Trazo	640	Zas	424
Sta. Comba	528	Val do Dubra	640		
Teixeiro	536	Valdoviño	509		

Outras Medidas:

En Rianxo úsase a **Cunca** que son 35 m². O ferrado ten 12 Cuncas.

En Boiro úsase **Cuartillo** que son 22,33 m².

En Rois úsase **Cuartillo** que son 17,50 m².

Na Pobra do Caramiñal úsase a **Cunca** que son 40 m².

PROVINCIA DA LUGO

A Fonsagrada	507	Friol	436	Pantón	489
A Pastoriza	504	Guntín	436	Paradela	559
A Pobra de Brollón	465	Láncara	629	Páramo	559
A Pontenova	504	Lourenzá	638	Pedrafita	578
Abadín	504	Lugo	436	Pol	496
Alfoz	714	Meira	514	Portomarín	671
Antas de Ulla	604	Mondoñedo	612	Quiroga	465
As Nogais	621	Monforte	489	Rábade	436
Baleira	714	Monterroso	604	Ribadeo	612
Barreiros	714	Muras	548	Ribas do Sil	465
Becerreá	578	Navia de Suarna	650	Ribeira de Piquín	514
Begonte	525	Negueira de		Riotorto	504
Bóveda	489	Muñiz	507	Samos	559
Carballedo	629	Neira de Xusa	610	Sarria	629
Castro de Rei	629	O Corgo	436	Sober	484
Castroverde	496	O Incio	559	Taboada	604
Cervantes	553	O Saviñao	559	Trabada	638
Cervo	725	O Valadouro	714	Triacastela	430
Chantada	629	O Vicedo	548	Vilalba	546
Cospeito	525	Ourol	548	Viveiro	548
Courel (Folgoos)	436	Outeiro de Rei	436	Xermade	525
Foz	714	Palas de Rei	604	Xove	725

Outras Medidas:

En Riotorto: **Fanega** igual a 4 Ferrados, **Ferrado** igual a 2 Tegos, **Tego** igual a 4 Cuartillos.

PROVINCIA DE PONTEVEDRA

A Caniza	437	Gondomar	541	Pontevedra	629
A Estrada	629	Lalin	536	Portas	629
A Lama	217	Marín	472 ou 504	Redondela	69
Agolada	536	Meaño	629	Ribadumia	629
Arbo	437	Meis	629	Rodeiro	536
As Neves	629	Moaña	472	Salvaterra	437
Baiona	539	Mondariz	432	Sanxenxo	629
Bueu	472	Moraña	648	Silleda	536
Caldas de Reis	672	Mos	497	Soutomaior	64
Cambados	629	Nigrán	541	Tomiño	629
Campolameiro	629	O Covelo	264	Tui	497
Cangas	472	O Grove	629	Valga	629
Catoira	629	O Porriño	497	Vigo	541
Cerdedo	528	Oia	402	Vila de Cruces	536
Crecente	437	Pazos de Borbén	74	Vilaboa	629
Cuntis	629	Poio	629	Vilagarcía	545
Dozón	536	Pontearreas	437	Vilanova	
Forcarei	500	Pontecaldeas	629	de Arousa	672
Fornelos de Montes	74	Pontecesures	420	Vilaxoán	603
		Pontesampaio	629		

Outras Medidas:

No Morrazo e ría de Vigo úsase moito a **Vara**, que vale no Morrazo 7,37 m², e en Vigo 4,57 m².

En Pontevedra, Caldas e Cambados úsase a **Cunca**, a doceava parte do **Ferrado** que vale 52,40 m². En Godos e Saíar 56 m². O **Ferrado** 12 veces a **Cunca**.

Na Estrada e Lalin úsase o **Cuartillo**, que vale na Estrada 26 m² e en Lalin 22,34 m².

En Pontecesures a **Cunca** ten 35 m².

Estadal: 12 pés = 336 cm.

PROVINCIA DE OURENSE

O **ferrado** vale: 629 m²

Outras Medidas:

Nas terras adicadas a viñedo, a **Cavadura** vale 437 m² ou 435 m², segundo as zonas.

O **Xornal** son 124 m². En lugares con pendente da Ribeira Sacra, unha "**cavadura**" ou "**home de cava**", equivale a 100 cepas ben desenvolvidas.

- Nas terras adicadas a outros cultivos, a **Tega** vale 388 m², a **Fanega** 4.141 m².
- Na Porquelra, a **Tega** son 906 m² o **Copelo**, 21 m².
- Para medidas do cereal, unha **Tega** equivale a 14 quilos de centeo, e unha **Fanega** son cinco **Tegas**.

• O **Copelo**, en Celanova e A Bola, son 20 m².

• En Valdeorras a **Maquía** son 120 m²; en Verín son 22,22 m².

Para medir capacidades en distintas zonas de Ourense, empréganse as seguintes medidas:

- **Ola**: equivale a 16 litros ou 16,5 litros, segundo as zonas.
- **Moio**: equivale a 8 olas (128 ou 132 litros).
- **Cabazo**: son 20 litros.
- **Cuarta e Media Cuarta**: son 20 e 101 litros respectivamente.
- **Cántara**: son 16 litros. O **Canado** son dúas Cántaras (32 litros).

Super KLERAT

RATICIDA PARA
ROEDORES COMENSAIS

¡Un só bocado basta!

UNHA SOLUCIÓN DE FÁBULA
PARA O CONTROL
DE RATAS E RATOS

syngenta.

Enderezos dos nosos colaboradores

PARA GALICIA - ASTURIAS

AGRO-REZA, S.L.

(Ourense - Oeste)
agro-reza@mundo-r.com

R/ Reza nº 12 (Galerías Roma)
32003 - **OURENSE**
Telf. e Fax: 988 222834 - 988 227553
Móbil: 692 642118 / 119

AGROVAL S.L.

(Pontevedra - Centro/Sur)
administracion@agrovalsl.com

As Gándaras de Prado s/n
(Fronte Campo de Fútbol de Budiño)
36475 - **O PORRIÑO** - Budiño
Telf. e Fax: 986 346765 - 986 346766

ALMACENES ROYAL S.L.

(A Coruña - Norte)
agricultura@almacenesroyal.com

R/ Fraga Iribarne nº 48
15300 - **BETANZOS**
Telf.: 981 772714 Fax: 981 772600
Móbil: 689 248630

ASAGRO, SERVICIOS AGRÍCOLAS, S.L.

(Asturias - Leste. Cantabria)
asagro@asagro.org

Polígono Silvota, parcela R 45
33192 - **LLANERA** (Asturias)
Telf.: 985 265898 Fax: 985 250764
Móbil: 608 473131

CAMPONOVO PROTECCIÓN DE CULTIVOS S.L.

(Pontevedra - Norte, Coruña - Sur)
p.cultivos@camponovo.es

Parque Empresarial A Sionlla
Rua da Comunidade Valenciana, 13
15707 **SANTIAGO DE COMPOSTELA**
Móbil: 606 990539

FITOAGRARIA S.L.

(Ourense - A Limia, Monterrei)
fitoagrarial@gmail.com

R/ Dous de Maio nº 57
32630 - **XINZO DE LIMIA**
Telf. e Fax: 988 462560 y 639 815999

HORTA LEMOS

(Lugo - Centro/Sur)
hortalemossl@gmail.com

Ctra. N-540 - Km 4,6
27210 - **SANTA EULALIA DE ESPERANTE**
Móbil: 600 078779

XARDINAGRO S.L.

(Lugo - Norte. Asturias - Oeste)
xardinagro@camponovo.es

R/ Linares Rivas nº 4
27760 - **VILANOVA DE LOURENZÁ**
Telf. e Fax: 982 121002
Almacén Telf. 982 121613

Enderezos de SYNGENTA AGRO:

No **PORRIÑO**: A Relva s/n 36400 - O **PORRIÑO** (Pontevedra) Telf.: 986 330300 - 986 331004 Fax: 986 335855
En **MADRID**: C/ Ribera del Loira nº 8-10, 3ª Planta; 28042 **MADRID** Telf.: 91 3876410 (Centralíña); Fax: 91 7210081

Os contidos desta publicación son propiedade de Syngenta España S.A.U. Prohibese a súa reprodución total ou parcial, por calquera medio, sen a autorización previa e por escrito de Syngenta España S.A.U.

Xaque mate ás malas herbas

A xogada mestra para un
control temperán das malas
herbas do millo

 Lumax[®]

syngenta.

© 2018 Syngenta. Todos os dereitos reservados.
™ y ® son marcas comerciais do Grupo Syngenta.
Use os produtos fitosanitarios de maneira segura.
Lea sempre a etiqueta e a información sobre o produto
antes de usalo.

2019

Calendario do Ano

Xaneiro							Febreiro							Marzo						
L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D
	1	2	3	4	5	6					1	2	3					1	2	3
7	8	9	10	11	12	13	4	5	6	7	8	9	10	4	5	6	7	8	9	10
14	15	16	17	18	19	20	11	12	13	14	15	16	17	11	12	13	14	15	16	17
21	22	23	24	25	26	27	18	19	20	21	22	23	24	18	19	20	21	22	23	24
28	29	30	31				25	26	27	28				25	26	27	28	29	30	31

Abril							Maio							San Xoan						
L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D
1	2	3	4	5	6	7			1	2	3	4	5						1	2
8	9	10	11	12	13	14	6	7	8	9	10	11	12	3	4	5	6	7	8	9
15	16	17	18	19	20	21	13	14	15	16	17	18	19	10	11	12	13	14	15	16
22	23	24	25	26	27	28	20	21	22	23	24	25	26	17	18	19	20	21	22	23
29	30						27	28	29	30	31			24	25	26	27	28	29	30

Santiago							Agosto							Setembro						
L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D
1	2	3	4	5	6	7				1	2	3	4							1
8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11	2	3	4	5	6	7	8
15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18	9	10	11	12	13	14	15
22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25	16	17	18	19	20	21	22
29	30	31					26	27	28	29	30	31	²³ / ₃₀	24	25	26	27	28	29	

Outubro							Novembro							Nadal						
L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D	L	M	M	X	V	S	D
	1	2	3	4	5	6					1	2	3							1
7	8	9	10	11	12	13	4	5	6	7	8	9	10	2	3	4	5	6	7	8
14	15	16	17	18	19	20	11	12	13	14	15	16	17	9	10	11	12	13	14	15
21	22	23	24	25	26	27	18	19	20	21	22	23	24	16	17	18	19	20	21	22
28	29	30	31				25	26	27	28	29	30	²³ / ₃₀	²⁴ / ₃₁	25	26	27	28	29	

■ Festa Nacional ■ Festa Autonómica